

การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง
สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิคสตูดิโอ
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภัสรณานันท์ ดิลกจิรธนกิตติ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง
สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ
อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภัสสรณันท์ ดิลกจิรณกิตติ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

THESIS

THE DEVELOPMENT OF MUSIC SKILL TRAINING EXERCISES FROM
RONG NGENG SONGS FOR STUDENTS OF THE PIANO
MUSIC STUDIO IN SURAT THANI PROVINCE

PATSARAYANUN DILOKJIRATANAKIT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS PROGRAM IN MUSIC EDUCATION
SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

2024

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์ การสร้างแบบฝึกการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งสำหรับ
นักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
THE DEVELOPMENT OF MUSIC SKILL TRAINING EXERCISE FROM
RONG NGENG SONGS FOR STUDENTS OF THE PIANO MUSIC STUDIO
IN SURAT THANI PROVINCE

ผู้วิจัย นางสาวภัสรณันท์ ดิลกจิรธนกิจดี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

.....	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ
(อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม)	ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
.....	กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์ ดร.สิทธิโชค กบิลพัตร)	
.....	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันธศิริ)	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองวิทยานิพนธ์แล้ว

.....	รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย แสงฉาย)	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....	

ชื่อวิทยานิพนธ์	การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะจากบทเพลงร้องเงืง สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวภัสชญนันท์ ดิลกจิธรณิกิตต์	ปีการศึกษา	2567
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	ดนตรีศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม		

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีของนักเรียน 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานจากบทเพลงร้องเงืง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะที่สร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเปียโนที่เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 20 คน ผู้เข้าร่วมทั้งหมดในโครงการวิจัยนี้ ใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย 1) แบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง 2) แบบทดสอบก่อนเรียน 3) แบบทดสอบระหว่างเรียน และ 4) แบบทดสอบหลังเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างแบบทดสอบระหว่างเรียนกับคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน (E1, E2) และคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อทำการหาประสิทธิภาพของแบบฝึก และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกที่ผู้สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 95.2/96.8 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 และพบว่าผลเฉลี่ยค่าคะแนนหลังเรียนในการพัฒนาไสตทักษะจากบทเพลงร้องเงืงในทุกเนื้อหาของนักเรียนมีความก้าวหน้าดีขึ้นจากคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานจากเพลงพื้นบ้านมีประสิทธิภาพช่วยในการเพิ่มทักษะในการเรียนดนตรีขั้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดี และเห็นผลพัฒนาการของนักเรียนที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: แบบฝึก, ไสตทักษะทางดนตรี, เพลงร้องเงืง

Thesis Title	The Development of Music Skill Training Exercise from Rong Ngeng Songs for Students of the Piano Music Studio Surat Thani Province	
Researcher	Miss Patsarayanun Dilokjiratanakit	Academic Year: 2024
Degree	Master of Arts Program in Music Education	
Advisor	Dr. Suttirak Ladpum	

Abstract

This research is focused on 1) creating a training program for the development of the students' auditory skills, 2) evaluating its effectiveness using the "Rong Ngeng" based on the 80/80 standard and 3) comparing student achievements before and after the program. The sample consisted of 20 students enrolled in the piano lessons at The Piano Music Studio, Koh Samui District, Surat Thani Province. The study lasted for 6 weeks, with a 1-hour session per week. The research tools consisted of 1) the auditory skill training program by using the song "Rong Ngeng", 2) a pre-test, 3) a mid-test, and 4) a post-test. Data collection was conducted using theoretical and practical tests. Data analysis was performed by comparing scores from the mid-test and post-test (E1, E2) as well as the pre-test and post-test to evaluate the effectiveness of the training program and compare the academic achievement of the students.

The developed training resulted in the effectiveness rate of 95.2/96.8, which is higher than the established standard of 80/80. The study highlighted a significant improvement in the students' auditory skills from the song "Rong Ngeng," reflected in the average post-test scores of 0.05 level over the pre-test scores. This research demonstrates a valuable insight for the effective development of students' basic music learning skills using a systematically designed training program.

Keywords: exercises, aural skills, Rong-Ngeng song

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้ ความกรุณา ช่วยเหลือแนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จากอาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และประธานหลักสูตรสาขาวิชา ดนตรีศึกษา อาจารย์ ดร.สิทธิโชค กบิลพัตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการทุกท่านที่ได้กรุณา ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณอาจารย์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ที่ถ่ายทอด องค์ความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาจนดำเนินการวิจัยสำเร็จ ขอขอบพระคุณ ดร.ชุมชน สืบวงศ์ ดร.ผกาพรรณ บุญศิริ และอาจารย์วรวิทย์ เพ็ญเดช ในฐานะ ผู้เชี่ยวชาญ ที่กรุณาเสียสละเวลาตรวจเครื่องมือการวิจัย รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะ ส่งผลให้เครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยมีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ นางสาวศรินทิพย์ วงษ์ชนิษฐ์ ผู้บริหารเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่อำนวยความสะดวกอย่างยิ่งในการทดลองเครื่องมือวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอาจารย์ ทุกท่านในการช่วยเหลือจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณ อาจารย์นิธยา ลิ้มสินท ที่ช่วยให้คำปรึกษาในวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาดนตรีศึกษาทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ ให้การสนับสนุนและดูแลช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

คุณค่าทั้งหลายที่ได้รับจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูทดแทนแด่บิดา มารดา บุรพจารย์ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ภัสรณันท์ ดิลกจิรณกิตต์
มีนาคม 2568

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
การสร้างแบบฝึก	7
การเรียนรู้การสอนดนตรี	8
จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน	10
การสอนโสตทักษะ	12
การฝึกโสตทักษะ	13
ดนตรีร้องเงิง	17
เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ	19
แนวคิดและทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
แบบแผนการวิจัย	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1	39
ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2	71
ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3	78
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	87
สรุป	87
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	93
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	100
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	101
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือ	103
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบ เครื่องมือ	110
ภาคผนวก ง เครื่องมือศึกษาการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะ ทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง	112
ประวัติผู้วิจัย	169

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 หลักสูตรภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	39
2 โครงสร้างรายวิชา ปฏิบัติเปียโน 1	41
3 การแบ่งหน่วยการเรียนรู้	42
4 เนื้อหาที่ใช้ในการสอน เรื่อง การพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานจาก เพลงรองเง็ง (ในรายวิชา ปฏิบัติเปียโน 1)	43
5 โครงสร้างแผนการสอนเรื่อง การพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานจาก บทเพลงรองเง็ง (ในรายวิชา ปฏิบัติเปียโน 1)	44
6 คำศัพท์อัตราจังหวะทางดนตรี	51
7 การนับขั้นคู่เสียง ในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)	63
8 ระดับเสียงของโน้ตดนตรี	66
9 ตัวอย่างความแตกต่างของระดับเสียงสูง เสียงต่ำของเครื่องดนตรีในตระกูล เครื่องสาย	68
10 ผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรี จากบทเพลงรองเง็งของผู้เชี่ยวชาญ แบ่งตามประเด็นต่าง ๆ	69
11 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของชุดแบบฝึกการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรี จากบทเพลงรองเง็ง	70
12 รายงานการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี (E1)	71
13 รายงานการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) ปฏิบัติ	72
14 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียน (E 2) ภาคทฤษฎี	74
15 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียน (E 2) ภาคปฏิบัติ	75
16 รายงานการวัดผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2) ภาคทฤษฎี	76
17 รายงานการวัดผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2) ภาคปฏิบัติ	77
18 ผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2)	77
19 รายงานผลการทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎี	78
20 รายงานผลการทดสอบก่อนเรียนภาคปฏิบัติ	79
21 ผลการทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติแบบรายบุคคล	80
22 ผลสรุปค่าเฉลี่ยร้อยละการทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	80
23 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎี	81
24 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคปฏิบัติ	82
25 ผลการทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติแบบรายบุคคล	83
26 สรุปค่าเฉลี่ยร้อยละการทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
27	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละจากผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	85
28	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้การทดสอบ หาค่า t (Dependent Samples t-test)	86

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
2 ดนตรีร้องเงี้ยวประกอบการเต้นรำหนุ่ม-สาว	18
3 เครื่องบรรเลงทำนองในวงร้องเงี้ยว	18
4 เครื่องประกอบจังหวะในวงร้องเงี้ยว	19
5 แผนภาพแสดงทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไคค์	23
6 รูปแบบของเครื่องฝึกจังหวะเมโทรโนม (metronome)	52
7 การสั่นสะเทือนของเสียงสูง-เสียงต่ำ	66
8 ภาพแสดงตำแหน่งของโน้ตบนเปียโน	67

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนดนตรีในปัจจุบันได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เนื่องจากประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับ มีอยู่ด้วยกันมากมายหลายประการ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์แขนงหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสุข สนุกสนาน ช่วยสร้างสุนทรียะความรื่นรมย์ให้เกิดขึ้นได้อย่างน่ามหัศจรรย์ โดยหากได้เริ่มเรียนตั้งแต่วัยเด็กก็จะยิ่งช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านภาษา รวมไปถึงช่วยส่งเสริมจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนดนตรีนั้น ผู้สอนควรคำนึงถึงวัยของผู้เรียน ควรมีการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการวางเป้าหมาย มีการเลือกใช้เทคนิคในแต่ละบทเพลงที่มีวิธีการที่แตกต่างกันออกไป

การที่ผู้เรียนจะมีทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีได้นั้น จะต้องมีความรู้ด้านการฟังหรือโสตประสาท ที่ตีความคู่กันไป การฝึกโสตทางดนตรีเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีทุกประเภท หากผู้เรียนมีโสตทักษะทางดนตรีที่ดีแล้ว จะช่วยเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรีของผู้เรียนให้ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นิอร เทรตตันชัย, 2565: 256) หากแต่ผู้เรียนดนตรีไม่ได้ผ่านการฝึกโสตทักษะหรือไม่เห็นความสำคัญของการฝึกโสตทักษะในการเรียนดนตรี ย่อมส่งผลทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในบทเพลงล่าช้า ผลสัมฤทธิ์ในการบรรเลงเกิดขึ้นได้ช้ากว่าผู้ที่ได้รับการฝึกมาแล้ว และยังส่งผลไปยังการถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงที่ไม่ชัดเจน และไม่ตรงตามเจตนาของผู้ประพันธ์เพลง รวมทั้งส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่คลาดเคลื่อน ใช้ระยะเวลาในการเรียนที่ยาวนาน และขาดความเข้าใจในการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดอย่างถูกต้องและเหมาะสม (วีระศักดิ์ อักษรถึง, 2556: 3)

การเลือกใช้แบบฝึกในการเรียนดนตรีมีอยู่มากมาย โดยในแต่ละแบบฝึกจะก่อให้เกิดประโยชน์ของทักษะในแต่ละด้านที่ต่างกันไป เช่น ทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรี (Practical Skill) ทักษะด้านการอ่านโน้ต (Sight Reading) ทักษะด้านการร้อง (Sight Singing) ทักษะด้านการฟัง (Aural Skill) ทักษะเหล่านี้ล้วนต้องใช้ระยะเวลา ความสม่ำเสมอเป็นตัวช่วยในการฝึกฝนจึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนต่อผู้เรียน ในการปฏิบัติทักษะเครื่องดนตรีแต่ละชนิดให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยการฝึกด้านโสตทักษะเป็นฐาน คือ กระบวนการฝึกความสามารถด้านการฟัง การรับรู้ของเสียง ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนดนตรี เนื่องจากทำให้เกิดความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรีได้มากขึ้น ได้แก่ จังหวะ (Rhythm) ระดับเสียง (Pitch) ทำนอง (Melody) บันไดเสียง (Scale) คอร์ด (Chord) (วีระภัทร์ ชาตินุช, 2560 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551: 32) กระบวนการในการฝึกโสตทักษะจึงจำเป็นต่อการเรียนเปียโน และเครื่องดนตรีชนิดอื่น ๆ เพื่อประโยชน์มากมายที่ผู้เรียนจะได้รับ การใช้เปียโนเป็นสื่อกลางในการช่วยพัฒนาการฝึกในเรื่องโสตทักษะทางดนตรีที่ดีให้กับผู้เรียนได้ เนื่องจากเปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่มีช่วงเสียงที่กว้างและมีคุณภาพของเสียงที่ก้องกังวาล เป็นเครื่องดนตรีที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในการเรียนดนตรีในปัจจุบัน ด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นเครื่องดนตรีที่มีวิสัยทัศน์

ในการมองเห็นได้อย่างชัดเจนที่สุด มีความง่ายต่อการจดจำในการมองเห็น และง่ายต่อการผลิตเสียงให้เกิดขึ้น โดยไม่ต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝน ในการผลิตเสียงเหมือนเครื่องดนตรีบางชนิดที่มีความซับซ้อนมากกว่าเสียงของเปียโนมีอิทธิพลต่อร่างกาย มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีพจร การหายใจ กล้ามเนื้อ รวมทั้งการพัฒนาทางด้านจิตใจและสมอง โดยเสียงของเปียโนจะเข้าไปกระตุ้นการทำงานของต่อมที่ผลิตสารเอนดอร์ฟิน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขอีกด้วย (อินทอร จันทนภุมมะ, 2561: 13)

การเรียนเปียโนของนักเรียนช่วงอายุ 8-12 ปี ในเขตอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีขั้นตอนและกระบวนการเรียนการสอนที่ได้มาด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งจากการบอกเล่าจากครูผู้สอน การเลียนแบบ การได้เห็น หรือการได้ฟังจากสื่อตามช่องทางต่าง ๆ เช่น โน้ตบุ๊ก โทรศัพท์มือถือ ไอแพด เป็นต้น ล้วนแต่เป็นการเรียนรู้ที่ยังไม่มีรูปแบบหรือเป็นแบบแผนมากนัก จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ดนตรีแบบค่อยเป็นค่อยไป ใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนยาวนาน ผู้เรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่ององค์ประกอบของดนตรี จึงส่งผลให้การบรรเลงและการถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลง ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้ประพันธ์เพลงมากนัก หากนักเรียนเปียโนในเขตอำเภอเกาะสมุย ได้รับการฝึกฝนทางด้านสโสตทักษะทางดนตรี ควบคู่ไปกับการเรียนปฏิบัติเปียโน ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนดนตรีอีกประการหนึ่งนั้น ก็จะส่งผลให้นักเรียนกลุ่มนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้

การสร้างแบบฝึกสโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ให้กับกลุ่มประชากรที่สนใจเรียนเปียโนในเขตพื้นที่ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดนตรีรองเง็งยังไม่เป็นที่แพร่หลายกับกลุ่มประชากรในพื้นที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้บทเพลงรองเง็งที่มีชื่อว่า “เลนัง” มาเป็นฐานในการสร้างสรรค์บทเพลงขึ้นมาใหม่ ที่ใช้ชื่อเพลงว่า “โน้ต 7 ตัว” ที่มีกลิ่นไอสีส้มจากวัฒนธรรมทางภาคใต้ของไทย เนื่องจากภาคใต้ของประเทศไทยมีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น เป็นเมืองค้าขายทางทะเลที่สำคัญ มีการปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติ ได้แก่ จีน อินเดีย โปรตุเกส ฮอลันดา สเปน เป็นต้น จึงเกิดการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมทางด้านดนตรี ที่มีเครื่องดนตรีตะวันตกเข้ามามีบทบาทกับวิถีชีวิตของชาวพื้นเมืองของภาคใต้ ซึ่งเป็นดนตรีรองเง็งที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว ควรค่าแก่การสืบสานและอนุรักษ์ต่อไป (วิชัย มีศรี, 2557: 1) การนำเครื่องดนตรีที่มีคุณประโยชน์มากมายอย่างเปียโนมาผสานกับวัฒนธรรมดั้งเดิมทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง มาพัฒนาจนได้รูปแบบบทฝึกใหม่ ๆ นอกจากได้แบบฝึกสโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงที่มีคุณค่าควรค่าแก่การอนุรักษ์แล้ว เยาวชนรุ่นหลังยังได้เรียนรู้ว่า ภาคใต้ของไทยมีเอกลักษณ์อันโดดเด่นในเรื่องของวัฒนธรรมทางดนตรีอย่างบทเพลงรองเง็ง

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการนำบทเพลงรองเง็งของภาคใต้ที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวมาเป็นฐานในการสร้างสรรค์บทเพลง เพื่อใช้ในการเรียนรู้มาพัฒนาด้านสโสตทักษะและผนวกเข้ากับเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ในการสร้างแบบฝึกในการเรียนดนตรี โดยใช้เสียงเปียโนมาเป็นสื่อเพื่อช่วยส่งเสริมการฝึกสโสตทักษะ (Aural Skills) ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางด้านการฟังเสียงดนตรีและสามารถพัฒนาไปสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรีให้ได้ในระดับที่สูงขึ้น และยังสามารถพัฒนาต่อไปได้ จนถึงเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประพันธ์บทเพลง สร้างสรรค์ผลงานบทเพลง บทเรียนใหม่ ๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีในยุค 4.0 นี้สืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงรองเง็ง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. แบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีที่สร้างขึ้นมีคุณภาพ
2. แบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงรองเง็งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงรองเง็งอย่างมีนัยสำคัญ

ขอบเขตของการวิจัย

การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงรองเง็ง เป็นการผสมศาสตร์ทั้งทางด้านดนตรี จิตวิทยาการเรียนการสอน และเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน จนได้เป็นบทฝึกใหม่ ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้การพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีของผู้เรียนให้เกิดขึ้นได้ไม่จำกัดขอบเขต เรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลาตามศักยภาพ ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การนำเทคโนโลยีมาสร้างและออกแบบบทฝึก ในการพัฒนาไสตทักษะและวิธีการสอน โดยมีเนื้อหาครอบคลุมในด้านจังหวะ (Rhythm) ทำนอง (Melody) บันไดเสียง (Scale) ขั้นคู่เสียง (Interval) จากบทเพลงรองเง็งเดิม ชื่อว่า “เล้ง” มาเป็นฐานในการสร้างสรรค์บทเพลงขึ้นมาใหม่ที่ใช้ชื่อว่า เพลงว่า “โน้ต 7 ตัว” ที่มีกลิ่นไอสีนจากวัฒนธรรมทางภาคใต้ของไทยมีความแตกต่างทางด้านจังหวะอย่างเห็นเด่นชัด ถือได้ว่าเป็นอีกลักษณะเด่นของเพลงรองเง็ง รวมทั้งการเปลี่ยนบันไดเสียงของบทเพลง เป็นอีกส่วนที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องความแตกต่างทางด้านบันไดเสียงได้อย่างชัดเจน

2. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

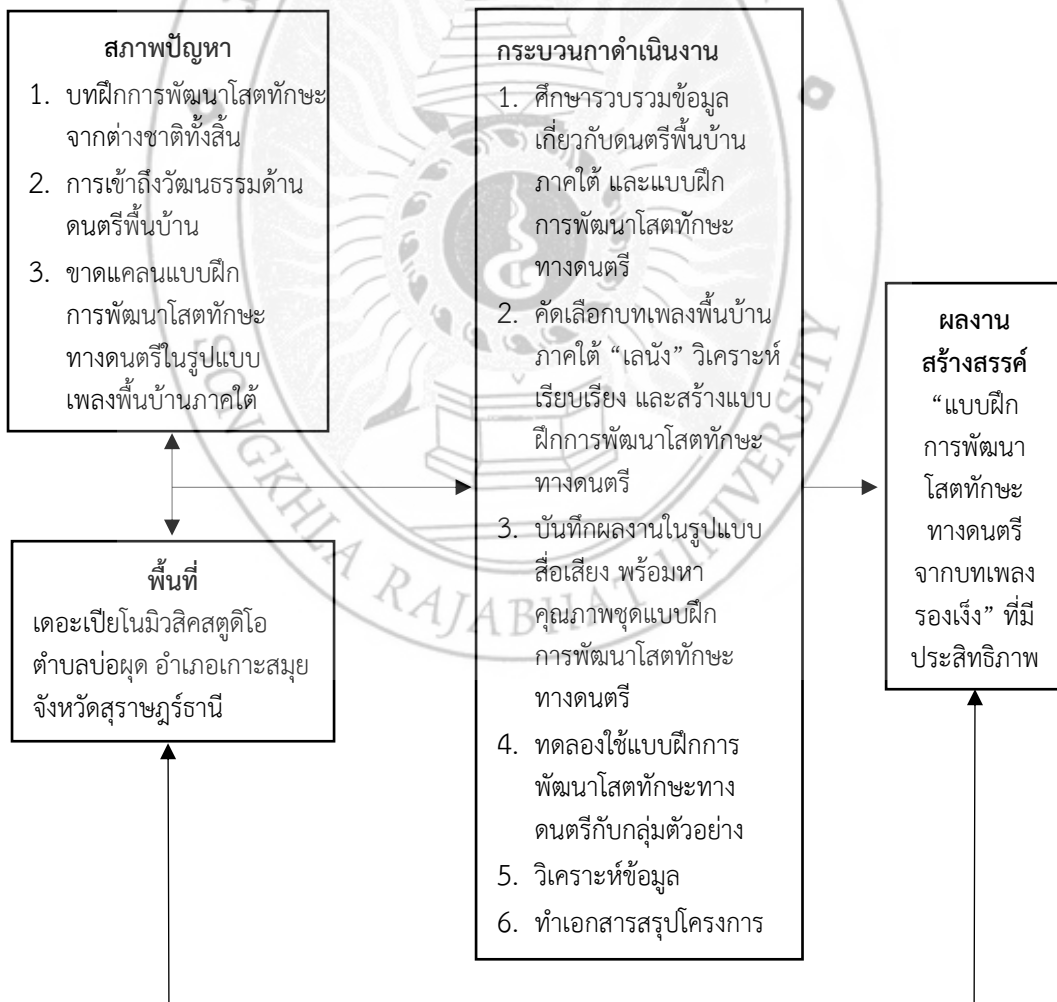
2.1 กลุ่มประชากร คือ ผู้เลือกเรียนเปียโนที่เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ ในเขตอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 50 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนเปียโนที่ไม่เคยได้รับการฝึกโสตทักษะ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนเปียโนไม่เกิน 3 เดือน ในเขตอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

3. ขอบเขตของเวลา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่อง การสร้างบทฝึกการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงร้องเงืง เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 1 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ $E1/E2 = 80/80$ หมายถึง E1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ร้องเงืง หมายถึง ศิลปะการแสดงพื้นบ้านภาคใต้ของชาวไทยมุสลิม เป็นการเต้นรำคู่ ชาย-หญิง ที่ไม่มีการถูกเนื้อต้องตัวกัน โดยมีดนตรีบรรเลงประกอบ

เทคโนโลยี หมายถึง การใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างขึ้น มาเป็นสื่อกลาง ในการช่วยแก้ปัญหา ในการถ่ายทอดข้อมูลความรู้ระหว่างผู้ส่งและผู้รับสาร มีความเกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวันของมนุษย์ มีความทันสมัยสะดวกสบายในการใช้งาน

โสตทักษะดนตรี หมายถึง การรับรู้ด้วยเสียงโดยการใช้หูในการรับฟัง มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเรียนดนตรี เพราะการได้ยิน คือ พื้นฐานสำคัญในการเล่นดนตรี ซึ่งการฝึกทักษะด้านนี้จะช่วย ให้นักดนตรีสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ดียิ่งขึ้น เป็นส่วนที่ช่วยเสริมสร้างองค์ประกอบในการบรรเลง ดนตรีให้ครบถ้วนยิ่งขึ้น

จังหวะ หมายถึง ระยะเวลาที่สม่ำเสมอเท่า ๆ กัน เช่น การเต้นของหัวใจ หรือระยะที่กำหนดไว้ใน บทเพลง เช่น เพลงจังหวะช้า เพลงจังหวะเร็ว

ทำนอง หมายถึง ระดับเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ และมีความสั้น-ยาวของระดับเสียงที่แตกต่างกัน

บันไดเสียง หมายถึง กลุ่มของตัวโน้ตของเรียงลำดับจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง เรียกว่า ขาขึ้น และจากเสียงสูงลงมาเสียงต่ำ เรียกว่า ขาลง

ขั้นคู่ หมายถึง ระยะห่างระหว่างโน้ต 2 ตัว ที่เกิดเสียงพร้อมกันหรือเกิดเสียงไม่พร้อมกัน

เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ หมายถึง สถานที่ที่มีการเรียนการสอนดนตรีตั้งแต่ระดับพื้นฐาน จนถึงระดับสูง

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่มาเรียนดนตรีที่เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของการฝึกโสตทักษะทางดนตรี
2. ได้สร้างแบบฝึกใหม่ที่นำไปใช้ในการฝึกโสตทักษะ
3. สืบสาน ส่งเสริม และอนุรักษ์เพลงร้องเงืง ให้เป็นที่รู้จักของเยาวชนรุ่นหลัง
4. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบรรเลงเปียโนให้กับผู้เรียน
5. ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียนมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงึ่ง สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน และครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึก
 - 1.1 ความหมายของการสร้างแบบฝึก
 - 1.2 ความสำคัญของการสร้างแบบฝึก
2. การเรียนการสอนดนตรี
 - 2.1 ความหมายของการเรียนการสอนดนตรี
 - 2.2 ความสำคัญของการเรียนการสอนดนตรี
 - 2.3 สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนดนตรี
 - 2.4 การวัดผลประเมินผล
3. จิตวิทยาการเรียนการสอน
 - 3.1 ความหมายของจิตวิทยา
 - 3.2 การสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอนดนตรี
4. การสอนไสตทักษะ
 - 4.1 ความหมายของการสอนไสตทักษะ
5. การฝึกไสตทักษะ
 - 5.1 ความสำคัญของการฝึกไสตทักษะ
 - 5.2 การรับรู้ทางด้านระดับเสียง
 - 5.3 ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการฟัง
 - 5.4 การสัมผัสรู้ด้านอารมณ์ในเสียงดนตรีของเด็ก
6. ดนตรีร้องเงึ่ง
7. เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ
8. แนวคิด และทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม
 - 8.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างแบบฝึก

1. ความหมายของการสร้างแบบฝึก

การสร้างหรือการออกแบบกระบวนการวิธีการของการฝึกขึ้นมาใหม่ หรือพัฒนาจากสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาที่เรียน จนเกิดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทในการเรียนการสอนเป็นสำคัญ (สมจิต จันทรฉาย, 2557: 149)

การวางแผน การพัฒนา หรือการสร้างขึ้นมาอย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2560: 7)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสร้างแบบฝึก คือ การวางแผนในการออกแบบ เพื่อพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในการช่วยสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ด้านเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทในการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับอย่างสมบูรณ์ จนเกิดเป็นประสิทธิผลอันสูงสุด

2. ความสำคัญของการสร้างแบบฝึก

การออกแบบการสร้างแบบฝึกนั้น ควรคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

รูปแบบหรือทฤษฎีหลักสูตร ผู้ออกแบบสามารถเลือกรูปแบบให้มีความเหมาะสมกับ ผู้เรียน และสอดคล้องกับหลักสูตรโดยคำนึงถึงความสะดวกในการนำไปใช้

2.1 หลักการสอนที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการออกแบบ

ผู้ออกแบบควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักการสอนอย่างถ่องแท้เป็นเบื้องต้น และเลือกหลักการสอนที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรมาพัฒนาผู้เรียน

2.2 สารหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและผู้เรียน

เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ผู้ออกแบบต้องตระหนัก ถึงความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์ ในหลักสูตรและผู้เรียน

2.3 จิตวิทยาที่เกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

เป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบที่สำคัญที่ผู้ออกแบบจำเป็นต้องเลือกสรร เนื่องจากต้อง คำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนว่า แบบฝึกนี้มีความสัมพันธ์ต่อพัฒนาการในด้านใดบ้าง โดยเฉพาะ ด้านสติปัญญา

2.4 แนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้

เป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย หากผู้ออกแบบมีแนวคิด และจิตวิทยาการสอนที่เหมาะสม

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสำคัญของการออกแบบในการสร้างแบบฝึกนั้น ผู้ออกแบบการสร้างแบบฝึกควรคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนเป็นสำคัญ หากผู้ออกแบบมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของหลักการสอน และจิตวิทยาการสอนอย่างถ่องแท้ด้วยแล้ว จะยิ่งส่งผลให้เกิด การเรียนรู้ที่คาดหวังได้ แบบฝึกมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การเรียนรู้การสอนดนตรี

1. ความหมายของการเรียนการสอนดนตรี

การเรียนรู้การสอนดนตรี หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางด้านองค์ประกอบทางดนตรี ซึ่งประกอบไปด้วยการเรียนรู้ การสอนทักษะในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทางด้านทฤษฎีดนตรี การปฏิบัติเครื่องดนตรี การอ่านโน้ต การร้องโน้ต การเรียนรู้ด้านจังหวะและด้านการฟัง และวิธีการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้อย่างง่าย โดยไม่จำกัดว่าเป็นการเรียนการสอนเฉพาะในห้องเรียน อาจเป็นความรู้ที่ได้จากผู้อื่น ธรรมชาติและสภาพแวดล้อมรอบตัว อันสามารถทำให้เกิดกระบวนการในการเรียนรู้ได้ (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551: 10) โดยใช้เทคนิควิธีการสอนหรือกลวิธีที่แตกต่างกันไปตามเฉพาะของแต่ละเครื่องมือจากพื้นฐานเดิม สามารถมาประยุกต์ใช้และนำไปพัฒนาต่อได้ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2566: 255) การจัดเตรียมเงื่อนไขการเรียนรู้อย่างเป็นระบบแบบแผน อันช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยทำให้ผู้เรียนเกิดเป็นความสามารถในแต่ละด้าน (สมจิต จันทรฉาย, 2557: 4)

2. ความสำคัญของการเรียนการสอนดนตรี

ดนตรีเป็นอีกศาสตร์หนึ่งที่ช่วยพัฒนาศักยภาพทางด้านความจำในเด็กได้เป็นอย่างดี เพราะดนตรีถือเป็นสิ่งเร้าที่มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นการสร้างเครือข่ายเซลล์ประสาทของสมอง เชื่อมโยงการทำงานของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวาให้มีการทำงานที่สัมพันธ์กัน ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ด้านการเรียนรู้ สติปัญญา ความคิด อารมณ์ ช่วยเสริมสร้างเสน่ห์ด้านบุคลิกภาพในการแสดงออกหรือการวางตัวในสังคม มีการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังมีผลจากการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องพบว่าดนตรีที่เหมาะสมมาช่วยในทางการบำบัด (Music Therapy) มีประโยชน์ต่อมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ช่วยบรรเทาอาการเครียดและซึมเศร้า สามารถฟื้นฟูอาการผิดปกติทางสมองของผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงมีการส่งเสริมให้ใช้เสียงของดนตรีในการช่วยพัฒนาเด็กอย่างกว้างขวาง (นันทิกา สุนทรชนผล, 2558: 64)

ดนตรีว่าด้วยเรื่องของเสียง เสียงของดนตรีมีความแตกต่างกัน อารมณ์ของดนตรีส่งผลต่อการรับรู้ด้านอารมณ์และความรู้สึกจากสิ่งที่ได้ฟัง ทำให้เกิดการรับรู้ทางมโนภาพ และสามารถบอกเล่าเรื่องราวได้โดยไม่ต้องมีเนื้อร้อง (ไกรวิทย์ ชันธิศรี, 2558: 7-8) หากเด็กได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ทางด้านดนตรีเร็ว ก็จะได้รับโอกาสในการพัฒนาฝึกฝนในด้านต่าง ๆ ก่อนและยาวนานกว่า และทำให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงองค์ประกอบของดนตรีได้อย่างง่ายดาย

ทักษะด้านต่าง ๆ ในการเรียนดนตรีที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน ได้แก่ (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551 อ้างถึงใน ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2538: 19)

- 1) การฟัง (Listening)
- 2) การอ่าน (Reading)
- 3) การร้อง (Singing)
- 4) การเล่น (Playing)

5) การเคลื่อนไหว (Moving)

6) การสร้างสรรค์ (Creating)

สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ถ่ายทอดจากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความรู้รอบรู้ในสาระดนตรีและทักษะในด้านต่าง ๆ ให้รอบด้าน โดยการพัฒนาจากพื้นฐานเดิมแล้วสามารถนำความรู้ที่นำมาประยุกต์และนำไปพัฒนาต่อเพื่อเกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ทางการเรียนซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างสรรค์ผลงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในลำดับต่อไป

3. สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนดนตรี

ธณัตชัย เหลือรักษ์ (2560: 54) กล่าวว่า “สื่อการสอนดนตรีที่ดี ควรตระหนักถึงความน่าสนใจ และความสนุกสนาน มีความง่าย สะดวกสบายในการปรับใช้ให้เข้ากับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่รู้ในการเรียนดนตรี และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความต้องการในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง”

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดแบ่งการใช้สื่อออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ สื่อการเรียนการสอนทั่วไป และคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 สื่อการเรียนการสอนทั่วไป

กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล (2562: 14) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนทั่วไปในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการพัฒนาของสื่อ เทคโนโลยี และสารสนเทศ สื่อการเรียนรู้ถือเป็นสิ่งสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเข้าด้วยกัน ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องของเนื้อหาเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนควรคำนึงถึงประเด็นสำคัญ ดังนี้ ควรเป็นสื่อที่น่าสนใจ ควรเป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผ่านการเล่น เพื่อเป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจที่จะทำให้ผู้เรียน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนได้รวดเร็วขึ้น หากสื่อนั้นมีประสิทธิภาพ คือ มีความถูกต้อง ในเนื้อหาสาระ มีความทันสมัย สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผ่านการเล่นได้ มีความสะดวก สบาย ง่ายต่อการใช้งาน ก็จะทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

3.2 คอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ

ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันกับทุกเพศ ทุกวัย โดยเฉพาะวัยเรียนและวัยทำงาน อันเนื่องจากการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความทันสมัย มีการเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย จึงมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามามีใช้กับการเรียนการสอนมากขึ้น โดยใช้คอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้ และเครื่องมือช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวันให้มีความรวดเร็ว สะดวกสบาย ใช้งานง่าย ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างทันทั่วถึง ช่วยทำให้การใช้ชีวิตมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น

ธนต์ชัย เหลือรักษ์ (2560: 58) กล่าวว่า ปัจจุบันคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือเข้ามา มีบทบาทในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ดังนั้น ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือเป็นสื่อ และเครื่องมือช่วยการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมดนตรี หรือให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า คอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ เป็นสื่อ เครื่องมือ ที่จำเป็นในการเรียนการสอนปัจจุบัน เนื่องจากมีความสะดวก รวดเร็วในการสืบค้นหาข้อมูล จัดเป็น เครื่องมือที่ช่วยในการส่งเสริมให้การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หากใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4. การวัดผลประเมินผล

การวัดผล หมายถึง กระบวนการหาปริมาณ จำนวนของสิ่งต่าง ๆ โดยการใช้เครื่องมือ อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ได้ผลสรุปออกมาเป็นตัวเลข สัญลักษณ์ หรือข้อมูล

การประเมินผล หมายถึง การวินิจฉัยจากสิ่งที่ได้วัดผลมาแล้ว โดยอาศัยเกณฑ์การพิจารณา อย่างใดอย่างหนึ่ง (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551 อ้างถึงใน สมนึก ภัททิยธนี, 2546: 1-4)

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2538: 161) ได้กล่าวว่า การประเมินผล คือ การรวบรวมค่าจากการวัดผล และมีการประเมินค่าออกมาในรูปของคุณภาพว่าดีมากหรือน้อยเพียงใด

สมจิต จันทรฉาย (2557: 20) ได้กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล เป็นกระบวนการขั้นสรุปผล เชิงระบบ เป็นหนึ่งของกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ที่ต้องการ อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้เครื่องมือตรวจสอบความสามารถของผู้เรียน และเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ตามแนวทางของหลักสูตร

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการหนึ่งในการเรียน การสอนที่มีการใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ให้ได้ผลสรุปออกมาเป็น ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ หรือข้อมูล ว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในการเรียนการสอนมากน้อย เพียงใด

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบในการวัดผลประเมินผลไว้ดังนี้ 1) ใช้แบบทดสอบความรู้เดิม ทางด้านไวยากรณ์ก่อนเรียน ใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 และหลังเรียนโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 จากนักเรียน ที่เพิ่งเริ่มเรียนดนตรีมาเป็นระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน 2) ใช้แบบทดสอบระหว่างเรียนหลังจากได้เรียน เนื้อหาตามกำหนดทุกหัวข้อ ตามระยะเวลาที่กำหนด 3) ใช้คอมพิวเตอร์เชื่อมโยงการสร้างแบบฝึก หลากหลายประเภท ให้ออกมาในรูปแบบของแบบฝึกต่าง ๆ เพื่อพัฒนาด้านไวยากรณ์และแบบทดสอบ หลังการเรียน

จิตวิทยาการเรียนการสอน

1. ความหมายของจิตวิทยา

คำว่า “จิตวิทยา” มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ คำว่า “Psyche” ซึ่งแปลว่า จิต (Mind) หรือวิญญาณ และ คำว่า “Logos” แปลว่า การศึกษาหรือวิธีการศึกษาหาความรู้ (The Study Of) เมื่อรวมสองคำเข้าด้วยกัน จึงกลายเป็นคำว่า “Psychology” มีความหมายตามรากศัพท์ ว่า “วิชาที่ศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตและวิญญาณ” ส่วนความหมายปัจจุบัน “จิตวิทยา” หมายถึง

ศาสตร์ที่ว่าด้วยพฤติกรรม (Behavior) และกระบวนการทางจิต (Mental Process) เป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกให้สังเกตได้และวัดได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เกี่ยวกับกระบวนการทางจิตที่ประกอบไปด้วยความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ไปจนถึงแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ เริ่มต้นตั้งแต่การทำหน้าที่จากสมองไปจนถึงการแสดงออกทางการกระทำ เชื่อมโยงกับพัฒนาการตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงช่วงสุดท้ายของชีวิต (ครุฑจิต แสงอุบล, 2564: 8)

จิตวิทยาเป็นเรื่องที่จะช่วยให้ผู้ศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเข้าใจตนเอง ด้านการเข้าใจผู้อื่น ช่วยบรรเทาปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นแนวทางในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีกฎเกณฑ์ ช่วยส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดียิ่งขึ้น สามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนาทางการศึกษา ให้ผู้ที่ได้ศึกษาประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้ (ตรีวิทย์ เนื่องอุทัย และนฤมล รัตน์ไพจิตร, 2564: 51)

จิตวิทยาที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ควรเริ่มขึ้นตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอน ครูควรสังเกตผู้เรียนถึงลักษณะและภูมิหลัง เพื่อที่จะได้จัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม จิตวิทยาที่ครูควรศึกษา คือ จิตวิทยาด้านกายภาพและความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ธรรมชาติในการรับรู้ การคิด ทักษะคิด การตัดสินใจที่จะส่งผลต่อพฤติกรรม รวมถึงด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา บุคลิกภาพ การปรับตัว และความแตกต่างระหว่างบุคคล ในการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน ครูควรใช้หลักจิตวิทยาด้านการเรียนรู้ และการเกิดการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการปรับพฤติกรรมเด็ก และจิตวิทยาด้านการวัดผลประเมินผล หากครูรู้ถึงหลักการวัดผลประเมินผล จะส่งผลให้ทราบถึงสิ่งที่ควรปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551: 15-16)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า จิตวิทยาการเรียนการสอน กระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยอาศัยวิธีการประเมินประสิทธิผลในการแก้ปัญหา เพื่อรักษาสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนอันจะส่งผลต่อบรรยากาศในการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็แรงเสริมช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นในการเรียนรู้ต่อไป และช่วยให้การสอนของครูบรรลุวัตถุประสงค์ได้

2. การสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอนดนตรี

จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551 (อ้างถึงใน พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา, 2542: 149) กล่าวว่า การสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากครูต้องมีวิธีการในการสร้างแรงจูงใจกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ เห็นความสำคัญของการเรียน และนำพาตนไปสู่ความสำเร็จในการหาข้อสงสัยในบทเรียนได้

จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551 (อ้างถึงใน ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์, 2544: 97) ได้กล่าวว่า ในการเรียนการสอนดนตรี ผู้สอน คือ กลไกหลักที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่เรียนได้ หากผู้สอนมีหลักการหรือเทคนิคในการสอนที่ถูกต้องเหมาะสม ผู้สอนควรมีวิธีการช่วยผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจในสิ่งนั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ดังนั้น การเรียนการสอนดนตรีที่ดีจึงควรมีวิธีการที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระในการเรียนดนตรี

หลักการสอนดนตรีโดยทั่วไป มีความคล้ายคลึงกับหลักการเรียนการสอนของระบบเพสตารอสซี่ ดังนี้

- 1) สอนให้ผู้เรียนรู้จักเสียงก่อนสัญลักษณ์ คือ ให้ผู้เรียนเรียนการร้องออกเสียงก่อนการเขียนตัวโน้ตหรือชื่อของตัวโน้ต
- 2) ให้ผู้เรียนสังเกตเสียง ฟังเสียง แล้วเลียนแบบเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยิน เพื่อให้มีโอกาสสัมผัสประสบการณ์ตรง และเป็นวิธีการในการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม
- 3) สอนทีละเนื้อหา ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป ได้แก่ จังหวะ ทำนอง และลีลาของดนตรีก่อนที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ด้านองค์ประกอบของดนตรีที่มีความยากขึ้นไป
- 4) ในการฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนควรจะฝึกทีละขั้นตอนให้ดีเสียก่อน ก่อนก้าวไปสู่การปฏิบัติที่ยากขึ้นไป
- 5) ใช้วิธีการอุปนัย (Induction) ในการสอน คือ การให้ตัวอย่างการฝึกปฏิบัติ แล้วจึงค่อยสรุปเป็นหลักการหรือทฤษฎีต่อไป

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนปฏิบัติเครื่องดนตรี และการร้องเพลงมีความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จได้นั้น ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ทั้งในส่วนการสอนของครู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การสนับสนุนการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องจากผู้ปกครอง ประการสำคัญที่สุดในการเรียนการสอนดนตรี ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเกิดความพากเพียรของนักเรียนได้นั้น คือ วิธีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนดนตรี ทั้งจากครูผู้สอนและจากผู้ปกครอง (Rena, Philip, Julia, Wynn paul and Karen, 2016: 233-243)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอนดนตรี คือ เทคนิค วิธีการสอน การถ่ายทอดอย่างเหมาะสม เป็นวิธีการที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเห็นความสำคัญในการเรียน จนทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรี โดยเน้นให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการได้สัมผัสกับประสบการณ์ตรงอย่างเข้าใจตามลำดับขั้น

การสอนโสตทักษะ

1. ความหมายของการสอนโสตทักษะ

พจนานุกรมของ “The Harvard Concise Dictionary of Music and Musicians” ได้ให้ความหมายของการสอนโสตทักษะ หมายถึง การถ่ายทอดองค์ความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียนเพื่อการฝึกฝนจนมีความเข้าใจในความเป็นดนตรีอย่างชำนาญ และมีความสามารถในด้านการฟังที่ดีในองค์ประกอบของดนตรี ได้แก่ อัตราจังหวะ จังหวะ การประสานเสียง ชั้นคู่ รวมถึงความชำนาญในด้านการขับร้องและการฝึกเขียนโน้ตที่เรียกว่า “ดิกเทชัน (Dictation)” (วีระภัทร์ ชาตินุช, 2560: 32)

การสอนโสตทักษะขั้นพื้นฐาน หมายถึง วิธีการในการมุ่งพัฒนาความสามารถของการได้ยินเสียงและสามารถบอกได้ถึงคุณลักษณะของเสียงที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ความดัง-เบา เสียงสูง-ต่ำ เสียงสั้น-ยาว จนถึงเรื่องของเสียงประสาน ชั้นคู่ คอร์ด บันไดเสียงต่าง ๆ (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551: 57)

การสอนโสตทักษะ เป็นการฝึกความสามารถทางการฟังในเรื่องคุณสมบัติของเสียง ได้แก่ เรื่องของจังหวะ ทำนอง เสียงประสาน ชั้นคู่เสียง รูปแบบของบทเพลงแต่ละแนว เพื่อให้ผู้เรียน มีพัฒนาการในด้านการฟังและการรับรู้เสียงที่ดี และส่งผลต่อพัฒนาการทางดนตรีในทักษะด้านอื่น ๆ แต่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาและความต่อเนื่องในการฝึก จึงจะรับรู้ถึงพัฒนาการอย่างชัดเจน (วีระภัทร์ ชาติหนูช, 2560: 32)

หลักสูตรการเรียนดนตรีที่ผสมผสานทักษะการฟังแสดงให้เห็นว่า การสอนทักษะการฟัง เป็นประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายบางประการของครูสอนดนตรีในด้านการแสดง เช่น การปรับปรุงเสียง การแสดงออก การเลียนแบบเสียง และการอ่านโน้ตเพลง เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนดนตรี ควรมี การวางแผนการฝึกฝนตั้งแต่วัยเด็ก ไปจนถึงก่อนเข้าเรียนดนตรีในระดับมหาวิทยาลัย (Joshua, 2021: 9-10)

การฟังในการเรียนดนตรีศึกษาไม่ใช่จุดประสงค์เพียงเพื่อความเพลิดเพลิน หรือ ความสนุกสนานเท่านั้น หากแต่เป็นการฟังที่ค้นพบเป้าหมายและได้รับประโยชน์จากการฟัง เป็นการฟังที่ต้องใช้สติปัญญา ผู้เรียนจะเกิดการฟังในรูปแบบนี้ได้ก็ต้องได้รับการสอนในการฟัง (ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์, 2550: 42)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความหมายของการสอนโสตทักษะ หมายถึง กระบวนการในการถ่ายทอดวิธีการและขั้นตอนในการฝึกทักษะด้านการฟังในเรื่องคุณสมบัติของเสียง จนมีความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรี จากผู้สอนไปยังผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจอย่างมี ขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกที่ได้ยินเสียงนั้น ๆ การจดจำระดับเสียง การคิดวิเคราะห์จากเสียงที่ได้ยิน จนผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถมีพัฒนาการทางการฟังที่ดี จนสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการบรรเลง และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงในเครื่องดนตรีแต่ละประเภท ได้อย่างน่าสนใจ

การฝึกโสตทักษะ

1. ความสำคัญของการฝึกโสตทักษะ

การฟังถือเป็นทักษะเบื้องต้นของการเรียนดนตรี เนื่องจากหากผู้เรียนมีการฟังที่ดีจะทำให้ เกิดความเข้าใจในดนตรี ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านอื่น ๆ ต่อไป (วีระภัทร์ ชาติหนูช, 2560: 33)

Edwin E. Gordon เป็นนักวิจัย (Researcher) อาจารย์ (Teacher) ผู้เขียน (Author) บรรณาธิการ (Editor) และวิทยากร (Lecturer) ทางด้านดนตรีศึกษาที่มีชื่อเสียง มีผลงานที่ตีพิมพ์ และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางดนตรี (Music Learning Theory) รูปแบบโทนเสียงและจังหวะ (Tonality and Rhythm Patterns) การศึกษาด้านความถนัดทางดนตรี (Music Aptitudes) การรับรู้ทางดนตรี (Audiation) และพัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็กทารกและ เด็กเล็ก (Music Development in Infants and Very Young Children) นอกจากนี้ แบบทดสอบ ความถนัดทางด้านดนตรี (Music Aptitude Tests) ของเขายังได้รับการยอมรับและเป็นที่ยอมรับทั่วโลก

การฝึกโสตทักษะของ กอร์ดอน (Gordon, 1989: 4-5) ได้แบ่งเนื้อหาการเรียนอย่างเป็นขั้นตอน กอร์ดอนใช้ระบบโดเคลื่อนที่ (Moveable Do) โดยให้ความสำคัญทั้งการฟังเสียงขั้นคู่ และบันไดเสียงที่หลากหลาย ได้แก่ บันไดเสียงเมเจอร์ บันไดเสียงไมเนอร์ฮาร์โมนิก เพื่อพัฒนาการได้ยินเสียงภายในตนเอง

ในการฝึกโสตทักษะด้านทำนองครอบคลุมไปถึงด้านจังหวะ เสียงสูง-ต่ำ เสียงดัง-เบา เป็น การเรียนการสอนที่สามารถสอดแทรกไปกับการสอนแบบปกติ หรือแยกการสอนออกมาอย่างชัดเจน โดยเริ่มจากการฝึกแบบง่ายไปหายาก สามารถจำแนกการสอนได้เป็น 2 ประเภท คือ วิธีการสอนเชิงปฏิบัติ และวิธีการสอนเชิงทฤษฎี การเน้นการสอนโดยการเลียนแบบและปฏิบัติได้ด้วยตนเอง เรียกว่า “การสอนเชิงปฏิบัติ” ส่วนการสอนโดยการอธิบายเป็นหลัก แล้วนักเรียนเกิดเป็นความเข้าใจที่สามารถ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ เรียกว่า “วิธีการสอนเชิงทฤษฎี” (น้อยทิพย์ เฉลิมแสนยากร, 2561: 121)

โสตทักษะเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการฟัง มีความสำคัญสำหรับผู้เรียนดนตรีทุกระดับที่ ควรฝึกฝน เป็นทักษะที่ฝึกฝนได้และหากมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ จะช่วยพัฒนา ความสามารถทางดนตรีในด้านอื่น ๆ ได้อีก (จิระนันท์ โดสิน, 2565: 45)

การฝึกทักษะการได้ยิน การรับรู้ในปรากฏการณ์ของเสียงส่ง ผลต่อการรับรู้ความเข้าใจใน บทเพลงการบรรเลงเครื่องดนตรี และการได้รับการฝึกฝนระยะยาวนาน เป็นการช่วยสนับสนุนต่อ ความสำเร็จในการพัฒนาทักษะทางดนตรี (Ena, Nema, and Senad, 2023: 29)

ทักษะการฟังมีความสำคัญในการเริ่มฝึกทักษะการฟังทางดนตรี ควรมีแบบแผนในการเริ่มฝึก จากง่ายไปหายาก การทำซ้ำและการทำจังหวะช้าลง อาจเป็นวิธีส่งเสริมการพัฒนาทักษะการฟังของ นักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทักษะการฟังเป็นทักษะขั้นพื้นฐานที่ช่วยแก้ปัญหาการบกพร่องการความคิด ทางดนตรี ช่วยในการจดจำและการถ่ายทอดเทคนิคทางกายภาพได้อย่างมั่นใจ (Benjamin, 2022: 159-161)

จากข้อความข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การฝึกโสตทักษะเป็นการฝึกความสามารถในเรื่อง คุณสมบัติของเสียงที่ได้ยิน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของจังหวะ อัตราจังหวะ ระดับเสียง ความดัง-เบาของเสียง บันไดเสียง คอร์ด ขั้นคู่ จนสามารถพัฒนาทางการบรรเลง ที่สามารถสื่อได้ถึงอารมณ์ของบทเพลง ที่ได้ยิน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรี ฝึกความละเอียด ทำให้เกิดสมาธิ เป็นการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ ให้ดีขึ้นด้วย แต่จำเป็นต้องมีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

2. การรับรู้ทางด้านระดับเสียง

เสียง ถือเป็นส่วนประกอบร่วมในชีวิตประจำวัน ได้แก่ เสียงพูดคุย เสียงนกร้อง เสียงดนตรี เสียงปรบมือ เสียงกริ่งโทรศัพท์ เสียงเคาะประตู เสียงรถดับเพลิง เป็นต้น เสียงเกิดจากการสั่นสะเทือน ของวัตถุอย่างใดอย่างหนึ่งในขณะนั้น เสียงบางอย่างทำให้เกิดความรำคาญ เป็นเสียงที่เราไม่ต้องการ เรียกว่า เสียงรบกวน ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นกับคุณภาพของเสียงเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากทัศนคติของเรา ที่มีต่อเสียงนั้น ๆ ด้วย เช่น เสียงรถจักรยานยนต์ เสียงสุนัขเห่า หรือเสียงนอนกรน เป็นต้น ในขณะที่ เสียงบางอย่างก็ทำให้เกิดความสุข ความเพลิดเพลิน เช่น เสียงหัวเราะ และเสียงเพลง เป็นต้น

เสียง ที่ตรงกับภาษาอังกฤษที่เรียกว่า Tone เป็นลักษณะของเสียงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของอากาศที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ

เสียง ที่ตรงกับภาษาอังกฤษที่เรียกว่า Noise เป็นลักษณะของเสียงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของอากาศที่ไม่สม่ำเสมอ

เสียง ที่ตรงกับภาษาอังกฤษที่เรียกว่า Pitch เป็นลักษณะของเสียงที่เต็มไปด้วยความสูง-ต่ำของเสียงในเชิงกายภาพ (Physics)

เสียงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนช้าจะมีความถี่ต่ำและเสียงจะต่ำ เสียงที่เกิดจากการสั่นสะเทือนเร็วจะมีความถี่สูงและเสียงจะสูง โดยปกติหูของคนสามารถแยกแยะเสียงตั้งแต่ระดับความเร็ว 20 เฮิรท์ จนถึง 20,000 เฮิรท์ เปียโนเป็นเครื่องดนตรีที่มีช่วงเสียงต่ำสุดจนถึงสูงสุด ที่ใช้อยู่ในเครื่องดนตรีเกือบทั้งหมด โดยมีความกว้างของช่วงเสียงตั้งแต่ 27.5 เฮิรท์ ถึง 4,186 เฮิรท์

ตามหลักวิทยาศาสตร์นั้น เสียงเป็นคลื่นตามยาว (Longitudinal Wave) คลื่นเสียงที่มนุษย์สามารถรับรู้และได้ยินอยู่ในความถี่ระหว่าง 20-20,000 เฮิรท์ (Hertz) เท่านั้น หากความถี่สูงหรือต่ำกว่านี้ หูของคนเราจะไม่สามารถรับฟังได้ (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551: 31-32)

กระบวนการรับรู้ และความรู้ความเข้าใจในเสียงของเครื่องดนตรี ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ในการสร้างเสียงหรือควบคุมการเปล่งเสียงของเครื่องดนตรีนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการฝึกฝนเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ดังเช่น นักเรียนที่เล่นเครื่องสายจะมีผลกระทบต่อการรับรู้ต่อเสียงสูง ผู้เล่นคีย์บอร์ดจะมีจินตภาพทางดนตรีที่แข็งแกร่ง และผู้เล่นเครื่องลมจะมุ่งเน้นไปที่กระบวนการภายในที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างเสียงบนเครื่องดนตรี (Ena et al., 2023: 33)

3. ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการฟัง

ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการฟังมีอยู่ 2 ปัจจัย คือ (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551: 33)

3.1 ระดับเสียงบริสุทธิ์ (Absolute Pitch) เป็นความสามารถที่มีมาแต่กำเนิดโดยพันธุกรรม และหากได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถเรียนรู้และรับรู้ที่จะมีระดับเสียงบริสุทธิ์นี้ได้

3.2 การหนวกเสียง (Tone Deafness) หมายถึง การไม่สามารถจำแนกความแตกต่างของแต่ละเสียงได้ ผู้ที่มีอาการหนวกเสียงนั้น อาจเป็นได้จากการขาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมทางดนตรีในวัยเด็กและมีความทรงจำที่ไม่เกี่ยวข้องกับดนตรี

4. การสัมผัสรู้ด้านอารมณ์ในเสียงดนตรีในเด็ก

การสัมผัสรู้ด้านอารมณ์ในเสียงดนตรีของเด็ก เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนเนื่องจากอารมณ์ที่ถูกแสดงออกมา สืบเนื่องมาจากความรู้สึกภายในที่เปลี่ยนแปลงได้ตามความรู้สึกของร่างกายและพัฒนาการตามช่วงวัย ดังนี้

4.1 แรกเกิด-2 ปี

การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของเด็กวัยนี้ จะมีสายสัมพันธ์กับแม่ตั้งแต่อ่อนคลอดจะได้ยินระดับเสียงจากการพูดคุยสนทนาของพ่อและแม่ ได้ยินระดับเสียงพูดที่แสดงถึงอารมณ์การดีใจ เสียใจ เมื่อมีความคุ้นเคยกับเสียงของพ่อ แม่ ก็จะสามารถเข้าใจอารมณ์ที่พ่อ แม่ต้องการสื่อสารได้ ในช่วงแรกเด็กแรกเกิดจะแสดงอารมณ์จากการเคลื่อนไหวมือและเท้า เด็กวัยนี้สามารถรับรู้อารมณ์

ของบทเพลง ทั้งทางด้านทำนอง ระดับเสียงดัง-เบา และรูปแบบของจังหวะช้า-เร็ว สามารถรับรู้ระดับเสียงแบบครึ่งเสียง (Semitone) ได้ แต่จะยังไม่สามารถรับรู้การเปลี่ยนระดับเสียงดัง-เบา จนกว่าอายุ 5-8 ปี ซึ่งเด็กในวัยนี้จะมีระบบการทำงานและพัฒนาการในด้านการฟัง รวมทั้งด้านการสื่ออารมณ์อย่างอัตโนมัติ

4.2 ช่วงอายุ 3-7 ปี

เด็กในวัยนี้สามารถแยกแยะอารมณ์ความรู้สึกทั่วไปได้ เช่น อารมณ์ดีใจ เสียใจ โกรธ หัวเราะ สนุกสนาน และกลัว เป็นต้น เด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการความสามารถด้านการรับรู้ ทั้งเข้าใจความรู้สึกที่แสดงออกจากคำพูด และความรู้สึกที่แสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง สามารถบอกถึงลักษณะจังหวะช้า-เร็ว ลักษณะเสียงสูง-ต่ำ และลักษณะเสียงดัง-เบาในเพลงที่ได้ยินได้ โดยเด็กจะใช้ความคิดและแสดงออกมาในรูปแบบสัญลักษณ์ ใช้อวัยวะของร่างกายประกอบท่าทาง เช่น ใช้มือและแขนช่วยในการรับรู้ความเป็น Major = มีความสุข และ Minor = เศร้า อย่างเป็นลำดับขั้น และจะมีความแน่นอนในช่วงอายุ 7-8 ปี รวมทั้งยังสามารถบอกถึงความรู้สึกที่ได้จากเสียงของเครื่องดนตรีที่ได้ยินในบทเพลงได้

4.3 ช่วงอายุ 8-12 ปี

เด็กในวัยนี้สามารถรับรู้ แยกแยะเสียง และอารมณ์ของบทเพลงได้อย่างแม่นยำ มั่นคง และสมบูรณ์ ทั้งความรู้สึกในบทเพลงแบบทางบวก คือ Major = สนุกสนาน มีความสุข และความรู้สึกต่อบทเพลงแบบทางลบ คือ Minor = เศร้า เสียใจ สามารถรับรู้และมีความเข้าใจในเรื่องของคำศัพท์ สัญลักษณ์ ความหมายต่าง ๆ ในบทเรียนของการเรียนดนตรี และสามารถสังเกตความแตกต่างของรูปแบบทางดนตรีได้ (McPherson and McCormick, 2006: 197-203)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการฟังขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้านประกอบกัน เช่น พันธุกรรม วิธีการเลี้ยงดู สภาพแวดล้อม หรือประสบการณ์ในการเรียนดนตรีตั้งแต่เยาว์วัย สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการรับรู้ของเสียง บางคนเกิดมาก็สามารถจดจำและรับรู้เสียงได้อย่างรวดเร็ว ฟังฝนไม่นานก็สามารถมีการฟังเสียงอย่างสมบูรณ์ได้ บางคนเกิดมาก็มีการจดจำและการรับรู้เสียงไม่ละเอียดมากนัก ต้องอาศัยการเรียนรู้และฝึกฝน แต่ทุกคนสามารถมีการรับรู้ด้านการฟังที่ดี สามารถแยกแยะเสียงได้ดีมากขึ้นตามลำดับ และขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการฝึก หากผู้เรียนได้รับการฝึกสอดทักษะที่เหมาะสมกับช่วงวัย ก็จะเป็นการช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ดีได้

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มประชากรในช่วงอายุ 8-12 ปี ที่เพิ่งเริ่มเรียนดนตรีมาเป็นระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน เนื่องจากกลุ่มประชากรในช่วงวัยนี้มีเป็นจำนวนมาก ที่ให้ความสนใจในการเรียนดนตรี และผู้วิจัยเห็นควรที่ผู้เรียนจะได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้มีประสบการณ์การเรียนดนตรีอย่างครอบคลุมในเนื้อหาสอดทักษะ และเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรี เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ดนตรีรองเง็ง

ดนตรีรองเง็งไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเข้ามาสู่ภาคใต้ของไทยเมื่อใด แต่ได้มีผู้สันนิษฐานไว้ว่าเป็นศิลปวัฒนธรรมตะวันตก โดยมีชาวโปรตุเกส หรือชาวสเปนเป็นผู้นำเข้ามาทางชาวมาลายูก่อน จากนั้นจึงเป็นที่แพร่หลายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ และแพร่หลายอย่างกว้างขวางในภาคใต้ตอนล่าง โดยแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ 1) กลุ่มชายฝั่งตะวันออก คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส และ 2) กลุ่มชายฝั่งตะวันตก คือ จังหวัดภูเก็ต พังงา สตูล กระบี่ และตรัง ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระหว่างการล่าอาณานิคมของชาวตะวันตก เป็นการผสมผสานวัฒนธรรมระหว่างชนชาติ ของชาวตะวันออกและชาวตะวันตก ได้อย่างชัดเจน มุ่งเน้นแสดงความสวยงามของท่าเต้นและท่ารำ มีการสร้างสรรค์ประกอบการเต้นรำเป็นคู่ ๆ ลักษณะคล้ายรำวง แต่ไม่มีพิธีการที่ซับซ้อนจึงเกิดความสนใจในหมู่ชาวพื้นเมือง และเกิดเป็นแบบอย่างในการนำไปใช้ในงานรื่นเริงต่าง ๆ จนมีวิวัฒนาการตามยุคสมัย จนเริ่มหาผู้สืบทอดแทบไม่ได้ (วิชัย มีศรี, 2557: 7-8)

ปัจจุบันเริ่มมีคนรุ่นใหม่ที่สนใจเพลงพื้นบ้านรองเง็งมากขึ้น และที่ได้รับความสนใจในปัจจุบันคือ รองเง็งคณะอัสลีมาลา ได้รับการถ่ายทอดบทเพลงมาจากครูชาเดร์ แวเต็ง (ศิลปินแห่งชาติ) โดยมีรูปแบบลักษณะวงดนตรีพื้นบ้าน ที่มีลักษณะการบรรเลงเพลงรองเง็งที่ไพเราะที่สุด มีเอกลักษณ์เฉพาะแต่งกายด้วยชุดพื้นบ้านมุสลิม ประกอบการแสดงในงานรื่นเริงต่าง ๆ ทั้งงานประจำจังหวัด งานมงคลสมรส และงานเพื่อการศึกษา จนเป็นที่ยอมรับทั่วไปในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง (สัญญา เผ่าพิชพันธุ์, 2562: 23)

จากการสัมภาษณ์นายอภิชาติ คัญทะชา ผู้ควบคุมคณะอัสลีมาลา เกี่ยวกับความนิยมดนตรีรองเง็งของคณะอัสลีมาลาในปัจจุบัน พบว่า ดนตรีรองเง็งในปัจจุบันได้รับความสนใจจากคนในพื้นที่จังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา และจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ตอนล่าง เนื่องจากปัจจุบันได้มีการสร้างสรรคงานแสดง เรียบเรียงบทเพลงให้มีความน่าสนใจมากขึ้น โดยใช้เพลงพื้นบ้านรองเง็งเดิมเป็นฐานประกอบ และมีการสร้างสรรค์ประดิษฐ์ท่ารำประกอบการแสดงหลากหลายมากขึ้น

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ดนตรีรองเง็งในปัจจุบันได้รับความนิยมมากขึ้นในจังหวัดภาคใต้ตอนล่าง เนื่องจากจากคนรุ่นใหม่มีการนำองค์ความรู้ทางดนตรีมาพัฒนา สร้างสรรค์ และประยุกต์บทเพลงจนเกิดสีสันทางดนตรีที่น่าสนใจ ทันยุคทันสมัยเหมาะกับปัจจุบัน และการผสมผสานกับการสร้างสรรค์ด้านศิลปการแสดงท่ารำให้มีความทันสมัย เป็นระบบมากขึ้น ทั้งด้านของเครื่องดนตรี เสื้อผ้าสำหรับการแสดง และท่วงท่าในการรำ

ภาพ 2 ดนตรีรองเงี้ยวประกอบการเต้นรำหนุ่ม-สาว

ที่มา: อภิชาติ ศักยทะชา: เข้าถึง 6 ตุลาคม 2567 จาก <https://www.facebook.com/aphichat.mc/อัลบั้มลาดนตรีพื้นบ้านรองเงี้ยว>

1. เครื่องดนตรีรองเงี้ยว

ประกอบด้วยเครื่องดนตรีหลัก ๆ โดยแบ่งเป็นเครื่องทำนอง ได้แก่ ไวโอลิน แมนโดลิน แอคคอร์ดเดียน และเครื่องจังหวะ ได้แก่ รำมะนา และฆ้อง เป็นต้น

เครื่องทำนอง

ไวโอลิน

แมนโดลิน

แอคคอร์ดเดียน

ภาพ 3 เครื่องบรรเลงทำนองในวงรองเงี้ยว

ที่มา: ภัสธรณันท์ ดิลกจิรธนกิจดี

เครื่องประกอบจังหวะ

รำมะนา

ฆ้อง

ภาพ 4 เครื่องประกอบจังหวะในวงรองเง็ง
ที่มา: ภัสธรณันท์ ดิลกจิราธิกุล

เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ

เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ เป็นสถานศึกษาเอกชนที่มีการเรียนการสอนทางด้านดนตรีสากล ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งแนวเพลงคลาสสิก ป๊อปมิวสิก และแจ๊ส ตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐาน ไปจนถึงระดับสูง ปัจจุบันมีผู้ให้ความสนใจในการเรียนดนตรีจำนวนมาก ทุกเพศ ทุกวัย อายุตั้งแต่ 3 ปีไปจนถึง 70 ปี มีทั้งนักเรียนชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยมีเนื้อหาในการเรียน เช่น ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีตั้งแต่ระดับพื้นฐาน ระดับกลาง และระดับสูง ทฤษฎีดนตรีสากล การบรรเลง บทเพลงในอัตราจังหวะที่หลากหลาย การเล่นบันไดเสียงที่มีความแตกต่างกัน การเล่นคอร์ด อาร์เพจีโอ ประวัติดนตรีในแต่ละยุคสมัย จนไปถึงขั้นการวิเคราะห์บทเพลงในแนวต่าง ๆ ของแต่ละยุคสมัย ว่ามีเอกลักษณ์และมีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง และทักษะอีกด้านที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก คือ การฝึกฟัง (Ear Training) เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจในด้านการบรรเลงเครื่องดนตรี การฟังบทเพลง หรือจากเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยิน จนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้จัดเป็นวิชาการแขนงหนึ่งของทฤษฎีทางจิตวิทยา ที่ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของมนุษย์นั้นเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ได้อธิบายการเรียนรู้พฤติกรรมของมนุษย์ มีอยู่ด้วยกันหลากหลาย ทฤษฎี และทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม เป็นทฤษฎีที่ช่วยให้ผู้สอนสามารถทำความเข้าใจต่อพฤติกรรมผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพฤติกรรมนิยม

นักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยมมองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะเป็นกลาง คือ ไม่ดี ไม่เลว (Neutral-Passive) จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Stimulus-Response) และสิ่งแวดล้อมภายนอก มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง กลุ่มพฤติกรรมนิยมให้ความสำคัญกับ “พฤติกรรม” มาก เนื่องจากพฤติกรรมเป็นสิ่งที่สังเกตได้ สามารถวัดและทดสอบได้

ความคิดของนักทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมมีความเชื่อว่า พฤติกรรมทั้งหลายที่เกิดจากการเรียนรู้มาผิด ๆ สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นได้ ด้วยการทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ที่ถูกต้อง ที่เรียกว่า “พฤติกรรมบำบัด” (พสุ วุฒินันท์ และนาฏนภางค์ โพธิ์ไพจิตร, 2564: 13) พฤติกรรมนิยมเน้นปรากฏการณ์ที่สามารถสังเกตเห็นได้ เป็นการศึกษาที่มีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม จึงต้องทำความเข้าใจ เรียนรู้กับความคิดพื้นฐานของกลุ่มพฤติกรรมนิยม (ครรชิต แสนอุบล, 2564: 4-5)

นักจิตวิทยาได้แบ่งทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพฤติกรรมนิยมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) พฤติกรรมเรสปอนเด็นท์ (Respondent Behavioral) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยสิ่งเร้า เมื่อมีสิ่งเร้าพฤติกรรมตอบสนองก็จะเกิดขึ้น ซึ่งจะสามารถสังเกตได้ เรียกว่า “ทฤษฎีการเรียนรู้แบบการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก” (Classic Conditioning Theory)

2) พฤติกรรมโอเปอเรนท์ (Operant Behavioral) เป็นพฤติกรรมที่บุคคล หรือสัตว์ แสดงพฤติกรรมตอบสนองออกมา (Emitted) โดยปราศจากสิ่งเร้าที่แน่นอน และพฤติกรรมนี้มีผลต่อสิ่งแวดล้อม นิยมเรียกกันว่า ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขโอเปอเรนท์หรือแบบลงมือทำ (Operant Conditioning Theory)

พื้นฐานความคิด (Assumption) ของทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม คือ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2556: 53)

- 1) พฤติกรรมทุกอย่างเกิดขึ้นโดยการเรียนรู้และสามารถสังเกตได้
- 2) พฤติกรรมแต่ละชนิดเป็นผลรวมของการเรียนรู้ที่เป็นอิสระหลายอย่าง
- 3) แรงเสริม (Reinforcement) ช่วยให้พฤติกรรมเกิดขึ้น

กลุ่มพฤติกรรมนิยมมีชื่อเรียกอื่น ๆ อีกว่า Associationism หรือกลุ่ม S-R Theories กลุ่มนี้เห็นว่ากระบวนการทางสมอง เช่น ความคิด ความเข้าใจ เป็นสิ่งที่มองไม่เห็น จึงไม่ให้ความสำคัญทดลองกับมนุษย์ แต่เลือกที่จะทดลองกับสัตว์ เช่น สุนัข แมว หนู (อัชรา เอิบสุขสิริ, 2556: 108)

โดยมีทฤษฎีในกลุ่มพฤติกรรมนิยมดังนี้

1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้แบบการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก (Classical Conditioning Theory)

ผู้ริเริ่มทฤษฎีนี้เป็นคนแรก คือ พาฟลอฟ (Pavlov) ต่อมา วอตสัน (Watson) ได้เอาแนวคิดของ Pavlov ไปดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยแยกเป็นรายบุคคลได้ ดังนี้

อิวาน เปโตรวิช พาฟลอฟ (Ivan Petrovich Pavlov) เป็นนักวิทยาศาสตร์ชาวรัสเซีย ที่มีชื่อเสียง มีชีวิตอยู่ในระหว่างปี ค.ศ.1849-1936 สนใจศึกษาระบบหมุนเวียนโลหิตและระบบหัวใจ และได้หันไปสนใจศึกษาเกี่ยวกับระบบย่อยอาหาร จนทำให้เขาได้รับรางวัลโนเบล สาขาสรีรวิทยา ในปี ค.ศ. 1904 จากการวิจัยเรื่อง สรีรวิทยาของการย่อยอาหาร

ต่อมา Pavlov ได้หันมาสนใจเกี่ยวกับด้านจิตเวช (Psychiatry) และได้ใช้เวลาในช่วงบั้นปลายของชีวิตในการสังเกตความเป็นไปในโรงพยาบาลโรคจิต และพยายามนำการสังเกตเข้ามาเกี่ยวข้องกับการทดลองสุนัขในห้องปฏิบัติการจนได้รับชื่อเสียงโด่งดัง (ค.ศ. 1904) และได้เป็นผู้ตั้งทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบคลาสสิกขึ้น

ในการทดลองครั้งนั้น Pavlov สังเกตว่า สุนัขจะมีน้ำลายไหลเมื่อเห็นผู้ทดลองนำอาหารมาให้ Pavlov จึงสนใจในพฤติกรรมน้ำลายไหลของสุนัขก่อนที่จะได้รับอาหาร และได้ทำการศึกษาเรื่องนี้อย่างมีระบบระเบียบ และทำการวิจัยเรื่องนี้อย่างละเอียดรอบคอบ การทดลองของ Pavlov เป็นตัวอย่างที่ดีของการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์มาศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม เพราะเป็นการทดลองที่มีการควบคุม

จากการทดลองพฤติกรรมน้ำลายไหลของสุนัข ทำให้ Pavlov ได้ค้นพบหลักการที่เรียกว่า Classical Conditioning เป็นการทดลองโดยการสั่นกระดิ่งและให้ผงเนื้อแก่สุนัข เมื่อสุนัขเห็นผู้ทดลองนำอาหารมาให้ โดยทำซ้ำควบคู่กันหลายครั้ง ในที่สุดหยุดให้อาหารแต่เพียงแต่สั่นกระดิ่งก็ปรากฏว่าสุนัขยังคงมีน้ำลายไหล โดยเสียงของกระดิ่ง คือ สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข หรือการเรียนรู้การวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก

ทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ Pavlov ถือว่าเป็นการเรียนรู้ที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับปฏิกิริยาตอบสนองเกิดการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข (Conditioning) เป็นการทำให้เกิดการเรียนรู้ หรือตอบสนองจากการวางเงื่อนไขตามธรรมชาติ หรือมีการสร้างสถานการณ์ให้เกิดขึ้นได้อย่างฉับพลัน คือ การที่สุนัขได้ยินเสียงกระดิ่งแล้วน้ำลายไหล

จากหลักการของ Pavlov สามารถสรุปได้ว่า

1) เสียงกระดิ่ง คือ สิ่งเร้าที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข (Conditioned Stimulus: CS)

2) ปฏิกิริยาการเกิดน้ำลายไหลของสุนัข คือ การตอบสนองที่ถูกวางเงื่อนไข (Conditioned Response: CR) เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข

โดยการทดลองของ Pavlov มีขั้นตอน ดังนี้

1) ระยะที่ 1 ก่อนการวางเงื่อนไข

เสียงกระดิ่ง = สุนัขไม่เกิดปฏิกิริยา

ผงเนื้อ (UCS) = สุนัขน้ำลายไหล (UCR)

2) ระยะที่ 2 การวางเงื่อนไข

สั่นกระดิ่งแล้วให้ผงเนื้อทันที โดยการทำซ้ำหลายๆ ครั้ง

3) ระยะที่ 3 เกิดการเรียนรู้

เสียงกระดิ่ง (CS) = สุนัขน้ำลายไหล (CR)

เสียงกระดิ่งเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้สุนัขน้ำลายไหล ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข

Pavlov ได้อธิบายการวางเงื่อนไขในแง่ของสิ่งเร้า (Stimulus-S) และการตอบสนอง (Response-R) ว่า อินทรีย์มีการเชื่อมโยงสิ่งเร้าบางอย่างมาตั้งแต่แรกเกิด แล้วค่อยพัฒนามาเรื่อย ๆ เมื่อเติบโตขึ้นตามธรรมชาติ โดยสิ่งเร้าตามธรรมชาติที่เกิดขึ้น เรียกว่า สิ่งเร้าที่ไม่ได้วางเงื่อนไข

(Unconditioned Stimulus-UCS) หมายถึง สิ่งเร้าที่มีอยู่ในธรรมชาติ เมื่อนำสิ่งเร้ามาใช้คู่กับสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขแล้ว ทำให้เกิดการเรียนรู้หรือตอบสนองจากการวางเงื่อนไขได้ และการตอบสนองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เรียกว่า การตอบสนองที่ไม่ได้วางเงื่อนไข (Unconditioned Response-UCR) หมายถึง การตอบสนองตามธรรมชาติที่ไม่ต้องมีการบังคับ เช่น การเคาะเอ็นที่สะบ้าหัวเข่าทำให้เกิดการกระตุกขึ้น ซึ่งเป็นปฏิกิริยาสะท้อนทางธรรมชาติ (Reflex) ของร่างกาย (วีระภัทร์ ชาตินุช, 2560: 13)

จอห์น บี วัตสัน (John B. Watson) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้นำเอาทฤษฎีและแนวคิดของ Pavlov มาเป็นหลักฐานสำคัญในการอธิบายเรื่องการเรียนรู้ และนำมาทดลองกับมนุษย์ ผลงานของ Watson ได้รับความนิยมนับแต่หลายจนได้รับการยกย่องว่าเป็น “บิดาของจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม” ทฤษฎีของเขามีลักษณะอธิบายในเรื่องการเกิดอารมณ์จากการวางเงื่อนไข (Conditioned Emotion)

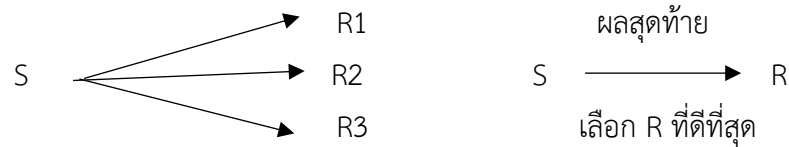
John B. Watson ได้ทำการทดลองกับเด็กชายชื่อ อัลเบิร์ต (Albert) อายุประมาณ 8-9 เดือน โดยให้ Albert นั่งอยู่ในห้องเพื่อสัมผัสกับสัตว์ต่าง ๆ ได้แก่ กระต่าย หนูขาว สุนัข และลิง และปล่อยสัตว์ให้เข้าไปอยู่ในห้องเดียวกับ Albert เมื่อ Albert ได้สัมผัสสัตว์พวกนี้เป็นครั้งแรก เขาไม่มีท่าทีกลัวสัตว์เลย แต่กลับอยากที่จะสัมผัสพวกมัน เมื่อ Albert เอื้อมมือไปจับหนูขาว มันทำเสียงดังให้เด็กตกใจกลัวและร้องไห้ หลังจากนั้น Albert ก็กลัวละร้องไห้เมื่อเห็นหนูขาว ต่อมา Watson ได้ทำการทดลองโดยให้นำหนูขาวมาให้ Albert อีกครั้งโดยให้แม่กอดไว้ หลังจากนั้นไม่นาน Albert ก็ค่อย ๆ หายกลัว และสามารถเอามือแตะหนูขาวได้อีก หลักการนี้เรียกว่า Counter Conditioning

จากการทดลองดังกล่าว Watson ได้สรุปเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ดังนี้ พฤติกรรมเป็นสิ่งที่สามารถควบคุมให้เกิดขึ้นได้ โดยการควบคุมสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขให้สัมพันธ์กับสิ่งเร้าตามธรรมชาติ และการเรียนรู้จะคงทนถาวร เมื่อสามารถทำให้เกิดพฤติกรรมได้ ก็สามารถลดพฤติกรรมนั้นให้หายไปได้ (จิรสุข สุขสวัสดิ์, 2561: 71)

1.2 ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ เอ็ดเวิร์ด ลี ธอร์นไดค์ (Edward Lee Thorndike)

มีแนวคิดและทฤษฎีที่เรียกว่า ทฤษฎีการเชื่อมโยง (Connectionism Theory) กล่าวถึงการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus-S) กับการตอบสนอง (Response-R) ที่เรียกว่า S-R Model การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง อีกทั้งให้ความสำคัญต่อการเสริมแรง และการตอบสนองมักจะออกมาในรูปแบบต่าง ๆ หลายรูปแบบ จนกว่าจะพบรูปแบบที่ดีหรือเหมาะสมที่สุด โดยเรียกการตอบสนองนี้ว่า การลองถูก ลองผิด (Trial and Error) นั่นคือ การตอบสนองของผู้เรียนรู้จะกระทำด้วยตนเอง ไม่มีผู้ใดกำหนดหรือชี้ช่องทางในการปฏิบัติให้ และเมื่อเกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้ว การตอบสนองหลายรูปแบบก็จะหายไป เหลือเพียงการตอบสนองรูปแบบเดียวที่เหมาะสมที่สุด และพยายามทำให้การตอบสนองนั้น เชื่อมโยงกับสิ่งเร้าที่ต้องการให้เรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สามารถเขียนเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพ 5 แผนภาพแสดงทฤษฎีการเชื่อมโยงของ ธอร์นไดค์

ที่มา: พาสนา จุลรัตน์ (2564: 129-132)

จากแผนภาพดังกล่าว คือสิ่งเร้าที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้มากระทบอินทรีย์ ปฏิกริยาของอินทรีย์จะเลือกเองแบบเดาสุ่มหรือการลองถูกลองผิด (Trial and Error) เป็น R1, R2, R3, หรือ Rn อื่น ๆ จนกระทั่งได้ผลเป็นที่พอใจ และเหมาะสมที่สุดของทั้งผู้ให้เรียนและผู้เรียน การตอบสนองต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมจะถูกตัดทิ้งไปไม่นำมาแสดงการตอบสนองอีก เหลือไว้เพียงการตอบสนองที่เหมาะสม คือ กลายเป็น S-R แล้วทำให้เกิดการเชื่อมโยงไปเรื่อย ๆ ระหว่าง S กับ R นั้น จนกลายเป็นพฤติกรรมถาวร แสดงให้เห็นว่าได้เกิดการเรียนรู้แล้ว

เพื่อเป็นการสนับสนุนการเรียนรู้ดังกล่าว Thorndike ได้สร้างสถานการณ์ขึ้นในห้องทดลอง เพื่อทดลองให้แมวเรียนรู้ การเปิดประตูกิ่งของหีบกลหรือกรงปริศนา ออกมากินอาหารด้วยคันเปิดประตู โดยได้นำแมวไปขังไว้ในกรงกล (Puzzle-Box) มีไม้กลสำหรับเปิดคันประตู กล่าวคือ ถ้ากดลงไปโดยใช้แรงเล็กน้อย ก็จะทำให้เชือกที่ผูกประตูคลายบมแล้วเปิดได้โดยทันที จากนั้นนำปลาไปวางล่อไว้นอกกรงให้ห่านพอประมาณ พบว่า ในระยะแรกแมวมีพฤติกรรมสุ่มเดา เพื่อจะออกมากินอาหารให้ได้ โดยความสำเร็จครั้งแรกเกิดขึ้นโดยบังเอิญที่เท้าของแมวบังเอิญไปเหยียบลูกที่ไม้คัน ทำให้ประตูเปิดออกแล้วแมวได้กินปลาตามที่ต้องการ และพบว่าในการทดลองซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ทำให้พฤติกรรมเดาสุ่มของแมวลดลง แมวใช้เวลาเปิดกรงได้เร็วขึ้น หมายถึง แมวเกิดการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างคันไม้กับประตูกรงได้

จากการทดลองของ Thorndike อธิบายได้ว่า การตอบสนองที่แมวแสดงออกมาในการแก้ปัญหา เป็นการตอบสนองแบบลองผิดลองถูกจนได้วิธีที่ถูกต้องที่สุด และพบว่าแมวสามารถเปิดประตูกรงได้โดยใช้เวลาน้อยลง และสามารถสรุปเป็นกฎการเรียนรู้ที่สำคัญได้ ดังนี้

1) กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือ สภาพความพร้อมของร่างกายและจิตใจ มีส่วนในการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีได้

2) กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) คือ การฝึกหัดโดยการกระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างเข้าใจ สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรได้ หากแต่ไม่ได้กระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อาจมีการหลงลืมเกิดขึ้นได้

3) กฎแห่งการตอบสนอง (Law of Effect) คือ เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจย่อมอยากเรียนรู้ต่อไป แต่หากได้รับผลที่ไม่พึงพอใจ จะไม่อยากจะเรียนรู้ ดังนั้น การได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

ความหมายเทคโนโลยีทางการศึกษา และนวัตกรรมทางการศึกษา สามารถจำแนกได้ ดังนี้
เทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยวิธีการทางการศึกษา การพัฒนา และการประยุกต์วัสดุ เครื่องมือ เพื่อนำมาใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ

นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การนำเอาสิ่งใหม่ที่อาจจะอยู่ในรูปแบบของความคิด หรือการกระทำ รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ ที่นำมาใช้ในระบบการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ มีอยู่เดิม ให้มีระบบการจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เสริมสร้างแรงจูงใจอย่างรวดเร็วให้กับผู้เรียน ช่วยประหยัดเวลาในการเดินทางไปทำกิจกรรมนั้น ๆ ได้

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานของนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่สำคัญ มี 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อันเป็นผลมาจากการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับปฏิกิริยาตอบสนอง นักจิตวิทยาที่สำคัญของกลุ่มนี้ ได้แก่ พาฟลอฟ (Pavlov) ธอร์นไดค์ (Thorndike) และสกินเนอร์ (Skinner)

ทฤษฎีในกลุ่มพฤติกรรมนิยมสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1) การเรียนรู้ต้องทำให้เป็นขั้นตอน

1.1) ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

1.2) ทำให้ผู้เรียนการเรียนรู้ทันที พร้อมทั้งมีการเสริมแรงให้แก่ผู้เรียน

2.2 กลุ่มความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Theory)

บางครั้งทราบผล เรียกว่า กลุ่มปัญญานิยม กลุ่มนี้มีความคิดว่า บุคคลหรือผู้เรียน จะเกิดการเรียนรู้ได้ต้องใช้ประสาทสัมผัส ได้แก่ หู ตา ลิ้น จมูก มือ และใช้สติปัญญา เป็นตัววิเคราะห์ ข้อมูลและสะสมเป็นประสบการณ์ เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาใหม่

นักจิตวิทยาที่สำคัญของกลุ่มนี้ ได้แก่

1) กลุ่มเทสตันท์ (Gestalt Psychology) กลุ่มนี้จะเน้นให้ความสำคัญส่วนรวม ก่อนส่วนย่อย คือ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมองเห็นส่วนรวมได้ชัดเจนทั้งหมด

2) เคิร์ต เลวิน (Kurt Lewin) ให้ความสำคัญเรื่องแรงจูงใจว่า เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิด การเรียนรู้และการตอบสนองของบุคคลนั้น ๆ ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ

2.1) สิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยา เช่น ความคาดหวัง ความสำเร็จ และความภาคภูมิใจ

2.2) สิ่งแวดล้อมภายนอก ผู้เรียนควรได้รับความสำเร็จในผลงาน ซึ่งผู้เรียนจะเกิดความพอใจมากกว่าการได้รับรางวัลจากผู้อื่น ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ผู้เรียนทำงาน หรือเรียนตาม ความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ และควรมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนสร้างเป้าหมาย ที่เหมาะสมกับตนเอง

การนำทฤษฎีกลุ่มนี้มาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน คือ

1) ควรให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้

2) ผู้สอนควรชี้แนะถึงขอบข่ายกว้าง ๆ ของวิชาที่จะสอน

3) จัดการเรียนการสอนโดยอาศัยฐานความคิด ความเข้าใจ การมีเหตุผล และใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา

4) มีการแลกเปลี่ยนความคิดปะทะกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้มีประสบการณ์

5) ควรสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ

นอกจากสองทฤษฎีหลักที่ได้กล่าวมาข้างต้น ยังมีทฤษฎีใหม่ๆ เกิดขึ้นมามากมาย และปัจจุบันยังมีทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ และได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก คือ

1) ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory)

ทฤษฎีนี้มีแนวคิดว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่ มาสร้างเป็นความรู้ความเข้าใจใหม่เป็นของตนเองเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1) กลุ่มแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ทางปัญญา มีพื้นฐานจากแนวคิดของ เพียเจต์ (Piaget) ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยการลงมือกระทำ หากผู้เรียนถูกกระตุ้นด้วยปัญหาจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเสียสมดุลทางปัญญา ผู้เรียนจะพยายามปรับโครงสร้างทางปัญญาเพื่อให้เกิดภาวะสมดุลทางปัญญา ด้วยการดูดซึมรับข้อมูลใหม่จากสิ่งแวดล้อมเข้าไปไว้ในโครงสร้างทางปัญญา และปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาด้วยวิธีการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ จนกระทั่งเกิดการสมดุลของโครงสร้างทางปัญญา เกิดการเรียนรู้และสามารถสร้างเป็นความรู้ใหม่ขึ้นมา

1.2) กลุ่มแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์เชิงสังคม มีพื้นฐานแนวคิดมาจาก วีกอทสกี (Vygotsky) คือ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความรู้ผ่านกิจกรรมความร่วมมือที่อยู่ภายใต้พัฒนาการทางความรู้ หากผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้อยู่เสมอ จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องขอรับความช่วยเหลือ แต่หากผู้ใดไม่ได้อยู่ภายใต้พัฒนาการทางการเรียนรู้ ก็ไม่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ต้องได้รับการช่วยเหลือที่เรียกว่า “ฐานการช่วยเหลือ”

การนำทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์มาใช้ในการเรียนการสอน

1.2.1) การเรียนรู้จะถูกสร้างขึ้นด้วยตัวของผู้เรียนเอง

1.2.2) การเรียนรู้เป็นผลที่เกิดจากการแปลความหมาย

1.2.3) การเรียนรู้เกิดจากการที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ

1.2.4) การเรียนรู้เกิดจากความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ

1.2.5) การเรียนรู้ควรเกิดขึ้นในสภาพจริง (ศักดิ์เครศ ประกอบผล, 2565)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า จากทฤษฎีใหม่ที่เกิดขึ้นทั้ง 3 ทฤษฎี มีบทบาทความสำคัญต่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในด้านช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ได้หลากหลายสาขาวิชาสามารถนำไปประยุกต์กับการเรียนการสอน ทั้งในด้านความคิด การออกแบบ การพัฒนา การนำไปใช้ การจัดการ และการประเมินผล เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วีระภัทร์ ชาตินุช (2560: 3-5) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาไสตทักษะวิชาดนตรีสากล โดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิดของธอร์นไคค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาไสตทักษะวิชาดนตรีสากลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) ศึกษาความสามารถและความคงทนของไสตทักษะวิชาดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการพัฒนาไสตทักษะวิชาดนตรีสากลตามแนวของ ธอร์นไคค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนชัยพฤกษ์พลา เขตตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ที่มีคะแนนทดสอบไม่ผ่านในรายวิชาศิลปดนตรี:นาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ไสตทักษะ C เมเจอร์สเกล ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ 1) ชุดกิจกรรมการพัฒนาไสตทักษะในวิชาดนตรีสากลตามแนวคิดของธอร์นไคค์ 2) แบบทดสอบความสามารถการฟังโน้ตสากล 3) แบบทดสอบความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาไสตทักษะวิชาดนตรีสากล นักเรียนทุกคนมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนมีความสามารถคงทนของไสตทักษะวิชาดนตรีสากล จากการทดสอบความสามารถครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 นักเรียนทุกคนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 3) ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการพัฒนาไสตทักษะวิชาดนตรีสากล ตามแนวคิดของ ธอร์นไคค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.29)

จุฑารัตน์ มณีวัลย์ (2551: 5-7) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสอนไสตทักษะด้านทำนอง ในหลักสูตรเปียโนระดับขั้นต้น ของสำนักพิมพ์อัลเฟรด โรงเรียนดนตรีปิ่นนคร ระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน 2551 โดยศึกษาจากครูผู้สอนในรายวิชาเปียโน จำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนไม่เกิน 5 ปี และกลุ่มของครูที่มีประสบการณ์ในการสอนเกิน 5 ปี ด้วยการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในห้องเรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ จำแนก จัดกลุ่ม และนำเสนอด้วยการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า ครูทั้ง 2 กลุ่ม เล็งเห็นความสำคัญของการสอนไสตทักษะด้านทำนอง และเล็งเห็นคุณค่าประโยชน์ของการสอนไสตทักษะด้านทำนอง 1) ในด้านการเตรียมการสอน ครูส่วนใหญ่เตรียมการสอนโดยศึกษาจากคำแนะนำในหนังสือเล่มเลสซัน บুক (Lesson Book) และเล่มแอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บุก (Activity and Ear Training Book) และทำการจดเนื้อหา ปัญหาที่ได้เรียนในแต่ละชั่วโมง 2) ในด้านวิธีการสอน ครูได้ใช้วิธีการอธิบาย เปรียบเทียบจินตนาการและการร้องในการสอน 3) ครูภัณฑ์ทางดนตรี ได้แก่ อัฟโฟร์เปียโน กระดานไวท์บอร์ด สื่อการสอน ได้แก่ หนังสือเลสซัน บุก, หนังสือแอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บุก, การ์ดรูปตัวโน้ต บทเพลงนอกเหนือหนังสือเรียน, รูปภาพสัตว์, เกมส์ 4) การวัดผลและประเมินผล ครูทั้ง 2 กลุ่ม ทำการวัดผลและประเมินผล จากหนังสือทดสอบการฟัง เล่มแอคทิวิตี แอนด์ เอียร์ เทรนนิ่ง บุก 5) ปัญหาในการเรียนการสอน เกิดจากนักเรียนมีนิสัยซุกซนและเบื่อหน่ายการเรียน เกิดความสับสนในเนื้อหาที่เรียน นักเรียนร้องเสียงเพี้ยน บทเพลงที่ใช้เรียนไม่เป็นบทเพลงที่คุ้นหูสำหรับนักเรียน จึงทำให้นักเรียน

จำเสียงขึ้นคู่เสียงได้ยาก ข้อเสนอแนะ ครูควรมีการวางแผนว่าในขณะการเรียนการสอน ควรทำสิ่งใดก่อน-หลังอย่างมีขั้นตอน ครูควรให้นักเรียนฝึกใช้สัญญาณมือของโคดาเย ครูควรแนะนำให้นักเรียนวางแผนเป้าหมายการเรียนสำหรับตนเอง โรงเรียนควรจัดหาบทเพลงที่คุ้นหูสำหรับนักเรียนมาสอนในเรื่องขึ้นคู่เสียง

วีระศักดิ์ อักษรถึง (2556: 170) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการฝึกโสตและการอ่านโน้ต มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการฝึกโสตและการอ่านโน้ตตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการฝึกโสตและการอ่านโน้ต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 โปรแกรมวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการฝึกโสตและการอ่านโน้ต และแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการฝึกโสตและการอ่านโน้ตที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.50/87 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการฝึกโสตและการอ่านโน้ต มีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นิศาชล บังคม (2553: 2-4) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดของ โคดาเย สำหรับนักเรียนเป็โนระดับชั้นต้น พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิด โคดาเย สำหรับนักเรียนเป็โนระดับชั้นต้น มี 7 หัวข้อ คือ 1.1) แนวคิด 1.2) จุดประสงค์ 1.3) เนื้อหา 1.4) กิจกรรม 1.5) สื่อการเรียนการสอน 1.6) การวัดและประเมินผล 1.7) หมายเหตุ ซึ่งแผนการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโคดาเยนั้น จะมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการฟัง โดยเริ่มจากการสอนขับร้อง 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งออกเป็น 2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการฟัง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.4) ด้านเจตคติ แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) ประเมินโดยผู้เรียน และ (2) ประเมินโดยผู้สอน ผลการประเมินโดยผู้เรียนซึ่งใช้แบบวัดเจตคติ พบว่า กลุ่มทดลอง ($M = 32.75$, $SD = 2.25$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 26.38$, $SD = 2.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการประเมินโดยผู้สอน ซึ่งใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมในระดับสูง ($M = 2.79$, $SD = 0.43$) กลุ่มควบคุมมีค่าเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 2.15$, $SD = 0.65$)

จิระนันท์ โตสิน (2565: 5-9) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิด ดาลโครซร่วมกับเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการร้องโน้ตดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการฟังโน้ตดนตรีสากลก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด ดาลโครซร่วมกับเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เปรียบเทียบทักษะการร้องโน้ตดนตรีสากลก่อนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด ดาลโครซร่วมกับเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวคิด ดาลโครซร่วมกับเทคนิค STAD

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นนักเรียนที่เลือกเข้ากิจกรรมชุมนุมดนตรีสากล จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของ ดาลโครซร่วมกับเทคนิค STAD จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบวัดทักษะการฟังโน้ตดนตรีสากล จำนวน 20 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดทักษะการร้องโน้ตดนตรีสากล จำนวน 10 ข้อ และ 4) แบบสัมภาษณ์ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดดาลโครซร่วมกับเทคนิค STAD จำนวน 7 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีทักษะการฟังโน้ตดนตรีสากลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดดาลโครซร่วมกับเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนมีทักษะการร้องโน้ตดนตรีสากลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดดาลโครซร่วมกับเทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียน 3) นักเรียนรู้สึกชอบในกิจกรรมการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีขั้นตอนที่เข้าใจง่าย ทำให้การเรียนรู้ในวิชาดนตรี ไม่น่าเบื่อ มีความสนุกและตื่นเต้น สามารถพัฒนาทักษะการฟังโน้ต และทักษะการร้องโน้ตดนตรีสากล ได้ดีขึ้น

นือร เทรตันชัย (2565: 256) ได้ทำการศึกษาเนื้อหาการสอนเปียโน สำหรับนักเรียนเปียโน ระดับชั้นกลาง ช่วงอายุ 8-12 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเนื้อหาการสอนเปียโนที่เหมาะสมกับ นักเรียนเปียโนระดับชั้นกลาง ช่วงอายุ 8-12 ปี โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และใช้การสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยคำถามการวิจัยของงานวิจัยนี้ คือ เนื้อหาใดที่เหมาะสมกับการสอนนักเรียน เปียโนในช่วงอายุ 8-12 ปี ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูเปียโนชาวไทยที่ประสบความสำเร็จ และเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการสอน ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 5 คน ผลการวิจัย พบว่า เนื้อหาที่ควร จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเปียโนในวัยนี้ ได้แก่ การวางเป้าหมาย เทคนิค การเลือกบทเพลง การอ่าน การฟัง นอกจากนี้ ต้องมีกิจกรรมกระตุ้นการเรียนรู้ ซึ่งเนื้อหาไม่รวมการปูพื้นฐานทาง การเรียนดนตรีและการปรับพื้นฐาน ผลการวิจัยของงานวิจัยนี้ กล่าวถึงเนื้อหาที่เหมาะสมที่เป็น ประโยชน์ต่อครูและนักเรียนเปียโน และเป็นแนวทางสู่ความสำเร็จในอาชีพนักเปียโนในอนาคต โดยแต่ละเนื้อหา มีรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจง ตามรายละเอียดในบทความ

น้อยทิพย์ เฉลิมแสนยากร (2561: 115-119) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการสอนโสตทักษะ ด้านทำนองในชั้นเรียนเปียโนขั้นต้นสำหรับผู้ใหญ่ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการสอนโสตทักษะด้านทำนอง ในชั้นเรียนเปียโนขั้นต้นสำหรับผู้ใหญ่ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์คุณครูเปียโน 5 คน และสังเกตการสอนของคุณครูเปียโน ในชั้นเรียนแบบเดี่ยวของนักเรียนวัยผู้ใหญ่ อายุระหว่าง 21-60 ปี ที่เป็นักเรียนที่เรียนกับคุณครูที่เข้าร่วมงานวิจัย โดยผู้วิจัยนำข้อมูลผ่านการวิเคราะห์ และนำเสนอ ผ่านการบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า คุณครูเปียโนเห็นความสำคัญ และมีการสอนโสตทักษะด้าน ทำนองผ่านการสอดแทรกการสอนในชั้นเรียนเปียโนโดยปกติ โดยไม่ได้มีการจัดกิจกรรมการสอนและ จัดการสอนอย่างชัดเจน การเตรียมการสอนและการวางแผนการสอน จะยึดจุดประสงค์และเป้าหมาย ของนักเรียนเป็นหลัก เนื้อหาที่ใช้ในชั้นเรียนจะใช้เนื้อหาภายในเพลง และหนังสือแบบเรียนเป็นหลัก ด้านวิธีการสอนโสตทักษะด้านทำนอง คือ การสาธิต การเล่นทำนอง การปรบจังหวะ การร้องทำนอง และการอธิบายควบคู่ไปกับการใช้การสอนเชิงจิตวิทยา และเทคนิคการสอนเพื่อพัฒนาโสตทักษะด้าน ทำนอง สื่อการสอนหลัก คือ หนังสือแบบเรียนเปียโนสำหรับผู้ใหญ่ โน้ตเพลงและเปียโน ปัญหาที่พบบาก

เป็นปัญหาเกิดขึ้นกับนักเรียน โดยเฉพาะปัญหาการเรียนและการซ่อมเปียโน ผลลัพธ์จากงานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่า คุณครูควรมีการจัดการเรียนการสอนสอดทักษะให้มีรูปแบบชัดเจนมากขึ้น และควรส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการฝึกสอดทักษะด้านทำนอง ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทางด้านดนตรีของนักเรียน

ธณัตชัย เหลือรักษ์ (2560: 3-4) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สสำรวจการใช้สื่อการสอนในชั้นเรียนวิชาดนตรี สำหรับนักเรียนประถมศึกษา และ 2) นำเสนอแนวทางการใช้แอปพลิเคชันดนตรีเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ดนตรีในระดับประถมศึกษาใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาจาก 1) แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้การสอนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย 2) แนวคิดและทฤษฎีการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนดนตรี และ 3) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการใช้เทคโนโลยีการศึกษา และด้านการสอนดนตรีประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ใช้การตีความ และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้สื่อการสอนดนตรีแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1.1) ด้านการใช้สื่อการสอนทั่วไป นิยมใช้เครื่องดนตรีไฟฟ้า อุปกรณ์ MIDI วิดีทัศน์ และ บทเพลงสมัยนิยม 1.2) ด้านการใช้สื่อมัลติมีเดีย นิยมใช้บันทึกภาพการแสดงดนตรีสด และสื่อการสอนออนไลน์ 1.3) ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ และ โทรศัพท์มือถือ นิยมใช้แอปพลิเคชันนำเสนอ อินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันการศึกษา 2) แนวทางการใช้แอปพลิเคชัน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 2.1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีในระดับชั้นประถมศึกษา ควรคำนึงถึงการสร้างแรงจูงใจกับนักเรียน ให้ผู้เรียนสนุกในการเรียนรู้จักคุณค่าของการเรียนดนตรี จากนั้นจึงให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์และความรู้ทางดนตรี เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ดนตรี 2.2) การใช้แอปพลิเคชันดนตรีในการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงความสอดคล้องระหว่างความสามารถของแอปพลิเคชันกับเนื้อหาสาระ ความสะดวกสบาย และความน่าสนใจในการใช้งาน และ 2.3) การจัดกิจกรรมดนตรี สามารถทำได้ด้วยการสร้างสรรค์ผลงานผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อเป็นผลงานผู้เรียน โดยควรคำนึงถึงการละเมิดลิขสิทธิ์ และความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา

วิชัย มีศรี (2557: 1-2) ทำการวิจัยเรื่อง บทเพลงรองเง็ง กรณีศึกษา นายเซ่ง อาบู จากการศึกษาพบว่า นายเซ่ง อาบู เป็นศิลปินพื้นบ้านรองเง็ง อดีตเคยเป็นสมาชิกในวงดนตรีพื้นบ้าน รองเง็งเต็นดังอัสลี และอีรามอัสลี โดยมีนายชาเคร์ แวเต็ง ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีพื้นบ้าน) เป็นหัวหน้าคณะ โดยหลังจากนั้น จึงแยกตัวออกมาจากอีรามอัสลี ระยะเวลากว่า 40 ปี ของการเป็นศิลปินพื้นบ้านรองเง็ง นายเซ่ง อาบู มีผลงานการแสดงดนตรีพื้นบ้านรองเง็งต่อสาธารณชนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมากมาย ทั้งยังเคยได้รับรางวัลเกียรติคุณพระราชทาน ซึ่งถือเป็นเกียรติประวัติแก่วงศ์ตระกูล ทางด้านผลงานมีการบันทึกเสียง การออกแบบ และการเรียบเรียงเพลงประกอบการแสดงให้กับสถานศึกษาต่าง ๆ นอกจากนั้น ยังเป็นผู้ถ่ายทอดและสืบทอดดนตรีพื้นบ้านรองเง็ง ให้ศิลปินพื้นบ้านรุ่นใหม่ เช่น วงดนตรีรองเง็งคณะอัสลีมาลา คณะบุหลันตานี รวมไปถึงนักเรียน นักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่างๆ ด้านภูมิปัญญานายเซ่ง อาบู เป็นศิลปินพื้นบ้านที่สามารถบรรเลงเครื่องดนตรีได้หลายชนิด ทั้งเครื่องดนตรีสากล และเครื่องดนตรีพื้นบ้าน เครื่องดนตรีหลักในวงดนตรีรองเง็ง ได้แก่ กีตาร์ แมนโดลิน ไวโอลิน รำมะนา และฆ้อง บทเพลงรองเง็งจำนวนมากเกิดจากการจดจำมาจากการหมุนแผ่นเสียง และการฟังบทเพลงประกอบละครของประเทศมาเลเซียที่เคยได้ยินมาตั้งแต่สมัยยังเป็นเด็ก ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมบทเพลงรองเง็งที่ได้จากนายเซ่ง อาบู จำนวน

50 เพลง ได้ทำการถอดโน้ตและบันทึกโน้ตเพลง โดยแยกออกเป็น 5 จังหวะ ดังนี้ บทเพลงจังหวะโยเกิร์ต จำนวน 15 เพลง บทเพลงจังหวะอินัง จำนวน 15 เพลง บทเพลงจังหวะรุมบ้าจำนวน 5 เพลง บทเพลงจังหวะซัมเป็ง จำนวน 10 เพลง และบทเพลงจังหวะฮัสลี จำนวน 5 เพลง การวิเคราะห์บทเพลงรองเง็ง จำนวน 5 เพลง ใน 5 ลีลาจังหวะ พบว่า มีทั้งเพลงเร็วและเพลงช้า โดยเพลงเร็วจะบรรเลงด้วยลีลาจังหวะโยเกิร์ต จังหวะอินัง และจังหวะรุมบ้า ส่วนเพลงช้าจะบรรเลงด้วยลีลาจังหวะซัมเป็งและจังหวะฮัสลี บันทึกเสียงที่ใช้ส่วนใหญ่อยู่ในบันทึกเสียงเมเจอร์ และบันทึกเสียงไมเนอร์ อัตราจังหวะอยู่ในอัตราจังหวะ 2/4 และ 4/4 ประโยคเพลงส่วนใหญ่เป็นประโยคเพลงแบบต่าง และประโยคเพลงแบบขนาน ซึ่งมีลักษณะ วลีถาม-วลีตอบ เทคนิคต่าง ๆ ที่พบ เช่น เทคนิคซีเควนท์ เทคนิคการข้ามอนุภาคทำนองหลัก เทคนิคขึ้นคู่ เทคนิคจังหวะขัด เมโลดิกริธึมดนตรีรองเง็ง พบว่ากลุ่มเมโลดิกริธึมมีความต่อเนื่อง เรียบง่ายแต่บางช่วงบางตอนมีการนำเมโลดิกริธึมที่เป็นลักษณะจังหวะขัด และเมโลดิกริธึมที่เป็นสามพยางค์มาใช้ในการสอดแทรก เพื่อสร้างความรู้สึกที่แตกต่างของจังหวะ สร้างสีสัน และเพิ่มอรรถรสให้กับบทเพลงยิ่งขึ้น

Stein (2022: 13-15) ศึกษาอภิปรายถึง รูปแบบการอิมโพรไวเซชันและการฝึกทักษะการฟังในสถาบันการเรียนการสอนดนตรี การเรียนดนตรีในปัจจุบันมีมากมายหลากหลายรูปแบบ ทั้งการฝึกตามรูปแบบแผนเดิมในอดีต หรือการท่องจำ หรือการเรียนรู้จากหนังสือแบบเรียน ที่ได้มาตรฐานการยอมรับจากสถาบันต่าง ๆ และมีข้อเสนอแนะถึงการเรียนดนตรีในปัจจุบันว่า ควรเร่งการส่งเสริมการฝึกทักษะการอิมโพรไวเซชัน และการฝึกทักษะการฟังในการเรียนดนตรี ที่ยังคงเป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้ การอภิปรายในเรื่องรูปแบบการอิมโพรไวเซชัน และการฝึกทักษะการฟังในการเรียนดนตรี ทำให้รู้ถึงข้อผิดพลาดที่ควรคำนึงถึง คือ กระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์ ที่จะสามารถนำมาใช้เพื่อการพัฒนาเสริมสร้างทักษะทางการได้ยิน และยังนับว่าเป็นทักษะเบื้องต้นที่สำคัญในการเรียนดนตรี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ ในโครงสร้างของบทเพลง จังหวะ และคอร์ดที่มีระดับความซับซ้อน ในองค์ประกอบของดนตรีมากขึ้น จนสามารถส่งเสริมการแสดงดนตรีตั้งแต่ระดับขั้นพื้นฐานไปจนถึงระดับขั้นที่สูงขึ้นได้อย่างมีมาตรฐานที่ยอดเยียมต่อไป

Ena, Nerma and Senad (2022: 29-31) งานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความแตกต่างของปรากฏการณ์เสียง (ระดับเสียงและคีย์) เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนสามารถได้ยินเสียงดนตรีได้เช่นเดียวกับนักดนตรี แต่สิ่งที่แตกต่างระหว่างนักดนตรี คือ การเข้าใจ และรับรู้ในสิ่งที่ได้ยิน สิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการรับรู้ โดยเฉพาะการฝึกทักษะการฟัง และการถ่ายทอดผ่านการบรรเลงเป็นการฝึกทักษะการฟังระหว่างผู้เล่นเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ในชั้นเรียน ได้แก่ ผู้เล่นเครื่องสาย คีย์บอร์ด เครื่องเป่า และเครื่องกระทบ มีการสัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถามออนไลน์ที่มีคำถามปลายเปิด โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความแตกต่างในการรับรู้ (ระดับเสียงและคีย์) และกระบวนการรับรู้ (การฟัง) ในการฝึกทักษะการฟังระหว่างผู้เล่นเครื่องดนตรีต่างชนิด วัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้เกิดการสังเกตเบื้องต้น และการสะท้อนความคิดอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสามารถนำไปขยายผลการวิจัยต่อไป ในกรอบของการเรียนการสอนดนตรี

Joshua (2021: 14-16) งานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรการเรียนทฤษฎีดนตรีและทักษะการฟัง เพื่อศึกษาหลักสูตรการเรียนดนตรีของโรงเรียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาหลักสูตร อุปสรรคในการเรียนรู้ และความสำคัญของการเรียนการสอน

ทฤษฎีดนตรีและทักษะการฟัง เพื่อหาผลลัพธ์ของความขัดแย้ง หรือความสอดคล้องของการเรียนทฤษฎีดนตรี และการรับรู้ทักษะการฟังของนักเรียน ผู้เข้าร่วมในการศึกษาค้างนี้ คือ คุณครูสอนดนตรีระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายโรงเรียนของรัฐ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถามออนไลน์เกี่ยวกับความเชื่อของตนในด้านต่าง ๆ ของการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีและทักษะการฟัง ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการเรียนทฤษฎีดนตรี และทักษะการฟังมีความสำคัญ ยังมีข้อเสนอแนะอีกว่า นอกจากวิชาความรู้ที่นักเรียนจะได้รับจากการเรียนทฤษฎีดนตรีและทักษะการฟังแล้ว ครูผู้สอนควรมีวิธีสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอนดนตรีในชั้นเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินกับกิจกรรมของบทเรียนนั้น ๆ ทำให้มีการดำเนินการเรียนการสอนในชั้นเรียนทั้งด้านของทฤษฎีดนตรีและทักษะการฟังดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงึ่ง สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีนักเรียน ของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึก ในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโน จากบทเพลงร้องเงึ่งตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรทั้งหมด 50 คน เป็นนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเปียโนที่เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 20 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง อายุระหว่าง 8-12 ปี โดยเลือกเจาะจงผู้ที่ไม่มีประสบการณ์จากการฝึกไสตทักษะทางดนตรี และมีประสบการณ์ในการเรียนเปียโนมาไม่เกิน 3 เดือน

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี จากบทเพลงร้องเงึ่ง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงึ่ง

1.1 ศึกษาหลักสูตรวิชาเปียโนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อวิเคราะห์เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และเนื้อหา เพื่อเป็นข้อมูลนำมาสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงึ่ง

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในด้านองค์ประกอบดนตรี ทั้งจังหวะ ทำนอง และบันไดเสียง

1.3 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการสอบวัดระดับความสามารถทางดนตรีสากลที่มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เช่น ทรินิตี้ (Trinity) ประเทศอังกฤษ, ABRSM (Associated Board of the Royal School of Music) ประเทศอังกฤษ

1.4 ศึกษาทฤษฎีหลักการ แนวคิด และเทคนิคในการสร้างแบบฝึกในการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง ทั้งด้านของจังหวะ (Rhythm) ทำนอง (Melody) บันไดเสียง (Scale) ขั้นคู่ (Interval) และระดับเสียงโน้ต (Melody)

1.5 วิเคราะห์เนื้อหาและบทเพลงพื้นบ้านภาคใต้ เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง คือ บทเพลงเล่ง โดยได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ทั้งด้านเนื้อหา ทำนอง ความยากง่ายของบทเพลง เพื่อให้เหมาะสมและมีความสอดคล้องกับนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาเปียโนที่ยังไม่เคยได้รับการฝึกสไตล์ทักษะทางดนตรีมาก่อน

1.6 ดำเนินการสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรี จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และกระบวนการวัดผลประเมินผล

1.7 นำแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสม และความสอดคล้องตามหลักจิตวิทยาการสอนดนตรี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรี และการวัดการประเมินผล

โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตาม (IOC) โดยมีการกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญดังนี้

+1	หมายถึง	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
-1	หมายถึง	เนื้อหา ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าเนื้อหา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากนั้นนำคำนวณไปหาค่า IOC โดยหาก

IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5	หมายถึง	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
IOC น้อยกว่า 0.5	หมายถึง	เนื้อหา ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

เมื่อได้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำแบบฝึกกลับมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้แบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการวิจัย

1.8 ปรับปรุงแบบฝึกสไตล์ทักษะทางดนตรี นำแบบฝึกสไตล์ทักษะทางดนตรีมาปรับปรุงแก้ไข แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสม แล้วเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองนำแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรี ไปใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ

1.9 นำแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีกลับมาปรับปรุงแก้ไข เมื่อปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีแล้ว ส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งเพื่อพิจารณาความเหมาะสม แล้วเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง เป็นครั้งที่ 2

1.10 นำแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีกลับมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งเพื่อพิจารณาความเหมาะสม แล้วเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างอีกครั้งเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อความถูกต้องเหมาะสมของข้อมูลมากที่สุด ก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.11 นำแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีไปใช้จริงกับนักเรียน ของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอกะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เลือกเรียนวิชาเปียโน จำนวน 20 คน

2. การหาคุณภาพแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี

การหาคุณภาพแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีในครั้งนี้ดังนี้

2.1 มีการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้นว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบ E1/E2 คือ สัญลักษณ์ที่นำมาเสนอ เพื่อการสื่อสารให้ทราบถึงประสิทธิภาพของแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยที่ E1 ตัวแรกแสดงถึงประสิทธิภาพ (Effective) ของกระบวนการ ซึ่งอยู่ในรูปแบบของค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนจากแบบฝึกทั้งหมด ส่วน E2 แสดงถึงประสิทธิภาพของผลโดยรวม ซึ่งอยู่ในรูปค่าเฉลี่ยร้อยละของแบบทดสอบหลังการใช้แบบฝึก ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ E1/E2 คือ 80/80 โดย 80 ตัวหน้า หมายถึง ผลคะแนนระหว่างเรียนของนักเรียนด้วยแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และ 80 ตัวหลัง หมายถึง ผลคะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2 แบบประเมินคุณภาพแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินคุณภาพ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51-5.00	ดีมาก
3.51-4.50	ดี
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	พอใช้
1.00-1.50	ปรับปรุง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาไสตทักษะจากบทเพลงรองเง็ง โดยกำหนดให้มีแผนจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ชั่วโมง เรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน เรื่องการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

3. แบบทดสอบระหว่างเรียน เรื่องการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงิ่งในการประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน

4. แบบประเมินประสิทธิภาพของแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงิ่งของนักเรียนเปียนโน ตามเกณฑ์ 80/80

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. หลักการเลือกเพลงพื้นบ้านภาคใต้ในการวิจัย

การสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงิ่งตามหัวข้อของการวิจัยเล่มนี้ เป็นการนำเอาทำนองหลักของบทเพลง “เลนนิง” มาประกอบการสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรี โดยผู้วิจัยได้ขอคำปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีพื้นบ้าน เพื่อขอความเห็นในการเลือกบทเพลง โดยผู้เชี่ยวชาญได้สรุปหลักการเลือกเพลง ดังนี้

1.1 เลือกบทเพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่มีทำนองสั้น ๆ กะทัดรัด ไม่ยาวจนเกินไป และสามารถจดจำได้ง่าย

1.2 เลือกบทเพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่ยังคงเป็นที่นิยมเล่นกันอยู่อย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

1.3 เลือกบทเพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่มีความสอดคล้องกับแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรี ทั้งในด้านของจังหวะ (Rhythm) ทำนอง (Melody) บันไดเสียง (Scale) และขั้นคู่เสียง (Interval)

1.4 เมื่อทำการเลือกบทเพลงที่นำมาเพื่อสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรี ผู้วิจัยได้ทำไลน์ที่เลือกไว้ แล้วไปปรึกษาขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด จำนวน 3 ท่าน

2. ชุดแบบฝึกและกิจกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงิ่ง

การสร้างและออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงิ่ง ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรและสาระการเรียนรู้วิชาดนตรีปัจจุบัน ที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล

2.2 ศึกษาแนวการเรียนรู้การสอนดนตรีจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 เลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง

2.4 ศึกษาหลักการสอน คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ในด้านเนื้อหาในการสร้าง และออกแบบบทฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรี ประกอบด้วย

2.4.1) มาตรฐานการเรียนรู้

2.4.2) สาระการเรียนรู้

2.4.3) จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.4.4) คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.4.5) เนื้อหาสาระ
- 2.4.6) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้
- 2.4.7) การวัดและประเมินผล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยพัฒนาการสร้างแบบฝึกหัดทักษะทางดนตรี โดยดำเนินการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้แบบฝึก การพัฒนาทักษะทางดนตรีที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในการเรียนการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การทดลองครั้งที่ 1 เป็นการทดลองแบบ หนึ่ง ต่อ หนึ่ง (One to One Testing)

โดยนำแบบฝึกการพัฒนาทักษะทางดนตรีไปทดลองกับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอที่เลือกเรียนวิชาเปียโน แต่ยังไม่เคยได้รับการฝึกทักษะทางดนตรีมาก่อน จำนวน 2 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง ระยะเวลาในการสอน 1 ชั่วโมง เพื่อศึกษาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. การทดลองครั้งที่ 2 เป็นการทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing)

โดยนำแบบฝึกการพัฒนาทักษะทางดนตรีที่ได้รับการปรับปรุงจากการทดลองครั้งที่ 1 ไปทดลองกับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอที่เลือกเรียนวิชาเปียโนแต่ยังไม่เคยได้รับการฝึกทักษะทางดนตรีมาก่อน จำนวน 3 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง ระยะเวลาในการสอน 1 ชั่วโมง เพื่อศึกษาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เพื่อนำมาปรับปรุงเพิ่มข้อมูลที่ขาดไปให้สมบูรณ์

3. การทดลองครั้งที่ 3 เป็นการทดลองกลุ่มเล็ก (Small Group Testing)

โดยนำแบบฝึกการพัฒนาทักษะทางดนตรีที่ได้รับการปรับปรุงจากการทดลองครั้งที่ 2 ไปทดลองกับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอที่เลือกเรียนวิชาเปียโนแต่ยังไม่เคยได้รับการฝึกทักษะทางดนตรีมาก่อน จำนวน 3 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง ระยะเวลาในการสอน 1 ชั่วโมง เพื่อศึกษาแก้ไขอีกครั้งและนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจริง

4. การทดลองภาคสนาม (Field Testing)

โดยนำแบบฝึกการพัฒนาทักษะที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่เลือกเรียนวิชาเปียโนแต่ยังไม่เคยได้รับการฝึกทักษะทางดนตรีมาก่อน จำนวนทั้งหมด 20 คน

5. จัดการเรียนการสอนและทำการทดสอบระหว่างเรียน หลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาของแต่ละบทเรียนเรียบร้อยแล้ว

6. เมื่อผู้วิจัยได้ทำการเรียนการสอนครบทุกกระบวนการแล้ว จะมีการทดสอบหลังเรียน (Post-Test) และประเมินผลด้วยวิธีการใช้แบบประเมินการทดสอบหลังเรียนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

7. สรุปผลการวิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณในครั้งนี้ การสร้างแบบฝึกการพัฒนาทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 7.1 ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบฝึกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้
- 7.2 ทดลองใช้แบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเริงกับกลุ่มตัวอย่าง
- 7.3 ทดสอบระหว่างเรียนด้วยแบบฝึกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในครั้งนี้
- 7.4 ทดสอบหลังเรียน เมื่อเรียนจบแล้วทุกขั้นตอน จะทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
- 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

- 2.1 หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างลักษณะเนื้อหา กับจุดประสงค์
 $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี

หาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี

$$E_1 = \left[\frac{\sum x/N}{A} \right] \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของแบบทดสอบระหว่างเรียน
 $\sum x$ คือ คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน
 N คือ จำนวนผู้เรียน
 A คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างหลังเรียน

$$E_2 = \left[\frac{\sum f / N}{B} \right] \times 100$$

เมื่อ	E_2	คือ	ประสิทธิภาพของแบบทดสอบหลังเรียน
	$\sum f$	คือ	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทุกคน
	N	คือ	จำนวนผู้เรียน
	B	คือ	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โครงการวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงิ่ง สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีสำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงร้องเงิ่ง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากตำราเรียน แบบเรียนและแบบฝึกจากหลักสูตรที่ได้รับการยอมรับมาตรฐานในระดับสากลมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ศึกษา และออกแบบ เพื่อสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรี และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยแบ่งตามหัวข้อดังนี้

ตาราง 1 หลักสูตรภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ภาคทฤษฎี	ภาคปฏิบัติ
1. ไสตทักษะ	1. จังหวะช้า-เร็ว
2. ดนตรีร้องเงิ่ง	2. บันไดเสียงซีเมเจอร์
3. บันไดเสียงซีเมเจอร์	3. ทำนองเพลง
4. ทำนองเพลง	4. ขั้นคู่เสียง
5. ขั้นคู่เสียง	5. ระดับเสียงโน้ต

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็นประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการศึกษาการเรียนการสอนเปียโนของนักเรียนอายุระหว่าง 8-12 ปี นักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบ พัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร และออกแบบฝึก จนได้เป็นแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงิ่งขึ้นมาใหม่ เพื่อนำมาช่วยในการแก้ไขปัญหาในการเรียนการสอนดนตรีให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตร

การกำหนดขอบข่ายที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติเปียโน โดยมีเนื้อหาประกอบการเรียนรู้หลายส่วน ทั้งด้านกลไกการเกิดเสียงภายในเปียโน การดูแลรักษาเครื่องดนตรี สัญลักษณ์ทางดนตรี ทักษะการอ่านโน้ตแบบฉบับพลัน ทักษะด้านโสตทักษะ คำศัพท์ทางดนตรี และการปฏิบัติบทเพลง

หลักสูตรนี้ได้ทำขึ้นสำหรับการเรียนเดี่ยวเป็นรายบุคคลของโรงเรียนเดอะเปียโนมิวสิก สตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี กำหนดผู้เรียนอายุระหว่าง 8-12 ปี เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่มีความเหมาะสมต่อการเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และทักษะด้านอื่นที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ปฏิบัติเปียโนดีขึ้นได้

1.1 คำอธิบายรายวิชาปฏิบัติเปียโน 1

ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะภายนอกและภายในของเปียโน การดูแลรักษาเครื่องดนตรี สัญลักษณ์ทางดนตรี ทักษะด้านการอ่านโน้ตแบบฉบับพลัน (Sight Reading) ทักษะด้านโสตทักษะ (Ear Training) คำศัพท์ทางดนตรีและการปฏิบัติบทเพลงได้อย่างเหมาะสม

1.2 จุดประสงค์

- 1.2.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของเปียโน
- 1.2.2 ผู้เรียนมีความรู้การดูแลรักษาเปียโนเบื้องต้น
- 1.2.3 ผู้เรียนรู้สัญลักษณ์ทางดนตรี
- 1.2.4 ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้
- 1.2.5 ผู้เรียนอธิบายความหมายของโสตทักษะพอสังเขปได้
- 1.2.6 ผู้เรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์ทางดนตรีพอสังเขป
- 1.2.7 ผู้เรียนปฏิบัติบันไดเสียงซีเมเจอร์ได้
- 1.2.8 ผู้เรียนร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ได้
- 1.2.9 ผู้เรียนสามารถร้องโน้ตตามระดับเสียงสูง-เสียงต่ำ จากเสียงเปียโนได้
- 1.2.10 ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าโน้ตตัวใดเสียงสูง-เสียงต่ำ
- 1.2.11 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติบทเพลงที่กำหนดให้ได้
- 1.2.12 ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามในการฝึกโสตทักษะจากบทฝึกที่กำหนดให้

1.3 ขอบข่ายของวิชาที่จะทำการสอน

- 1.3.1 ความรู้เกี่ยวกับเปียโน
- 1.3.2 สัญลักษณ์ทางดนตรี
- 1.3.3 บันไดเสียง
- 1.3.4 การอ่านโน้ตแบบฉบับพลัน
- 1.3.5 การฝึกโสตทักษะ
- 1.3.6 คำศัพท์ทางดนตรี
- 1.3.7 ปฏิบัติบทเพลง

ตาราง 2 โครงสร้างรายวิชา ปฏิบัติเปียโน 1

ลำดับที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนคาบ
1	ความรู้เกี่ยวกับเปียโน	1. ลักษณะของเปียโนในอดีตถึงปัจจุบัน 2. ส่วนต่าง ๆ ของเปียโน 3. กลไกการเกิดเสียงภายในเปียโน 4. การดูแลรักษาเปียโนเบื้องต้น 5. ข้อควรปฏิบัติก่อนเรียนเปียโน	1
2-3	สัญลักษณ์ทางดนตรี	1. สัญลักษณ์ทางดนตรี 2. เรียนรู้ลักษณะของโน้ต 3. เรียนรู้ค่าของตัวโน้ต 4. การปรบมือตามค่าน้ต	2
4	ท่าทางการปฏิบัติเปียโน	1. ท่าทางการนั่ง 2. รูปแบบการวางนิ้วมือ	1
5-6	บันไดเสียงซีเมเจอร์	1. ปฏิบัติบันไดเสียงซีเมเจอร์ตามนิ้วที่กำหนดได้ถูกต้อง 2. ปฏิบัติบันไดเสียงซีเมเจอร์ ได้ทั้งขาขึ้นและขาลง	2
7-8	เพลง Ode to Joy	1. ปฏิบัติเพลง Ode to Joy ได้ถูกต้องตามจังหวะและทำนอง 2. ปฏิบัติทำนองและรูปแบบนิ้วมือได้ถูกต้อง	2
9-10	การอ่านโน้ตแบบฉับพลัน (ตอนที่ 1)	1. อ่านโน้ต C D E ภายในระยะเวลา 30 วินาที 2. ปฏิบัติทันทีหลังจากอ่านโน้ตแล้ว	2
11-12	เพลง Twinkle Twinkle Little Star	1. ปฏิบัติเพลง Twinkle Twinkle Little Star ได้ถูกต้องตามจังหวะและทำนอง 2. ปฏิบัติทำนองและรูปแบบนิ้วมือได้ถูกต้อง	2
13-14	การอ่านโน้ตแบบฉับพลัน (ตอนที่ 2)	1. อ่านโน้ต C D E F G ภายในระยะเวลา 30 วินาที 2. ปฏิบัติทันทีหลังจากอ่านโน้ตแล้ว	2
15	คำศัพท์ทางดนตรี	1. คำศัพท์ความช้า-เร็วของเพลง 2. คำศัพท์ความดัง-เบาของเพลง	1
16-17	การฝึกโสตทักษะ	1. โสตทักษะด้านจังหวะช้า-เร็ว 2. โสตทักษะด้านระดับเสียงสูง-เสียงต่ำ	2

ตาราง 3 การแบ่งหน่วยการเรียนรู้

หน่วยที่	ชื่อหน่วยและหัวข้อ	คาบเรียน
1	1. ความรู้เกี่ยวกับเปียโน 1.1 ลักษณะของเปียโนในอดีตถึงปัจจุบัน 1.2 กลไกการเกิดเสียงภายในเปียโน 1.3 การดูแลรักษาเปียโนเบื้องต้น 1.4 ข้อควรปฏิบัติก่อนเรียนเปียโน	1
2	2. สัญลักษณ์ทางดนตรี 2.1 สัญลักษณ์ทางดนตรี 2.1.1 Grand Staff 2.1.2 กุญแจซอล 2.1.3 กุญแจฟา 2.2 ลักษณะของโน้ต 2.3 ค่าของตัวโน้ต 2.4 การปรบมือตามค่าโน้ต	2
3	3. ท่าทางการปฏิบัติเปียโน 3.1 ท่าทางการนั่ง 3.2 รูปแบบการวางนิ้วมือ	1
4	4. บันไดเสียงซีเมเจอร์ 4.1 ปฏิบัติบันไดเสียงซีเมเจอร์ ตามนิ้วที่กำหนดได้ถูกต้อง 4.2 ปฏิบัติบันไดเสียงซีเมเจอร์ ได้ทั้งขาขึ้นและขาลง 4.3 ปฏิบัติบันไดเสียงซีเมเจอร์ ตรงตามจังหวะ ♩ = 60	2
5	5. เพลง Ode to Joy 5.1 ปฏิบัติเพลง Ode to Joy ตอนที่ 1 5.2 ปฏิบัติเพลง Ode to Joy ตอนที่ 2	2
6	6. การอ่านโน้ตแบบฉบับพลัน 6.1 อ่านโน้ต C D E ภายในระยะเวลา 30 วินาที 6.2 ปฏิบัติทันทีหลังจากอ่านโน้ตแล้ว	2
7	7. เพลง Twinkle Twinkle Little Star 7.1 ปฏิบัติเพลง Twinkle Little Star ตอนที่ 1 7.2 ปฏิบัติเพลง Twinkle Little Star ตอนที่ 2	2
8	8. การอ่านโน้ตแบบฉบับพลัน (ตอนที่ 2) 8.1 อ่านโน้ต C D E F G ภายในระยะเวลา 30 วินาที 8.2 ปฏิบัติทันทีหลังจากอ่านโน้ตแล้ว	2

ตาราง 3 (ต่อ)

หน่วยที่	ชื่อหน่วยและหัวข้อ	คาบเรียน
9	9. คำศัพท์ทางดนตรี 9.1 คำศัพท์ความช้า-เร็วของเพลง 9.2 คำศัพท์ความดัง-เบาของเพลง	1
10	10. การฝึกโสตทักษะ 10.1 โสตทักษะด้านจังหวะช้า-เร็ว 10.2 โสตทักษะด้านระดับเสียงสูง-เสียงต่ำ	2

ตาราง 4 เนื้อหาที่ใช้ในชุดการสอน เรื่อง การพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานจากเพลงร้องเงิ่ง (ในรายวิชา ปฏิบัติเปียโน 1)

หน่วยที่	หัวข้อเรื่อง	เนื้อหา	จำนวน คาบ
15	คำศัพท์ทางดนตรี	1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน 2. คำศัพท์ความช้า-เร็วของเพลง	1
16	การฝึกโสตทักษะ	1. ระดับเสียงทั่วไป 2. ระดับเสียงทางดนตรี 3. ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน	1
17	การฝึกโสตทักษะ	1. เสียงสูง 2. เสียงต่ำ 3. ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน	1
18	ประเมินผล	1. ทำแบบทดสอบหลังเรียน 2. แบบประเมินผลภาคปฏิบัติหลังเรียน	1

ตาราง 5 โครงสร้างแผนการสอนเรื่อง การพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานจากบทเพลงร้องเงิ่ง
(ในรายวิชา ปฏิบัติเปียโน 1)

ระยะเวลา	เนื้อหาและกิจกรรม
1 ชั่วโมง	บทที่ 9 คำศัพท์จังหวะช้า-เร็ว - การนำเข้าสู่บทเรียน - ทำความรู้จักเพลง “โน้ต 7 ตัว” ที่มีเค้าโครงจากเพลงเลนัง - ความแตกต่างทางด้านจังหวะหลักในเพลง “โน้ต 7 ตัว” - การรับรู้อารมณ์ของบทเพลงจากการใช้ไสตท์ทักษะ - สรุปบทเรียน - ทำแบบทดสอบก่อนเรียน - ประเมินผลภาคปฏิบัติ
1 ชั่วโมง	บทที่ 10 ระดับเสียง - การนำเข้าสู่บทเรียน - ระดับเสียงทั่วไป - ระดับเสียงทางดนตรี - สรุปบทเรียน - ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน - ประเมินผลภาคปฏิบัติ
1 ชั่วโมง	บทที่ 11 ระดับเสียง - การนำเข้าสู่บทเรียน - เสียงสูง - เสียงต่ำ - สรุปบทเรียน - ทำแบบทดสอบระหว่างเรียน - ประเมินผลภาคปฏิบัติ
1 ชั่วโมง	ประเมินผล - ทำแบบทดสอบหลังเรียน - ประเมินผลภาคปฏิบัติ

2. แบบฝึก

แบบฝึก

เรื่อง การพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง

วิชา: ปฏิบัติเปียโน 1 (เรียนเดี่ยวรายบุคคล)
เวลา: 6 ชั่วโมง (ครั้งละ 1 ชั่วโมง)

นักเรียน: ช่วงอายุ 8-12 ปี
จำนวน 6 ครั้ง

หลักการและเหตุผล

ในการเรียนการสอนดนตรีจำเป็นต้องทำความเข้าใจดนตรี โดยการฝึกหัดการฟังดนตรี ให้มาก เริ่มจากการฝึกหัดฟังจากสิ่งง่ายและพัฒนาไปถึงการฟังขั้นสูงขึ้นได้ เพื่อความรู้ ความเข้าใจ และการรับรู้รสชาติของดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพลงเล่งเป็นหนึ่งในบทเพลงรองเง็ง ที่ได้รับความนิยมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเพลงที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของภาคใต้ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ เพื่อเป็นการสืบสานให้เยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้ ถึงสังคมและวัฒนธรรมดนตรี ในอดีตอย่างแพร่หลายมากขึ้น การนำเพลงเล่งที่มีอยู่เดิมมาต่อยอด และพัฒนาเป็นนวัตกรรม บทเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ มีกลิ่นไอของเพลงพื้นบ้านภาคใต้ในรูปแบบของดนตรีรองเง็ง และ นำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบฝึกการเรียนการสอนเพื่อการฝึกสไตล์ทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐาน

แบบฝึกเรื่อง การพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง เพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังหรือสไตล์ทักษะทางดนตรี โดยจัดเนื้อหาความยากง่ายในกระบวนการเรียนให้เหมาะสมกับระดับ การเรียนรู้ของนักเรียนอายุระหว่าง 8-12 ปี เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ให้กับนักเรียน ในการเรียนดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง มาช่วยแก้ปัญหา พัฒนา และสร้างบรรยากาศในการเรียน การสอนดนตรีให้เกิดความกระตือรือร้นและความสนุกสนานในการเรียน

เป้าหมาย

แบบฝึกประกอบคำบรรยายนี้ ใช้ในการเรียนการสอนเรื่อง การพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรี ในกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องสไตล์ทักษะที่เป็นทักษะในด้านการฟัง เพื่อให้ ผู้เรียนมีความเข้าใจในองค์ประกอบของดนตรี ได้แก่ จังหวะ (Rhythm) ระดับเสียง (Pitch) บันไดเสียง (Scale) และขั้นคู่เสียง (Interval) ในเบื้องต้น โดยใช้เพลงเล่งในดนตรีรองเง็งเป็นฐานในการพัฒนา สไตล์ทักษะ เป็นชุดการสอนสำหรับครูผู้สอนใช้สอนวิชา ปฏิบัติเปียโน 1 (เรียนเดี่ยวรายบุคคล) สำหรับ นักเรียนช่วงอายุ 8-12 ปี ระยะเวลาในการสอน 6 ชั่วโมง เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ใหม่ อันนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาทักษะการปฏิบัติขั้นพื้นฐาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนสนใจดนตรี มากขึ้น

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนเข้าใจความหมายการฝึกสไตล์ทักษะพอสังเขป (K)
2. ผู้เรียนเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของการฝึกสไตล์ทักษะ (K)
3. ผู้เรียนอธิบายเพลงรองเง็งพอสังเขปได้ (K)

4. ผู้เรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์และความแตกต่างของจังหวะ (Rhythm) ช้า-เร็ว ในบทเพลง ร่องเงืง (K)
5. ผู้เรียนรู้จักทำนองหลักของเพลงเล่งและเพลงโน้ต 7 ตัว (K)
6. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องขั้นคู่เสียง (K)
7. ผู้เรียนสามารถบมือตามจังหวะของบทเพลงที่ได้ยินได้ (P)
8. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจระดับเสียงสูง-เสียงต่ำ (K)
9. ผู้เรียนสามารถร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ได้ (P)
10. ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามในการฝึกโสตทักษะจากบทฝึกที่กำหนดให้ (A)

เนื้อหา

1. ความหมายของการฝึกโสตทักษะและประโยชน์ที่ได้รับ
2. ประวัติเพลงร่องเงืง
3. ความแตกต่างทางจังหวะ (Rhythm) ช้า-เร็ว จากเพลงร่องเงืง
4. คำศัพท์เกี่ยวกับจังหวะช้า-จังหวะเร็ว
5. ระดับเสียง (Pitch) และทำนองหลักของบทเพลง
6. บันไดเสียง (Scale)
7. ขั้นคู่เสียง (Interval)

3. คู่มือครู

คู่มือ สำหรับครูผู้ใช้แบบฝึก

แบบฝึกนี้ได้จัดทำขึ้นสำหรับครูผู้สอนในรายวิชา ปฏิบัติเปียโน 1 เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการและเหตุผล สาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับครูผู้สอนเป็นอย่างดี

เนื้อหาในแบบฝึกประกอบคำบรรยายนี้ มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่ยังไม่มีพื้นฐานการปฏิบัติเปียโนมาก่อน ได้เรียนรู้การพัฒนาความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติเปียโนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการของช่วงวัย ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยเน้นพัฒนาทางด้านสไตล์ทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานที่เป็นทักษะสำคัญในการที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเปียโนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แบบฝึกเรื่อง การพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง สามารถใช้สอนเดี่ยวรายบุคคล หรือสอนกลุ่มได้ตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะสำหรับครูกับการใช้แบบฝึก

1. ขั้นเตรียมการสอน ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียด ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาโครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนให้เข้าใจอย่างละเอียด
 - 1.2 ศึกษาแผนการสอน การดำเนินกิจกรรม และการใช้ระยะเวลาในการสอน
 - 1.3 ตรวจสอบเอกสารประกอบการสอน สื่อการสอน และเครื่องดนตรี ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ใช้งานได้
 - 1.4 ครูผู้สอนควรรักษาเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม ให้เป็นไปตามกำหนดมากที่สุด
2. ขั้นดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.1 ครูผู้สอนสามารถยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม
 - 2.2 ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีหน้าที่เป็นแม่แบบและช่วยเหลือนักเรียนในการฝึกทักษะ
 - 2.3 ครูผู้สอนควรเตรียมความรู้ด้านเนื้อหาให้ลึกซึ้ง สามารถปฏิบัติ และตอบปัญหาข้อข้องใจของผู้เรียนได้
 - 2.4 ครูผู้สอนสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาบางตอนได้
3. การประเมิน
 - 3.1 มีการประเมินก่อนเรียน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
 - 3.2 มีการประเมินหลังเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและแบบประเมินภาคปฏิบัติ

3.3 เมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกเรื่อง การพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลง ร้องเงี้ยว ประเมินความรู้ ความเข้าใจ โดยการทำแบบทดสอบหลังเรียนและประเมินทักษะปฏิบัติ หลังเรียน

3.4 ควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบขอบเขตเนื้อหาที่จะทำการประเมิน

คุณสมบัติของผู้ใช้แบบฝึก

1. ผู้ใช้แบบฝึกประกอบคำบรรยายนี้ ควรเป็นครูผู้สอนวิชาเปียโน
2. ครูผู้สอนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับดนตรีสากล และมีความชำนาญในการปฏิบัติเปียโน

คุณสมบัติของผู้เรียน

1. เป็นผู้เรียนที่เรียนในรายวิชาปฏิบัติเปียโน และยังไม่มีพื้นฐานการปฏิบัติเปียโนมาก่อน
2. มีอายุอยู่ในช่วง 8-12 ปี

คำชี้แจงเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล

แบบฝึกนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบฝึกทักษะในรายวิชาปฏิบัติเปียโน เรื่องการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงี้ยว เป็นทักษะอีกด้านที่ผู้เรียนดนตรี ควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ได้เรียน เพื่อจะได้เกิดความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติเปียโนขั้นพื้นฐาน มุ่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิด ความชำนาญทักษะการปฏิบัติเปียโน จึงกำหนดการวัดผลประเมินผล มีการทดสอบก่อนเรียนด้าน ความรู้ความเข้าใจ และด้านทักษะปฏิบัติเปียโนขั้นพื้นฐาน ประเมินผลระหว่างเรียนด้านความรู้ ความ เข้าใจ และด้านทักษะปฏิบัติ และทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ด้วยแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจหลัง เรียน และแบบประเมินผลภาคปฏิบัติ

บทที่ 9 แผนการสอนที่ 1
เรื่อง จังหวะช้า-เร็วในบทเพลง
เวลา 1 ชั่วโมง (60 นาที)

สาระสำคัญ

จังหวะเป็นหัวใจสำคัญสำหรับการเรียนดนตรี หากผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในคำศัพท์ทางดนตรีในเรื่องของจังหวะ จะทำให้ผู้เรียนสามารถรับรู้อารมณ์ของบทเพลงได้ และส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติเปียโนที่ดี

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรู้เรื่องคำศัพท์ช้า-เร็วของบทเพลง
2. ผู้เรียนเข้าใจความสำคัญของจังหวะ
3. ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าเพลงที่ได้ยินเป็นจังหวะช้าหรือเร็ว
4. ผู้เรียนสามารถตบมือตามจังหวะของบทเพลงที่ได้ยินได้
5. ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียน

เนื้อหา

คำศัพท์/จังหวะช้า-เร็วในบทเพลง

1. คำศัพท์จังหวะช้า-เร็ว
2. จังหวะในบทเพลงที่ได้ยิน
3. กิจกรรมสำหรับการฝึกเรื่องจังหวะ

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน
ขั้นตอน

1. ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง
2. ครูสนทนากับผู้เรียนเรื่องคำศัพท์เกี่ยวกับจังหวะช้า-เร็วในบทเพลง
3. ครูให้ผู้เรียนฟังเพลง
4. ให้ผู้เรียนตบมือไปพร้อมกับเสียงเพลง
5. ให้ผู้เรียนวิเคราะห์จังหวะจากบทเพลงที่ได้ยิน

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เกี่ยวกับจังหวะช้า-เร็ว
2. เพลง “โน้ต 7 ตัว”

กิจกรรมที่ 2 สรุปบทเรียน-ประเมินผล

ขั้นตอน

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปเรื่อง คำศัพท์เกี่ยวกับจังหวัดจันทบุรี-เร็วในบทเพลง
2. ให้ผู้เรียนบอกถึงคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดจันทบุรี-เร็วมีอะไรบ้าง
3. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
4. ครูประเมินผลตามแบบประเมินภาคปฏิบัติ เรื่อง คำศัพท์เกี่ยวกับจังหวัดจันทบุรี-เร็วใน

บทเพลง

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เกี่ยวกับจังหวัดจันทบุรี-เร็ว
2. เพลง “โน้ต 7 ตัว”

ใบความรู้ เรื่อง จังหวะ (Rhythm)

จังหวะ (Rhythm) หมายถึง การเคลื่อนที่ของเสียงที่มีการสั่นสะเทือนในช่วงเวลาหนึ่ง ที่มีระยะสม่ำเสมอ มันคง ซ้ำ ๆ มีระยะห่างที่เท่า ๆ กัน เช่น การตบมือ หรือการเคาะเท้าประกอบบทเพลง

จังหวะในทางดนตรีถือเป็นหัวใจสำคัญของการเล่นดนตรี ทั้งการเล่นเดี่ยวหรือการเล่นเป็นวง มีทั้งจังหวะช้า-จังหวะเร็ว ซึ่งมีอิทธิพลต่อผู้ฟัง เนื่องจากมีผลต่อการตอบสนองทางอารมณ์ เช่น สนุกสนาน สงบ ตื่นเต้น ผ่อนคลาย การควบคุมจังหวะที่มีความสม่ำเสมอจนจบเพลงได้นั้น ถือเป็นอีกคุณสมบัติที่ดีเบื้องต้นของนักดนตรี

ตาราง 6 คำศัพท์อัตราจังหวะทางดนตรี

คำศัพท์	คำอ่าน	ความหมาย
Adagio	{อะ ดา จี โอ}	(อ) อัตราช้าพอประมาณ, 66-76 BPM
Allegro	(อัล เล โกร)	(อ) อัตราเร็ว, 132-168 BPM

- หมายเหตุ 1. คำศัพท์ทางดนตรีทั้ง 2 คำนี้ มาจากภาษาอิตาเลียน (อ)
2. BPM ย่อมาจาก Beat Per Minute หมายถึง เป็นการระบุความเร็วของเพลง (Tempo) เป็นจำนวนบีตต่อนาที

1นาที จะเล่นโน้ตตัวดำ () ก็ครั้ง = BPM
ตัวอย่าง 150 BPM = ใน 1 นาที มีทั้งหมด 150 จังหวะ (Beats)

เครื่องฝึกจังหวะเมโทรโนม (Metronome) ใช้สำหรับฝึกควบคุมจังหวะให้มีความเที่ยงตรงในการบรรเลงบทเพลง

อนาล็อก
(Analog)

ดิจิทัล
(Digital)

แอปพลิเคชันโมบายโฟน
(Application Mobile Phon)

ภาพ 6 รูปแบบของเครื่องฝึกจังหวะเมโทรโนม (Metronome)

ที่มา: Google Play: เข้าถึง 6 ตุลาคม 2567 จาก https://play.google.com/store/apps/details?id=com.eumlabs.android.prometronome&hl=en_US

บทเพลงประกอบการเรียนการสอน

1. นวัตกรรมบทเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ ชื่อเพลง “โน้ต 7 ตัว” ที่มีกลืนไของเพลง ร่องเง้งจากบทเพลงเลนน้ง มีการผสมผสานของจังหวะช้า (Adagio) และจังหวะเร็ว (Allegro) ในเพลงเดียวกัน

เพลง “โน้ต 7 ตัว”

บทที่ 10 แผนการสอนที่ 2
เรื่อง บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
เวลา 1 ชั่วโมง (60 นาที)

สาระสำคัญ

บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) เป็นบันไดเสียงที่ประกอบด้วยโน้ต 7 ตัว ที่อยู่ในช่วงคู่แปด (โด เร มี ฟา โซ ลา ที (โดสูง)) ประกอบไปด้วยโน้ตตัวที่ 1 2 3 4 5 6 7 โดยเรียงจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง และเรียงจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนรู้จักเสียงโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องโน้ตขาขึ้นในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (Ascending in C Major Scale)
3. ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องโน้ตขาลงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (Descending in C Major Scale)
4. ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการฝึกฝน

เนื้อหา

บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)

1. บันไดเสียงซีเมเจอร์ขาขึ้น (Ascending in C Major Scale)
2. บันไดเสียงซีเมเจอร์ขาลง (Descending in C Major Scale)

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นตอน

1. สันทนาพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับลำดับขั้นของเสียงทางดนตรี
2. ครูอธิบายบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาขึ้น (Ascending)
3. ครูให้ผู้เรียนฝึกร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาขึ้น (Ascending)

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. เปียโน

กิจกรรมที่ 2 ระดับเสียงทางดนตรี

ขั้นตอน

1. ครูอธิบายบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาลง (Descending)
2. ครูให้ผู้เรียนฝึกร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาลง (Descending)
3. ครูให้ผู้เรียนฝึกร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาขึ้นและขาลง

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องระดับเสียงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. เปียโน

กิจกรรมที่ 3 สรุปบทเรียน-ประเมินผล

ขั้นตอน

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปเรื่อง บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. ให้ผู้เรียนร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาขึ้นและขาลง
3. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
4. ครูประเมินผลตามแบบประเมินภาคปฏิบัติ เรื่อง บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องระดับเสียงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. เปียโน

ใบความรู้
เรื่อง บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)

บันไดเสียง

หมายถึง กลุ่มของตัวโน้ตที่มีระดับเสียงต่าง ๆ กัน เรียงกันเป็นลำดับขึ้น ไม่ข้ามชั้น โดยเริ่มจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง ซึ่งเรียกว่า ไต่เสียงขาขึ้น (Ascending) และจากเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำ เรียกว่า ไต่เสียงขาลง (Descending)

ระบบตัวอักษรของเสียงโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (Alphabet Note in C Major Scale)

C	D	E	F	G	A	B	C (high)
(โด)	(เร)	(มิ)	(ฟา)	(โซ)	(ลา)	(ที)	(โดสูง)

บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาขึ้น (Ascending)

บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาลง (Descending)

บทที่ 11 แผนการสอนที่ 3

เรื่อง ทำนองเพลง

เวลา 1 ชั่วโมง (60 นาที)

สาระสำคัญ

ทำนองเป็นองค์ประกอบของบทเพลงที่มีความแตกต่างในด้านระดับเสียง และความสั้น-ยาวของเสียงและเสียงสูง ๆ ต่ำ ๆ มาจัดเรียงให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจด้านทำนองของบทเพลง
2. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจทำนองของบทเพลงเล่านิง
3. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจด้านทำนอง ทั้งหมดของบทเพลงโน้ต 7 ตัว
4. ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝน

เนื้อหา ทำนองเพลง

1. ทำนองของบทเพลงเล่านิง
2. ทำนองของบทเพลงโน้ต 7 ตัว

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

กิจกรรมที่1 นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นตอน

1. พูดคุยเกี่ยวกับวงดนตรีเรื่องเงิ
2. ยกตัวอย่างเพลงรองเงิโดยใช้เพลง “เล่านิง” ดั้งเดิม
3. ให้นักเรียนร้องทำนองเพลงเล่านิงโดยให้ออกเสียงว่า “ลา”

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บทเพลงเล่านิงดั้งเดิม
2. ทำนองหลักของบทเพลงเล่านิง

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนร้องทำนองเพลง “โน้ต 7 ตัว”

ขั้นตอน

1. เปิดเพลงโน้ต 7 ตัว
2. ให้นักเรียนฝึกร้องเพลงโน้ต 7 ตัว

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เพลงโน้ต 7 ตัว

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนหาทำนองบทเพลงเล่านึงและหาทำนองเพลงโน้ต 7 ตัว
ขั้นตอน

1. เปิดเพลงโน้ต 7 ตัว
2. ให้นักเรียนยกมือเมื่อได้ยินทำนองบทเพลงเล่านึง

สื่อการเรียนการสอน

1. เพลงโน้ต 7 ตัว

ใบความรู้
เรื่อง ทำนองเพลง

ตัวอย่างทำนองเพลงสำหรับชุดการสอนเพื่อการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง

melody

โน้ต 7 ตัว

Patsarayanun Dilokjiratanakit

4

8

12

16

20

24

27

30 - 31

1.

2.

3

A

B

C

♩ = 110

♩ = 125

ทำนองหลักเพลงโน้ต 7 ตัว

ตัวอย่างสกอ์เพลงโน้ต 7 ตัว

โน้ต 7 ตัว

Patsarayanun Dilokjiratanakit

Sheet music for the song "โน้ต 7 ตัว" (Note 7 ตัว) by Patsarayanun Dilokjiratanakit. The tempo is marked $\text{♩} = 110$.

The score includes parts for the following instruments:

- Vocal
- Violins 1
- Mandolin
- Rabana
- Small Rabana
- Mark Tree
- Tambourine
- Shaker
- Bass
- Piano

The music is in 4/4 time. The piano part includes chords: C, C, E, F, and Am.

สกอ์เพลงโน้ต 7 ตัว

ทำนอง

หมายถึง ระเบียบเสียงสูงต่ำที่มีจังหวะสั้นยาวของเสียงโน้ต หรือการเคลื่อนที่ของระดับเสียง

ตัวอย่างทำนองเพลง

เพลง “โน้ต 7 ตัว”

ลักษณะทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนอง

1. การข้ำย้อยอยู่กับที่
2. การเคลื่อนที่แบบขึ้น
3. การเคลื่อนที่แบบลง

การเคลื่อนที่ของทำนอง

1. เคลื่อนแบบตามลำดับเสียง
2. เคลื่อนแบบข้ามเสียง

ตัวอย่างการเคลื่อนที่ของทำนอง

บทที่ 12 แผนการสอนที่ 4

เรื่อง ชั้นคู่เสียง

เวลา 1 ชั่วโมง (60 นาที)

สาระสำคัญ

ความสัมพันธ์ระหว่างโน้ตสองตัว ที่บ่งบอกถึงลักษณะของเสียงและระยะห่างของโน้ตทั้งสอง

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจระดับเสียงโน้ต ในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าโน้ตตัวใดเสียงสูง-เสียงต่ำ
3. ผู้เรียนสามารถร้องเสียงโน้ตตรงตามเสียงที่กำหนด
4. ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝน

เนื้อหา ระดับเสียงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)

1. ชั้นคู่เสียงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นตอน

1. ทบทวนเนื้อหาเรื่องบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. ให้ผู้เรียนฝึกร้องชั้นคู่เสียงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
3. ให้ผู้เรียนร้องเสียงโน้ต 2 ตัวที่ได้ยิน โดยการร้องออกเสียง “ลา” ยาว ๆ

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องระดับเสียงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. ใบความรู้เรื่องชั้นคู่เสียงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
3. เปียโน

กิจกรรมที่ 2 ให้ผู้เรียนร้องโน้ตให้ตรงเสียงตามที่กำหนด

ขั้นตอน

1. ให้ผู้เรียนร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนด
2. ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบจากเสียงที่ได้ยินว่าโน้ตตัวใดเสียงสูง-เสียงต่ำ

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องชั้นคู่เสียง ในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. แบบฝึกร้องโน้ต
3. เปียโน

กิจกรรมที่ 3 สรุปทเรียน-ประเมินผล

ขั้นตอน

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปเรื่อง ชั้นคู่เสียงที่ได้ยินและระยะห่างระหว่างเสียงโน้ต 2 ตัว
2. ให้ผู้เรียนร้องโน้ตชั้นคู่เสียงตามแบบฝึกที่กำหนด
3. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
4. ครูประเมินผลตามแบบประเมินภาคปฏิบัติ เรื่อง ชั้นคู่เสียง

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องชั้นคู่เสียง ในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. แบบฝึกสำหรับร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
3. เปียโน

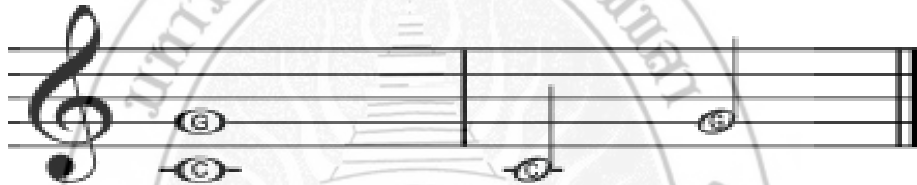
ใบความรู้ เรื่อง ชั้นคู่เสียง

ชั้นคู่เสียง (Interval)

ชั้นคู่เสียง หมายถึง ตัวเลขบอกความสัมพันธ์ระหว่างโน้ต 2 ตัว ที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะของเสียงและระยะห่างของโน้ตทั้ง 2 ตัว แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. ชั้นคู่แบบฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) หมายถึง ชั้นคู่ที่เกิดเสียงพร้อมกัน
2. ชั้นคู่เมโลดิก (Melodic Interval) หมายถึง ชั้นคู่ที่เกิดเสียงตามกัน

ตัวอย่างประเภทชั้นคู่เสียง

ชั้นคู่เสียงฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) ชั้นคู่เสียงเมโลดิก (Melodic Interval)
(คู่ 5) (คู่ 5)

บันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)

(โด) (เร) (มี) (ฟา) (โซล) (ลา) (ที) (โดสูง)
C D E F G A B C

ตาราง 7 การนับชั้นคู่เสียง ในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)

ชั้นคู่เสียง	ตัวเลขบอกระยะห่าง
C กับ D	คู่ 2
C กับ E	คู่ 3
C กับ F	คู่ 4
C กับ G	คู่ 5
C กับ A	คู่ 6
C กับ B	คู่ 7
C กับ C	คู่ 8

บทที่ 13 แผนการสอนที่ 5

เรื่อง ระดับเสียงโน้ต

เวลา 1 ชั่วโมง (60 นาที)

สาระสำคัญ

ระดับเสียงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ระดับเสียงที่ได้ยินโดยทั่วไป กับระดับเสียงทางดนตรี มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการสั่นสะเทือนของวัตถุ ทำให้เกิดเป็นเสียงสูง ๆ เสียงต่ำ ๆ

จุดประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับการเกิดเสียงได้พอสังเขป
2. ผู้เรียนมีความเข้าใจเรื่องระดับเสียงทางดนตรี

เนื้อหา ระดับเสียง

1. การเกิดเสียงทั่วไป
2. ระดับเสียงทางดนตรี

กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นตอน

1. สนทนาพูดคุยกับผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องการเกิดเสียงทั่วไป
2. ครูอธิบายเรื่องการเกิดเสียงให้ผู้เรียนฟังพอสังเขป
3. ครูอธิบายเรื่องระดับเสียงทางดนตรี

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องการเกิดเสียงทั่วไป
2. เปียโน

กิจกรรมที่ 2 ระดับเสียงทางดนตรี

ขั้นตอน

1. ครูอธิบายระดับเสียงทางดนตรีในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. ครูให้ผู้เรียนฝึกร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาขึ้นและขาลง

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องระดับเสียงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale)
2. เปียโน

กิจกรรมที่ 3 สรุปทเรียน-ประเมินผล**ขั้นตอน**

1. ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุป เรื่องการเกิดระดับเสียงทั่วไปกับระดับเสียงทางดนตรี
2. ให้ผู้เรียนร้องโน้ตในบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) ขาขึ้นและขาลง
3. ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
4. ครูประเมินผลภาคปฏิบัติ เรื่อง ระดับเสียง

สื่อการสอน

1. ใบความรู้เรื่องการเกิดเสียง
2. เปียโน

ใบความรู้ เรื่อง ระดับเสียง (Pitch)

การเกิดเสียง

โดยทั่วไปเสียงเกิดจากการสั่นสะเทือนของวัตถุ สั่นสะเทือนเร็วทำให้เกิดเสียงสูง สั่นสะเทือนช้าทำให้เกิดเสียงต่ำ มนุษย์เราใช้เสียงในการติดต่อสื่อสาร นอกจากนั้น ยังมีเสียงรอบ ๆ ตัวอีกมากมาย เช่น เสียงหัวเราะ เสียงการจราจร เสียงฝน เสียงเห่าของสุนัข เป็นต้น

มนุษย์เรามีความสามารถในการตั้งใจฟังเสียงเฉพาะเจาะจงที่เราต้องการจะฟัง จึงทำให้มนุษย์เราสามารถพัฒนาความสามารถในเรื่องของทักษะทางดนตรีได้

การสั่นสะเทือนของเสียงสูง(สั่นสะเทือนเร็ว) การสั่นสะเทือนของเสียงต่ำ (สั่นสะเทือนช้า)

ภาพ 7 การสั่นสะเทือนของเสียงสูง-เสียงต่ำ

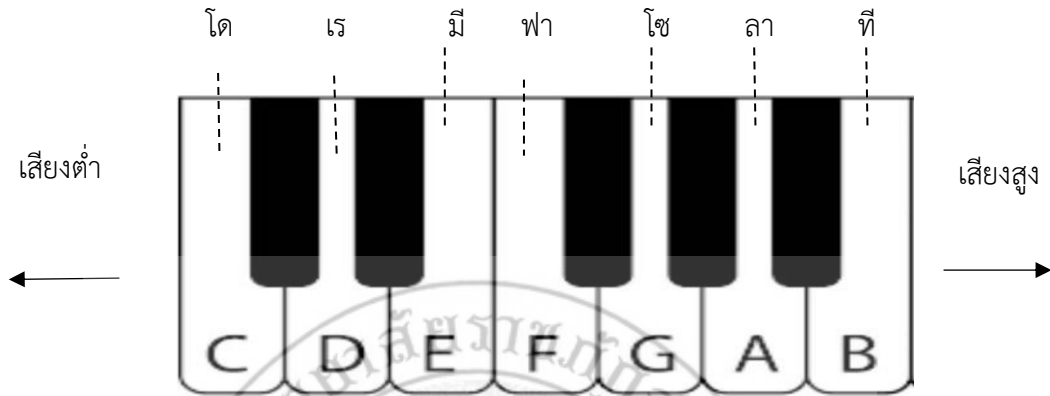
ที่มา: Musicapp 271: เข้าถึง 6 ตุลาคม 2567 จาก <https://musiclib.psu.ac.th/data/western-musuc/Chapter2/Sound.html>

ตาราง 8 ระดับเสียงของโน้ตดนตรี

ระบบ โซ-ฟา	ระบบตัวอักษร
โด-เร-มิ-ฟา-โซ-ลา-ที	C-D-E-F-G-A-B

หมายเหตุ ระดับเสียงของโน้ตดนตรี มีด้วยกัน 2 ระบบ คือ 1) ระบบ โซ-ฟา และ 2) ระบบตัวอักษร

ตำแหน่งของโน้ตบนคีย์เปียโน

ภาพ 8 ภาพแสดงตำแหน่งของโน้ตบนเปียโน

ที่มา: Blackswallowmusic: เข้าถึง 6 ตุลาคม 2567 จาก https://blackswallowmusic.Blogspot.com/2015/05/blog-post_31.html

- C (โด) เป็นโน้ตตัวแรกที่อยู่ด้านซ้ายสุด เป็นเสียงต่ำสุด
- D (เร) เป็นโน้ตตัวที่สองถัดไปทางขวา มีเสียงสูงกว่าตัว C หรือ โด
- E (มี) เป็นโน้ตตัวที่สามถัดไปทางขวา มีเสียงสูงกว่าตัว D หรือ เร
- F (ฟา) เป็นโน้ตตัวที่สี่ถัดไปทางขวา มีเสียงสูงกว่าตัว E หรือ มี
- G (โซ) เป็นโน้ตตัวที่ห้าถัดไปทางขวา มีเสียงสูงกว่าตัว F หรือ ฟา
- A (ลา) เป็นโน้ตตัวที่หกถัดไปทางขวา มีเสียงสูงกว่าตัว G หรือ โซ
- B (ที) เป็นโน้ตตัวที่เจ็ดถัดไปทางขวา มีเสียงสูงกว่าตัว A หรือ ลา

สรุปได้ว่า

C D E F G A B

โน้ตที่เคลื่อนที่จากซ้ายสุด ไปทางขวา เป็นการเคลื่อนที่จากเสียงต่ำไปหาเสียงสูง

B A G F E D C

โน้ตที่เคลื่อนที่จากขวาสุด ไปทางซ้าย เป็นการเคลื่อนที่จากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ

ตาราง 9 ตัวอย่างความแตกต่างของระดับเสียงสูง-เสียงต่ำของเครื่องดนตรีในตระกูลเครื่องสาย

Violin (ไวโอลิน) เป็นเครื่องดนตรีที่มีขนาดเล็กที่สุดในตระกูล ทำหน้าที่ดำเนินทำนองที่ถ่ายทอดอารมณ์ได้อย่างดีเยี่ยม	เสียงสูงสุดในตระกูล	
Viola (วิโอลา) เป็นเครื่องดนตรีที่มีลักษณะเดียวกับไวโอลิน แต่มีขนาดใหญ่กว่า	มีระดับเสียงต่ำกว่าไวโอลิน แต่สูงกว่าเชลโล่	
Cello (เชลโล่) เรียกอีกอย่างว่า “Violoncello วิโอลอนเชลโล่”	มีเสียงต่ำกว่าวิโอลา ให้โทนเสียงอบอุ่น นุ่ม	
Double Bass (ดับเบิลเบส) เป็นเครื่องดนตรีที่มีขนาดใหญ่ นิยมยืนบรรเลง กำเนิดของเสียงให้ความรู้สึกพลังอำนาจหนักแน่น ลึกกลับ	เสียงต่ำสุดในตระกูล	

ตัวอย่างเสียง

Violin (ไวโอลิน) เสียงสูง

Viola (วิโอลา) เสียงต่ำกว่าไวโอลิน

Cello (เชลโล่) เสียงสูงกว่าดับเบิลเบส

Double Bass (ดับเบิลเบส) เสียงต่ำ

จากเนื้อหาของหลักสูตรในเบื้องต้น แบ่งตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพของการสร้างแบบฝึก เพื่อการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง ตามค่าระดับความเหมาะสมได้ ดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตาราง 10 ผลการประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่องการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจาก บทเพลงร้องเงืงของผู้เชี่ยวชาญ แบ่งตามประเด็นต่าง ๆ

รายการการประเมิน	ระดับความเหมาะสม			รวม	ผลประเมิน
	ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญ		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา	5	5	5	15	5
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา	5	5	5	15	5
3. ความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	15	5
4. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5	5	5	15	5
5. ข้อคำถามที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5	5	5	15	5
6. ความยาก-ง่ายของเนื้อหา	5	5	5	15	5
7. ชุดฝึกทักษะมีคำชี้แจงที่ชัดเจน	5	5	5	15	5
8. ความเหมาะสมของตัวอักษร	5	5	5	15	5

จากตาราง 10 ผลการประเมินแบบฝึกที่สร้างขึ้นจากทุกหัวข้อของเนื้อหาอยู่ในระดับ 5 หมายถึง มีความเหมาะสมของเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของชุดแบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลง ร่องเงืง

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ความเหมาะสม
1. ความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ข้อคำถามที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. ความยาก-ง่ายของเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
7. ชุดแบบฝึกทักษะมีค่าชี้แจงชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
8. ความเหมาะสมของตัวอักษร	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	5.00	0.00	มากที่สุด

จากตาราง 11 พบว่า แบบฝึกการพัฒนาไวยากรณ์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร่องเงืง ผลพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญที่ได้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด $\bar{X} = 5.00$, $SD = 0.00$

ผลจากการวิเคราะห์หลักสูตรเบื้องต้น ในกระบวนการของการเรียนการสอน ในการพัฒนาไวยากรณ์ทักษะทางดนตรี จากบทเพลงร่องเงืงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมีการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะทุกขั้นตอนของการพัฒนาเป็นไปทีละขั้นอย่างเป็นระบบ พบว่า ผลจากการประเมินผลของแบบฝึกที่สร้างขึ้น แบบฝึกมีความชัดเจนในเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มีความยาก-ง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน ข้อคำถามที่ใช้มีความชัดเจน ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย และเหมาะสมในการนำไปใช้พัฒนานักเรียนได้ จึงสรุปได้ว่าเป็นแบบฝึกที่มีคุณภาพเหมาะสำหรับการนำไปพัฒนาไวยากรณ์ทักษะทางดนตรี

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึก ในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี
ขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงร้องเงืง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

1. รายงานการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี (E1)

ตาราง 12 รายงานการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี (E1)

กลุ่ม ตัวอย่าง	ไสต ทักษะ (10 คะแนน)	ดนตรี ร้องเงืง (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
1	10	10	10	10	10	50	100
2	10	10	10	10	10	50	100
3	10	10	10	10	10	50	100
4	10	10	10	10	10	50	100
5	10	10	10	10	10	50	100
6	10	10	10	10	10	50	100
7	10	10	10	10	10	50	100
8	10	10	10	10	10	50	100
9	10	10	10	10	10	50	100
10	10	10	10	10	10	50	100
11	10	10	10	10	10	50	100
12	10	10	10	10	10	50	100
13	10	10	10	10	10	50	100
14	10	10	10	10	10	50	100
15	10	10	10	10	10	50	100
16	10	10	10	10	10	50	100
17	10	10	10	10	10	50	100
18	10	10	10	10	10	50	100
19	10	10	10	10	10	50	100
20	10	10	10	10	10	50	100
รวม	200	200	200	200	200	1,000	100
ร้อยละ	100	100	100	100	100	100	
X	10	10	10	10	10	50	
SD	0	0	0	0	0	0	

จากตาราง 12 รายงานการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) ภาคทฤษฎี คะแนนรวมทั้งหมด 50 คะแนน นักเรียนได้คะแนนเต็ม 50 คะแนนทุกคน คะแนนเฉลี่ย 100 คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผลการวิจัยแต่ละหัวข้อพบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) โสตทักษะ ร้อยละ 100 2) ดนตรีร้องเง้ง ร้อยละ 100 3) บันไดเสียงซีเมเจอร์ ร้อยละ 100 4) ทำนองเพลง ร้อยละ 100 และ 5) ชั้นคู่เสียง ร้อยละ 100 โดยสรุปค่าเฉลี่ยการวัดผลแบบทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 100 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0

$$E1 = \frac{(1000/20)}{50} \times 100$$

$$= 100\%$$

จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี (E1) พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านโสตทักษะอยู่ในระดับดีมาก ความรู้ความเข้าใจด้านดนตรีร้องเง้งอยู่ในระดับดีมาก ความรู้ความเข้าใจด้านบันไดเสียงซีเมเจอร้อยอยู่ในระดับดีมาก ความรู้ความเข้าใจด้านทำนองเพลงอยู่ในระดับดีมาก และความรู้ความเข้าใจด้านชั้นคู่เสียงอยู่ในระดับดีมาก

2. รายงานการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) ภาคปฏิบัติ

ตาราง 13 รายงานการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) ภาคปฏิบัติ

กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวะ ช้า-เร็ว (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	ระดับเสียง โน้ต (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
1	9	10	8	8	10	45	90
2	10	10	10	10	10	50	100
3	8	9	8	10	10	45	90
4	10	9	8	9	10	46	92
5	9	10	8	10	9	46	92
6	10	10	9	8	10	47	94
7	10	10	8	7	10	45	90
8	9	8	8	8	8	41	82
9	8	8	7	8	8	39	78
10	8	9	8	9	9	43	86
11	8	9	7	9	10	43	86
12	10	10	10	10	10	50	100
13	10	10	8	10	10	48	96

ตาราง 13 (ต่อ)

กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวะ ช้า-เร็ว (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	ระดับเสียง โน้ต (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
14	10	10	10	10	10	50	100
15	10	10	8	8	10	46	92
16	7	10	8	8	8	41	82
17	9	10	9	8	10	46	92
18	9	9	7	7	10	42	84
19	10	9	7	9	10	45	90
20	10	10	8	9	10	47	94
รวม	184	190	164	174	192	904	100
ร้อยละ	92	95	82	87	96	90.4	
X	9.2	9.5	8.2	8.7	9.6	45.2	
SD	0.95	0.69	0.95	1.03	0.75	3.07	

จากตาราง 13 รายงานการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ (E1) คะแนนทั้งหมด 50 คะแนน หลังจากให้นักเรียนได้ทำการศึกษา ตามแต่ละหัวข้อที่หลักสูตรกำหนด พบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) จังหวะช้า-เร็ว ร้อยละ 92 2) บันไดเสียงซีเมเจอร์ ร้อยละ 95 3) ทำนองเพลง ร้อยละ 82 4) ชั้นคู่เสียง ร้อยละ 87 และ 5) ระดับเสียงโน้ต ร้อยละ 96 โดยสรุป ค่าเฉลี่ยการวัดผลแบบทดสอบระหว่างเรียน ภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.07

$$E1 = \frac{(904/20)}{50} \times 100$$

$$= 90.4\%$$

จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) ภาคปฏิบัติ พบว่า นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนด และสามารถทำแบบฝึกที่เกี่ยวข้องกับจังหวะช้า-เร็วอยู่ในระดับดีมาก การปฏิบัติด้านบันไดเสียงซีเมเจอร์อยู่ในระดับดีมาก การปฏิบัติด้านทำนองเพลงอยู่ในระดับดี การปฏิบัติเกี่ยวกับชั้นคู่เสียงอยู่ในระดับดี และการปฏิบัติเกี่ยวกับระดับเสียงโน้ตอยู่ในระดับดีมาก

3. รายงานผลการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคทฤษฎี

ตาราง 14 รายงานผลการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคทฤษฎี

กลุ่ม ตัวอย่าง	โสต ทักษะ (10 คะแนน)	ดนตรี ร้องเงืง (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
1	10	10	10	10	9	49	98
2	10	10	10	9	10	49	98
3	10	10	10	10	10	50	100
4	10	10	10	10	10	50	100
5	10	10	10	10	10	50	100
6	10	10	10	10	10	50	100
7	10	10	10	10	10	50	100
8	10	10	10	10	10	50	100
9	10	10	10	10	10	50	100
10	10	9	10	10	10	49	98
11	10	10	10	10	10	50	100
12	10	10	10	10	10	50	100
13	10	10	10	10	10	50	100
14	10	10	10	10	10	50	100
15	10	10	10	10	10	50	100
16	10	10	10	10	10	50	100
17	10	8	10	10	10	48	96
18	10	10	10	10	10	50	100
19	10	10	10	10	10	50	100
20	10	10	10	10	10	50	100
รวม	200	197	200	199	199	995	
ร้อยละ	100	98.50	100	99.50	99.50	99.50	
$\bar{X}$	10	9.85	10	9.95	9.95	49.75	
SD	0	0.49	0	0.22	0.22	0.55	

จากตาราง 14 รายงานผลการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคทฤษฎี หลังการเข้าร่วมโครงการวิจัยพบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) โสตทักษะ ร้อยละ 100 2) ดนตรีร้องเงืง ร้อยละ 98.5 3) บันไดเสียงซีเมเจอร์ ร้อยละ 100 4) ทำนองเพลง ร้อยละ 99.5 5) ชั้นคู่เสียง ร้อยละ 99.5 โดยสรุป ค่าเฉลี่ยการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 99.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.55

$$E2 = \frac{(995/20)}{50} \times 100$$

$$= 99.5\%$$

จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคทฤษฎี พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านโสตทักษะอยู่ในระดับดีมาก ความรู้ความเข้าใจด้านดนตรีร้องเงงอยู่ในระดับดีมาก ความรู้ความเข้าใจด้านบันไดเสียงซีเมเจอร์อยู่ในระดับดีมาก ความรู้ความเข้าใจด้านทำนองเพลงอยู่ในระดับดีมาก และความรู้ความเข้าใจด้านชิ้นคู่เสียงอยู่ในระดับดีมาก

4. รายงานผลการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคปฏิบัติ

ตาราง 15 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคปฏิบัติ

กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวะ ช้า-เร็ว (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชิ้น คู่เสียง (10 คะแนน)	ระดับเสียง โน้ต (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
1	10	10	8	9	10	47	94
2	10	10	10	10	10	50	100
3	9	10	8	8	10	45	90
4	10	9	9	10	10	48	96
5	10	10	9	9	10	48	96
6	10	10	9	10	10	49	98
7	10	10	9	10	10	49	98
8	9	9	7	8	8	41	82
9	8	9	7	8	10	42	84
10	8	10	7	8	9	42	84
11	9	9	7	8	8	41	82
12	10	10	10	10	10	50	100
13	10	10	10	10	10	50	100
14	10	10	10	10	10	50	100
15	10	10	10	10	10	50	100
16	8	9	9	8	9	43	86
17	10	10	10	10	10	50	100
18	10	10	10	8	10	48	96
19	10	10	9	9	10	48	96
20	10	10	10	10	10	50	100

ตาราง 15 (ต่อ)

กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวะ ช้า-เร็ว (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	ระดับเสียง โน้ต (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
รวม	191	195	178	183	194	941	
ร้อยละ	95.5	97.5	89	91.5	97	94.1	
$\bar{X}$	9.55	9.75	8.9	9.15	9.7	47.05	
SD	0.76	0.44	1.17	0.93	0.66	3.38	

จากตาราง 15 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคปฏิบัติหลังการเข้าร่วมโครงการวิจัย พบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) จังหวะช้า-เร็ว ร้อยละ 95.5 2) บันไดเสียงซีเมเจอร์ ร้อยละ 97.5 3) ทำนองเพลง ร้อยละ 89 4) ชั้นคู่เสียง ร้อยละ 91.5 และ 5) ระดับเสียงโน้ต ร้อยละ 97 โดยสรุป ค่าเฉลี่ยการวัดผล แบบทดสอบหลังเรียนภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 94.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.38

$$E2 = \frac{(941/20)}{50} \times 100$$

$$= 94.1\%$$

จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคปฏิบัติ พบว่า นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ที่กำหนด และสามารถทำแบบฝึกที่เกี่ยวกับจังหวะช้า-เร็วอยู่ในระดับดีมาก การปฏิบัติด้านบันไดเสียงซีเมเจอร์อยู่ในระดับดีมาก การปฏิบัติด้านทำนองเพลงอยู่ในระดับดี การปฏิบัติเกี่ยวกับชั้นคู่เสียงอยู่ในระดับดีมาก และการปฏิบัติเกี่ยวกับระดับเสียงโน้ตอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 16 รายงานการวัดผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2) ภาคทฤษฎี

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	SD	t	sig.
คะแนนระหว่างเรียนภาคทฤษฎี	20	50	0.00	2.03	0.05
คะแนนหลังเรียนภาคทฤษฎี	20	49.75	0.55		

จากตาราง 16 รายงานการวัดผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2) ภาคทฤษฎี สรุปได้ว่า คะแนนทดสอบระหว่างเรียน (E1) ภาคทฤษฎีสูงกว่าคะแนนหลังเรียน (E2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างเรียนอยู่ที่ 0.00 หลังเรียนอยู่ที่ 0.55 สรุปได้ว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) ภาคทฤษฎีของนักเรียนมีพัฒนาการที่เด่นชัดกว่า คะแนนของการทำแบบทดสอบหลังเรียน (E2) จึงสรุปได้ว่า การทำแบบทดสอบทันทีหลังจากเรียนเสร็จ นักเรียนมีความมั่นใจในเนื้อหาที่เรียนมากกว่า

ตาราง 17 รายงานการวัดผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2) ภาคปฏิบัติ

ตัวแปร	n	$\bar{X}$	SD	t	sig.
คะแนนระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ	20	45.2	3.07	4.12	0
คะแนนหลังเรียนภาคปฏิบัติ	20	47.05	3.38		

จากตาราง 17 รายงานการวัดผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2) ภาคปฏิบัติ สรุปได้ว่า คะแนนทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคปฏิบัติสูงกว่าคะแนนทดสอบระหว่างเรียน (E1) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างเรียนอยู่ที่ 3.07 หลังเรียนอยู่ที่ 3.38 สรุปได้ว่า คะแนนทดสอบหลังเรียน (E2) ภาคปฏิบัติของนักเรียนมีพัฒนาการที่เด่นชัดกว่า คะแนนของการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) แสดงให้เห็นว่าระยะเวลาในการฝึกฝนที่ยาวนานกว่า ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติดีขึ้น

5. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้น

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) และหลังเรียน (E2) ภาคทฤษฎีมีประสิทธิภาพ 100/99.5

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบระหว่างเรียน (E1) และหลังเรียน (E2) ภาคปฏิบัติมีประสิทธิภาพ 90.4/94.1

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี จากบทเพลงร้องเงี้ยวของทั้งสองด้าน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

การประเมิน	N	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	$\bar{X}$	ร้อยละ
ระหว่างเรียน	20	100	2000	47.6	95.2
หลังเรียน	20	100	2000	48.4	96.8
ค่าเฉลี่ยรวม			96.0		

จากตาราง 18 ผลการทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน พบว่า ในการวัดและประเมินผล ประสิทธิภาพของแบบฝึกทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ พบค่าเฉลี่ยร้อยละ 95.2/96.8 (E1/E2) รวมผลเฉลี่ยรวมของทั้งสองด้านอยู่ที่ร้อยละ 96.0 ถือว่าการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะจากบทเพลง ร้องเงี้ยวนี้ เป็นไปตามเกณฑ์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ 80/80

โดยสรุป จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากเพลงร้องเงี้ยว ของนักเรียนเป็โนมิวสิคสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัด สุราษฎร์ธานี เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยมีพัฒนาการอย่าง ชัดเจน

ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี

1. รายงานผลการทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎี

ตาราง 19 รายงานผลการทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎี

กลุ่ม ตัวอย่าง	ไสต ทักษะ (10 คะแนน)	ดนตรี ร้องเงี้ง (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
1	10	6	5	8	4	33	66
2	5	4	5	8	8	30	60
3	10	7	5	10	0	32	64
4	10	6	5	7	8	36	72
5	5	0	0	5	4	14	28
6	10	3	0	8	6	27	54
7	10	0	0	7	8	25	50
8	10	6	0	4	4	24	48
9	10	0	10	7	4	31	62
10	5	0	0	4	0	9	18
11	10	0	0	7	0	17	34
12	0	3	0	10	8	21	42
13	0	3	10	5	6	24	48
14	10	0	5	7	6	28	56
15	10	0	0	8	0	18	36
16	0	4	5	7	6	22	44
17	0	0	0	2	0	2	4
18	0	0	0	4	1	5	10
19	0	0	0	4	1	5	10
20	0	0	0	10	6	16	32
รวม	115	42	50	132	80	419	41.9
ร้อยละ	57.5	21	25	66	40	41.9	
$\bar{X}$	5.75	2.1	2.5	6.6	4	20.95	
SD	4.59	2.59	3.44	2.26	3.09	10.02	

จากตาราง 19 รายงานการวัดผลแบบทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎีก่อนการเข้าร่วมโครงการวิจัย พบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) โสตทักษะ ร้อยละ 57.5 2) ดนตรีร้องเงืง ร้อยละ 21 3) บันไดเสียงซีเมเจอร์ ร้อยละ 25 4) ทำนองเพลง ร้อยละ 66 และ 5) ชั้นคู่เสียง ร้อยละ 40 โดยสรุป ค่าเฉลี่ยการวัดผล แบบทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.9 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 10.02

2. รายงานผลการทดสอบก่อนเรียนภาคปฏิบัติ

ตาราง 20 รายงานผลการทดสอบก่อนเรียนภาคปฏิบัติ

กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวะ ช้า-เร็ว (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	ระดับเสียง โน้ต (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
1	5	8	4	7	6	30	60
2	6	8	8	7	9	38	76
3	4	7	7	6	6	30	60
4	8	8	6	7	10	39	78
5	4	8	6	6	6	30	60
6	5	9	6	7	10	37	74
7	5	7	4	6	6	28	56
8	4	7	4	6	8	29	58
9	4	7	4	6	6	27	54
10	4	7	5	7	6	29	58
11	4	6	4	7	6	27	54
12	8	7	7	8	8	38	76
13	5	9	6	7	6	33	66
14	6	10	8	8	8	40	80
15	4	7	6	6	6	29	58
16	4	7	4	6	6	27	54
17	5	7	4	6	6	28	56
18	4	7	5	6	6	28	56
19	5	7	4	7	6	29	58
20	6	8	5	7	6	32	64
รวม	100	151	107	133	137	628	
ร้อยละ	50	75.5	53.5	66.5	68.5	62.8	
$\bar{X}$	5	7.55	5.35	6.65	6.85	31.4	
SD	1.26	0.94	1.39	0.67	1.42	4.44	

จากตาราง 20 รายงานการวัดผลแบบทดสอบก่อนเรียนภาคปฏิบัติก่อนการเข้าร่วมโครงการวิจัย พบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) จังหวะช้า-เร็ว ร้อยละ 50 2) บันไดเสียงซีเมเจอร์ ร้อยละ 75.5 3) ทำนองเพลง ร้อยละ 53.5 4) ขึ้นคู่เสียง ร้อยละ 66.5 และ 5) ระดับเสียงโน้ต ร้อยละ 68.5 โดยสรุปค่าเฉลี่ย การวัดผลแบบทดสอบก่อนเรียนภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 62.8 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า เท่ากับ 4.44

ตาราง 21 ผลการทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติแบบรายบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง	ภาคทฤษฎี (ร้อยละ)	ภาคปฏิบัติ (ร้อยละ)
1	66.00	60.00
2	60.00	76.00
3	64.00	60.00
4	72.00	78.00
5	28.00	60.00
6	54.00	74.00
7	50.00	56.00
8	48.00	58.00
9	62.00	54.00
10	18.00	58.00
11	34.00	54.00
12	42.00	76.00
13	48.00	66.00
14	56.00	80.00
15	36.00	58.00
16	44.00	54.00
17	4.00	56.00
18	10.00	56.00
19	10.00	58.00
20	32.00	64.00
เฉลี่ย	41.9	62.8

ตาราง 22 ผลสรุปค่าเฉลี่ยร้อยละการทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

กลุ่มตัวอย่าง	ภาคทฤษฎี (ร้อยละ)	ภาคปฏิบัติ (ร้อยละ)
ค่าเฉลี่ย	41.9	62.8
รวม	52.35	

จากตาราง 22 รายงานผลการทดสอบก่อนเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติแบ่งเป็นภาคทฤษฎีพบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) ผลเฉลี่ยวัดและประเมินผลการทดสอบภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 41.9 และ 2) ผลเฉลี่ยวัดและประเมินผลการทดสอบภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 62.8 ซึ่งผลการทดสอบทั้งสองด้าน อยู่ในระดับน้อยกว่าเกณฑ์ที่งานวิจัยกำหนดไว้ที่ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

3. รายงานผลการทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎี

ตาราง 23 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎี

กลุ่ม ตัวอย่าง	โสต ทักษะ (10 คะแนน)	ดนตรี ร้องเงิง (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
1	10	10	10	10	9	49	98
2	10	10	10	9	10	49	98
3	10	10	10	10	10	50	100
4	10	10	10	10	10	50	100
5	10	10	10	10	10	50	100
6	10	10	10	10	10	50	100
7	10	10	10	10	10	50	100
8	10	10	10	10	10	50	100
9	10	10	10	10	10	50	100
10	10	9	10	10	10	49	98
11	10	10	10	10	10	50	100
12	10	10	10	10	10	50	100
13	10	10	10	10	10	50	100
14	10	10	10	10	10	50	100
15	10	10	10	10	10	50	100
16	10	10	10	10	10	50	100
17	10	8	10	10	10	48	96
18	10	10	10	10	10	50	100
19	10	10	10	10	10	50	100
20	10	10	10	10	10	50	100
รวม	200	197	200	199	199	995	
ร้อยละ	100	98.5	100	99.5	99.5	99.5	
$\bar{X}$	10	9.85	10	9.95	9.95	49.75	
SD	0	0.49	0	0.22	0.22	0.55	

จากตาราง 23 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎีหลังการเข้าร่วมโครงการวิจัย พบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) โสตทักษะ ร้อยละ 100 2) ดนตรีร้องเงืง ร้อยละ 98.5 3) บันไดเสียงซีเมเจอร์ ร้อยละ 100 4) ทำนองเพลง ร้อยละ 99.5 และ 5) ชิ้นคู่เสียง ร้อยละ 99.5 โดยสรุป ค่าเฉลี่ย การวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 99.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎี พบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านโสตทักษะอยู่ในระดับดีมาก ความรู้ความเข้าใจด้านดนตรีร้องเงืงอยู่ในระดับดีมาก ความรู้ ความเข้าใจด้านบันไดเสียงซีเมเจอร้อยู่ในระดับดีมาก ความรู้ความเข้าใจด้านทำนองเพลงอยู่ในระดับ ดีมาก และความรู้ความเข้าใจด้านชิ้นคู่เสียงอยู่ในระดับดีมาก

4. รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคปฏิบัติ

ตาราง 24 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคปฏิบัติ

กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวะ ช้า-เร็ว (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชิ้น คู่เสียง (10 คะแนน)	ระดับเสียง โน้ต (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
1	10	10	8	9	10	47	94
2	10	10	10	10	10	50	100
3	9	10	8	8	10	45	90
4	10	9	9	10	10	48	96
5	10	10	9	9	10	48	96
6	10	10	9	10	10	49	98
7	10	10	9	10	10	49	98
8	9	9	7	8	8	41	82
9	8	9	7	8	10	42	84
10	8	10	7	8	9	42	84
11	9	9	7	8	8	41	82
12	10	10	10	10	10	50	100
13	10	10	10	10	10	50	100
14	10	10	10	10	10	50	100
15	10	10	10	10	10	50	100
16	8	9	9	8	9	43	86
17	10	10	10	10	10	50	100
18	10	10	10	8	10	48	96
19	10	10	9	9	10	48	96
20	10	10	10	10	10	50	100

ตาราง 24 (ต่อ)

กลุ่ม ตัวอย่าง	จังหวะ ช้า-เร็ว (10 คะแนน)	บันไดเสียง ซีเมเจอร์ (10 คะแนน)	ทำนอง เพลง (10 คะแนน)	ชั้น คู่เสียง (10 คะแนน)	ระดับเสียง โน้ต (10 คะแนน)	รวมคะแนน เต็ม 50	ร้อยละ 100
รวม	191	195	178	183	194	941	
ร้อยละ	95.5	97.5	89	91.5	97	94.1	
$\bar{X}$	9.55	9.75	8.9	9.15	9.7	47.05	
SD	0.76	0.44	1.17	0.93	0.66	3.38	

จากตาราง 24 รายงานการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคปฏิบัติ หลังการเข้าร่วมโครงการวิจัยพบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) จังหวะช้า-เร็ว ร้อยละ 95.5 2) บันไดเสียงซีเมเจอร์ ร้อยละ 97.5 3) ทำนองเพลง ร้อยละ 89 4) ชั้นคู่เสียง ร้อยละ 91.5 5) ระดับเสียงโน้ต ร้อยละ 97 โดยสรุปค่าเฉลี่ยการวัดผลแบบทดสอบหลังเรียนภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 94.1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.38

จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนภาคปฏิบัติ พบว่า นักเรียนสามารถเรียนรู้ตามแผน การเรียนรู้ที่กำหนด และสามารถทำแบบฝึกที่เกี่ยวข้องกับจังหวะช้า-เร็วอยู่ในระดับดีมาก การปฏิบัติด้านบันไดเสียงซีเมเจอร์อยู่ในระดับดีมาก การปฏิบัติด้านทำนองเพลงอยู่ในระดับดี การปฏิบัติเกี่ยวกับชั้นคู่เสียงอยู่ในระดับดีมาก และการปฏิบัติเกี่ยวกับระดับเสียงโน้ตอยู่ในระดับดีมาก

ตาราง 25 ผลการทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติแบบรายบุคคล

กลุ่มตัวอย่าง	ภาคทฤษฎี (ร้อยละ)	ภาคปฏิบัติ (ร้อยละ)
1	98	เต็มตัวเลข
2	98	100
3	100	90
4	100	96
5	100	96
6	100	98
7	100	98
8	100	82
9	100	84
10	98	84
11	100	82
12	100	100
13	100	100

ตาราง 25 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	ภาคทฤษฎี (ร้อยละ)	ภาคปฏิบัติ (ร้อยละ)
14	100	100
15	100	100
16	100	86
17	96	100
18	100	96
19	100	96
20	100	100
เฉลี่ย	99.5	94.1

ตาราง 26 ผลสรุปค่าเฉลี่ยร้อยละการทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

กลุ่มตัวอย่าง	ภาคทฤษฎี (ร้อยละ)	ภาคปฏิบัติ (ร้อยละ)
ค่าเฉลี่ย	99.5	94.1
รวม	96.8	

จากตาราง 26 รายงานผลการทดสอบหลังเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ แบ่งเป็นภาคทฤษฎี พบค่าเฉลี่ย ดังนี้ 1) ผลเฉลี่ยวัดและประเมินผลการทดสอบในภาคทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 99.5 และ 2) ผลเฉลี่ยวัดและประเมินผลการทดสอบในภาคปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 94.1 และมีค่าเฉลี่ยรวมของทั้งสองด้าน ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ร้อยละ 96.8 ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่งานวิจัยได้ กำหนดไว้ที่ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ทำให้ทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัยอย่าง ชัดเจน

ตาราง 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละจากผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ประเภทแบบทดสอบ	ผลการทดสอบก่อนเรียน	ผลการทดสอบหลังเรียน
	Pre-Test (ร้อยละ)	Post-Test (ร้อยละ)
แบบทดสอบภาคทฤษฎี	41.9	99.5
แบบทดสอบภาคปฏิบัติ	62.8	94.1
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	52.35	96.8
รวม	74.57	
	ค่าเฉลี่ย SD	
แบบทดสอบภาคทฤษฎี	10.02	0.55
แบบทดสอบภาคปฏิบัติ	4.44	3.38
ค่าเฉลี่ย SD	3.95	2.00
ค่าเฉลี่ยรวม SD	1.38	

จากตาราง 27 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละ จากผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ในการเข้าร่วมโครงการวิจัย พบว่า คะแนนการทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) เฉลี่ยภาคทฤษฎี อยู่ที่ 41.9 ภาคปฏิบัติอยู่ที่ 62.8 และคะแนนทำการทดสอบหลังเรียน (Post-Test) เฉลี่ยภาคทฤษฎี อยู่ที่ 99.5 ภาคปฏิบัติอยู่ที่ 94.1 ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$) ของแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) ทั้งสองด้าน อยู่ที่ 52.35 และแบบทดสอบช่วงหลังเรียน (Post-Test) ทั้งสองด้านอยู่ที่ 96.8 มีค่าเฉลี่ย SD ของ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) เฉลี่ยภาคทฤษฎีอยู่ที่ 10.02 ภาคปฏิบัติอยู่ที่ 4.44 และค่าเฉลี่ย SD ของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทำแบบทดสอบช่วงหลังเรียน (Post-Test) เฉลี่ยภาคทฤษฎีอยู่ที่ 0.55 ภาคปฏิบัติอยู่ที่ 3.38 ค่าเฉลี่ยรวม SD ของส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) ทั้งสองด้านอยู่ที่ 3.95 ค่าเฉลี่ยรวม SD ของส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test) ทั้งสองด้านอยู่ที่ 2.00 และค่าเฉลี่ยรวม SD ของ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ที่ 1.38 จากการสรุปค่าเฉลี่ยรวมหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรี จากบทเพลงร้องเงืง มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 96.8 สูงกว่าเกณฑ์ที่การวิจัยกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 จึงทำให้แบบฝึกที่สร้างขึ้น เกิดผลสัมฤทธิ์

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์แบบร้อยละของนักเรียนก่อนการเข้าร่วมโครงการวิจัยในการทำ แบบทดสอบก่อนเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ที่ 52.35 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่งานวิจัยกำหนด เนื่องจากเป็นแบบฝึกในการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนการเข้าร่วมโครงการและแบบทดสอบหลังเรียนทั้งสองด้าน อยู่ที่ 96.8 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่งานวิจัยกำหนด ถือว่าผลการวิจัยเกิดผลสัมฤทธิ์จากแบบฝึกที่สร้างขึ้น เพื่อพัฒนาด้านไสตท์ทักษะทางการเรียนดนตรี จากบทเพลงร้องเงืงตามเกณฑ์ที่งานวิจัยกำหนดไว้

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่า t (Dependent Samples T-Test)

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	20	52.3	14.46	31.18	0.0000
หลังเรียน	20	96.8	3.93		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น วัดอุปประสงค์เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมโดยงานวิจัยกำหนดให้มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-Test and Post-Test) เพื่อทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการอย่างชัดเจน ซึ่งผลการประเมินระหว่างเรียนและหลังเรียน (E1/E2) ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80/80 จึงถือว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืงสัมฤทธิ์ผล จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้มีพัฒนาการทั้งด้านของทฤษฎีและปฏิบัติ พบค่าเฉลี่ยของพัฒนาการ (SD) อยู่ที่ 1.38 และการวัดและประเมินผลระหว่างและหลังเรียน (E1/E2) พบค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 95.2/96.8 จึงทำให้กิจกรรมเกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป จากผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรี สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ โดยพบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ของการวัดและประเมินผลแบบฝึกที่สร้างขึ้น เพื่อพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืง มีค่าเฉลี่ยรวมก่อนเข้าร่วมโครงการวิจัยในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ที่ 52.35 และค่าเฉลี่ยรวมหลังการเข้าร่วมโครงการวิจัยในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ที่ 96.8 สรุป คือ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลการเรียนรู้อ่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงึ่ง สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียโนจากบทเพลงร้องเงึ่งตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะที่สร้างขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัยตามลำดับ ดังนี้

สรุป

ด้านผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการศึกษาของนักเรียนอายุระหว่าง 8-12 ปี พบว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลเชิงลึกทั้งในด้านของเนื้อหา และการเก็บเกี่ยวข้อมูลจากการสนทนา การพูดคุยกับผู้บริหารของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเบื้องต้นของการเรียนการสอนเปียโน กิจกรรม และสภาพทั่วไปของนักเรียนในพื้นที่ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาใช้ออกแบบบทฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงึ่ง

จากการศึกษาข้อมูลทางด้านเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งเน้นกระบวนการการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย โดยการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล จากหลักสูตรที่มีมาตรฐานคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทั้งศึกษาเนื้อหาสาระที่สำคัญจากงานวิจัยต่าง ๆ มาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดขอบเขตในการสร้างแบบฝึกและหลักสูตรในการเรียนการสอน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะทุกขั้นตอนของการพัฒนาไปทีละขั้นอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างถึง 3 ครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขและหาข้อสรุปของหลักสูตรในการเรียนการสอน และแบบฝึกที่จะนำไปใช้ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนก่อนการนำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจริง

ผลสรุปจากการวิเคราะห์แบบฝึกที่สร้างขึ้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แบ่งเป็นด้านทฤษฎี 1) ด้านไสตทักษะ เน้นความรู้ความเข้าใจในความหมายของ “ไสตทักษะ” 2) ดนตรีร้องเงึ่ง เน้นให้ความรู้ความเข้าใจลักษณะของวงดนตรีร้องเงึ่ง และเครื่องดนตรีที่ใช้ 3) บันไดเสียงซีเมเจอร์ เน้นความรู้ ความเข้าใจชื่อของตัวโน้ตที่ขึ้น-ลง ตามลำดับขั้น 4) ทำนองเพลง เน้นความรู้ ความเข้าใจของลักษณะของทำนองให้เห็นเป็นรูปธรรม 5) ขึ้นคู่เสียง เน้นความรู้ ความเข้าใจลักษณะของขึ้นคู่ และวิธีการนับขึ้นคู่ในด้านปฏิบัติแบ่งเป็น 5.1) จังหวะช้า-เร็ว เน้นฝึกจังหวะโดยฝึกฟังเพลงที่กำหนดให้

และตบมือให้ตรงกับจังหวะ 5.2) บันไดเสียงซีเมเจอร์ เน้นการปฏิบัติเครื่องเปียนโนโดยฝึกการเล่นให้ถูกต้องตามวิธีการในด้านของการใช้นิ้วและความต่อเนื่องของจังหวะอย่างสม่ำเสมอ 5.3) ทำนองเพลง เน้นการฝึกเครื่องออกเสียงของทำนองหลักที่กำหนดให้ตรงกับเสียงของโน้ต 5.4) ชั้นคู่เสียง เน้นการฝึกเครื่องออกเสียงชั้นคู่ที่ได้ยิน และการวิเคราะห์เสียงโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 5.5) ระดับเสียงโน้ต เน้นการฟังและให้กดเปียนโนให้สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตที่กำหนด โดยวิเคราะห์จากเสียงที่ได้ยิน และกดเปียนโนตามโจทย์ที่กำหนด แบ่งเป็นภาคทฤษฎี 5 ด้าน และภาคปฏิบัติ 5 ด้าน ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 6 สัปดาห์ (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง) เพื่อเป็นการช่วยการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีให้กับนักเรียน

ด้านผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียนโนจากบทเพลงรองเง็ง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่า ค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้นของแบบทดสอบระหว่างเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 96 และประสิทธิภาพของแบบทดสอบหลังเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 96.8 โดยสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 80/80 จึงสามารถนำแบบฝึกที่สร้างขึ้นนี้ไปใช้ได้ เพื่อการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีของนักเรียนที่เด่นชัดมากขึ้น

ด้านผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังเรียนด้วยแบบฝึกในการพัฒนาไสตท์ทักษะที่สร้างขึ้น พบว่า จากค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ของการวัดและประเมินผลของแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งที่สร้างขึ้น ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 1) ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติก่อนเรียน พบค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.35 และ 2) ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติหลังเรียน พบค่าเฉลี่ยร้อยละ 96.8

จากค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนของแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีที่สร้างขึ้น ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ของงานวิจัยที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง สำหรับนักเรียนของเดอะเปียนโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้นำผลการวิจัยมาอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การสร้างแบบฝึกในการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีนักเรียนของเดอะเปียนโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นจากตำราเรียน แบบเรียน แบบฝึกในการเรียนการสอนวิชาเปียนโน จากหลักสูตรของสถาบันการเรียนการสอนดนตรีที่ได้รับการยอมรับในระดับมาตรฐานสากล มาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนการสอนเปียนโน และช่วยพัฒนาส่งเสริมผู้เรียนเปียนโน ให้มีความรู้ความเข้าใจทั้งทางด้านทฤษฎี และการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวการสอนของออร์ฟ (Orff) ที่มีรูปแบบการใช้กิจกรรมด้านการฟัง การเคลื่อนไหว การร้องเพลง และการเล่นเครื่องดนตรีมาช่วยพัฒนาทักษะทางดนตรีในการสอนดนตรี ซึ่งมีขั้นตอนลักษณะของกระบวนการที่

คล้ายคลึงกับการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะของผู้วิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา มีการปรับปรุงเนื้อหาตามข้อเสนอแนะทุกขั้นตอนเป็นไปตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบจากง่ายไปหายาก โดยสอดคล้องกับ Stein (2022: 159–161) ที่กล่าวว่า ทักษะการฟังมีความสำคัญในการเริ่มฝึกทักษะทางดนตรี ควรมีแบบแผนในการเริ่มฝึกจากง่ายไปหายาก และ จุฑารัตน์ มณีวัลย์ (2551: 197-203) ยังได้กล่าวว่า นักเรียนในวัยนี้เป็นช่วงวัยที่มีความเหมาะสมต่อการรับรู้ แยกแยะเสียง อารมณ์ของบทเพลงได้อย่างแม่นยำ มั่นคงสมบูรณ์ ทั้งความรู้สึกในบทเพลงแบบทางบวก ผู้วิจัยจึงนำแบบฝึกที่สร้างขึ้นใหม่ มาใช้พัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรี จากบทเพลงรองเง็งสำหรับนักเรียนในพื้นที่ ซึ่งจากการลงพื้นที่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้จักดนตรีรองเง็ง อันเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีชาวต่างชาติอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีการผสมผสานวัฒนธรรม เชื้อชาติ และศาสนาอย่างหลากหลาย อาจส่งผลต่อโอกาสในการเรียนรู้วัฒนธรรมดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ของนักเรียนในพื้นที่น้อย จึงเป็นโอกาสที่ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกในการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรี จากบทเพลงรองเง็งมาให้นักเรียนในพื้นที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ของไทย โดยสอดคล้องกับ วิชัย มีศรี (2557: 114) ที่กล่าวว่า ควรให้ความรู้แก่นักเรียน และนักศึกษาในสถาบันต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของดนตรีพื้นบ้านรองเง็ง ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ไม่ให้สูญหาย และยังสอดคล้องกับหลักการของนักดนตรีศึกษา โซลตาน โคดาย (Zoltan-Kodaly) ที่ได้ใช้เพลงในวรรณคดีพื้นบ้านในการสอนดนตรี ซึ่งถือว่าเป็นดนตรีในลักษณะของภาษาแม่ของผู้เรียน

2. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การทดสอบหาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกในการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานของนักเรียนเปียนจากบทเพลงรองเง็ง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 พบว่า แบบฝึกที่สร้างขึ้นเพื่อการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 95.2/96.8 โดยสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ 80/80 แบ่งการอภิปรายออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

2.1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลของเนื้อหาด้านภาคทฤษฎี

2.1.1 ไสตท์ทักษะ ใช้แนวคิดหลักการสอนตามแนวคิดของออร์ฟ และแนวคิดของซูซูกิ เนื่องจากการเรียนดนตรีพื้นฐานของ Orff มีเป้าหมายในการสื่อสาร (Communicative Performance) ใช้บทเพลงที่ฟังง่าย เข้าใจง่าย ร้องตามได้เหมาะสมกับวัย เพื่อมาพัฒนาทักษะทางด้านการฟัง โดยใช้จังหวะของบทเพลงมามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ โกวิทย์ ชันธศิริ (2558: 7-8) ที่กล่าวว่า ดนตรีว่าด้วยเรื่องของเสียง เสียงของดนตรีมีความแตกต่างกัน อารมณ์ของดนตรีส่งผลต่อการรับรู้ด้านอารมณ์ และความรู้สึกจากสิ่งที่ได้ฟัง ทำให้เกิดการรับรู้ทางมโนภาพ และสามารถบอกเล่าเรื่องราวได้โดยไม่ต้องมีเนื้อร้อง และแนวคิดของซูซูกิที่สังเกตได้ว่าเด็กสามารถพูดภาษาของตนเองได้ก่อนที่จะเรียนการอ่านและการเขียนได้ เนื่องจากการฟังและการเลียนแบบนั่นเอง (ภัทรภรณ์ อุไรบุรณ และคณะ, 2565: 9) ซึ่งผู้วิจัยจึงได้รวบรวมเนื้อหาทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการฟังให้นักเรียนได้เข้าใจความหมายของ คำว่า “ไสตท์ทักษะ” และความสำคัญของการเรียนดนตรีภาคทฤษฎีในเบื้องต้นจากคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 57.5/100 นักเรียนทั้งหมดคะแนนอยู่ในระดับดีมากหลังจากการเรียนรู้

2.1.2 ดนตรีรองเง็ง ยึดหลักแนวคิดของโคดาย ที่ใช้เพลงพื้นบ้านฮังการีเป็นหลัก เช่นเดียวกับประสบการณ์ทางด้านภาษา และจากการศึกษาสภาพปัญหาที่เจอของนักเรียนในพื้นที่ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่รู้จักดนตรีรองเง็ง ผู้วิจัยจึงศึกษาวัฒนธรรมดนตรีรองเง็งทางภาคใต้ของไทย

จากคณะอัสสัมชิตที่มีอยู่ในท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเข้าถึงบทเรียนในการเรียนดนตรีขั้นพื้นฐานจากบทเพลงร้องเง้งได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย มีศรี (2557: 11-17) ที่กล่าวว่า ควรให้ความรู้แก่นักเรียนและนักศึกษาในสถาบันต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการแสดงดนตรีพื้นบ้านร้องเง้ง ซึ่งเป็นศิลปวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ไม่ให้สูญหายไป และ ญรุธ สุธจิตต์ (2560: 11-12) ได้กล่าวว่า ในการเรียนการสอนดนตรีผู้สอน คือ กลไกหลักที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา สารที่เรียนได้ หากผู้สอนมีหลักการหรือเทคนิคในการสอนที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย ดังนั้น การเรียนการสอนดนตรีที่ดีจึงควรมีวิธีการที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระในการเรียนดนตรี (จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551: 23) ผู้วิจัยจึงได้นำทั้งสองแนวคิดมาใช้ในการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาสัตทักษะทางดนตรีของนักเรียน คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 21/98.5 มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 77.5 นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น

2.1.3 บันไดเสียงซีเมเจอร์ ใช้แนวคิดของดัลโครซ ซึ่งใช้วิธีการสอนแบบฟิกซ์-โด (Fixed-Do) มาพัฒนาด้านการรับรู้เสียงขั้นพื้นฐาน เพื่อให้นักเรียนจะได้มีความเข้าใจในเรื่องของการรับรู้เสียงบันไดที่แม่นยำขึ้น ก่อนการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 8-12 ปี มีความหลากหลายทางการรับรู้ของเสียงดนตรีมาก่อน และส่วนใหญ่สามารถมีความเข้าใจลำดับขั้นจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงได้ และยังสับสนลำดับขั้นจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดการสร้างแบบฝึกด้านบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major Scale) เบื้องต้น ซึ่งเป็นบันไดเสียงที่นักเรียนมีความคุ้นเคยของลำดับขั้นของของบันไดเสียงซีเมเจอร์อยู่ก่อนแล้ว จึงพัฒนาต่อยอดการรับรู้ลำดับขั้นของเสียง ทั้งขาขึ้นและขาลงในบันไดเสียงซีเมเจอร์ ให้บรรลุเป้าหมายแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งสอดคล้องกับ ญรุธ สุธจิตต์ (2560: 7) ที่กล่าวว่า การวางแผนการพัฒนาหรือการสร้างขึ้นมาอย่างถูกต้องเหมาะสมอย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 25/100 มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 75 นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการข้างต้น

2.1.4 ทำนองเพลง ใช้แนวคิดของโคดาย ที่ใช้เพลงพื้นบ้านยังการเป็นหลักเช่นเดียวกับประสบการณ์ทางด้านภาษา ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการนำทำนองเพลงร้องเง้งมาใช้ในการสร้างแบบฝึกเนื่องจากเป็นบทเพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสัตทักษะทางดนตรีของนักเรียนในพื้นที่ นำเพลงที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และเปิดโอกาสให้นักเรียนที่เรียนดนตรีได้เข้าถึงเพลงพื้นบ้านง่ายขึ้นจากการนำเพลงร้องเง้งมาใช้ในการสร้างแบบฝึก ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านความหมายของทำนองเพลงมากขึ้น และมองเห็นลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองอย่างเป็นรูปธรรม โดยผู้วิจัยได้นำโน้ตเพลงมาประกอบการอธิบายทางหลักการของทฤษฎีดนตรีเพื่อให้นักเรียนมองเห็นและเข้าใจการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง และสามารถสรุปได้ว่า ทำนองมีการเคลื่อนที่สูงขึ้นหรือต่ำลง ซึ่งสอดคล้องกับ น้อยทิพย์ เถลิ้มแสนยาก (2561: 121) ได้กล่าวว่า ในการฝึกสัตทักษะด้านทำนองที่ครอบคลุมไปถึงด้านจังหวะ เสียงสูง-เสียงต่ำ เสียงดัง-เสียงเบา ได้นั้น ควรเริ่มจากการฝึกแบบง่ายไปหายาก การสอนโดยการอธิบายเป็นหลัก แล้วนักเรียนเกิดเป็นความเข้าใจที่สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ เรียกว่า “วิธีการสอนเชิงทฤษฎี” หากนักเรียนได้รับการฝึกฝนจากสิ่งง่ายไปหายาก จะส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียน

สามารถบรรลุเป้าหมายได้ คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 66/99.5 มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 33.5 นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการข้างต้น

2.1.5 ขั้นคู่เสียง ใช้แนวคิดของโคตายและแนวคิดของออร์ฟ ซึ่งให้ความสำคัญต่อการรับรู้ของเสียงจากการฟัง พัฒนาไปสู่การรับรู้ของเสียงโดยการร้อง และการเล่นเครื่องดนตรีตามลำดับ ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดนี้มาใช้ในการพัฒนาสไตล์ทักษะของนักเรียนในภาคทฤษฎี ก่อนจะนำความรู้ความเข้าใจไปใช้กับการเล่นเครื่องดนตรี โดยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจวิธีคิดระยะของขั้นคู่ ลักษณะความแตกต่างของขั้นคู่ในทางทฤษฎีดนตรี แล้วจึงนำมาปฏิบัติในลำดับถัดไป สอดคล้องกับ จุฑารัตน์ มณีวัลย์ (2551: 10) ได้กล่าวว่า วิธีการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนนั้น ๆ ได้อย่างง่าย อันนำมาสู่การเกิดกระบวนการเรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์ โดยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 40/99.5 คะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 59.5 นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของนักวิชาการข้างต้น

จากทั้ง 5 ด้านที่กล่าวมาในภาคทฤษฎี พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการที่เด่นชัด ให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในชั้นเรียนดีมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สมจิต จันทรฉาย (2557: 149) ที่กล่าวว่า การสร้างหรือการออกแบบกระบวนการวิธีการของการฝึกขึ้นมาใหม่ หรือพัฒนาจากสิ่งเดิมที่มีอยู่แล้ว เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน ที่เป็นอันช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนจนเกิดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้เรียน และบริบทในการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ จากผลการหาค่าประสิทธิภาพภาคทฤษฎี คะแนนของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน อยู่ที่ 41.9/99.5 จึงถือได้ว่าเนื้อหาที่นำมาใช้สร้างแบบฝึกภาคทฤษฎีมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ของงานวิจัยที่กำหนด

2.2 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลของเนื้อหาด้านภาคปฏิบัติ

2.2.1 จังหวะช้า-เร็ว ใช้หลักแนวคิดของออร์ฟ เป็นวิธีการที่มุ่งเน้นไปที่ความเข้าใจของผู้เรียนในเรื่องจังหวะเป็นหลักการสอนตามแนวคิดของออร์ฟเชื่อว่า “จังหวะเป็นส่วนประกอบหลักที่สุดของดนตรี” ต้องใช้ระยะเวลาสำหรับการฝึกฝนที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วีระภัทร์ ชาตินุช (2551: 3) กล่าวว่า การฝึกความสามารถทางด้านการฟังผู้เรียน มีพัฒนาการในด้านการฟังและการรับรู้เสียงที่ดี และยังส่งผลต่อพัฒนาการทางดนตรีในทักษะด้านอื่น ๆ แต่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลา และความต่อเนื่องในการฝึกจึงจะรับรู้ถึงพัฒนาการอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงนำบทเพลงที่สร้างขึ้นมาใช้พัฒนาให้นักเรียนด้านสไตล์ทักษะทางดนตรีเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านองค์ประกอบของดนตรียิ่งขึ้น โดยให้นักเรียนตบมือไปกับจังหวะของบทเพลงที่ได้ยิน ซึ่งมีความแตกต่างทางด้านจังหวะเพื่อให้ นักเรียนเปรียบเทียบและประเมินความรู้ทางด้านคำศัพท์ทางดนตรีที่เกี่ยวข้องกับจังหวะช้า-เร็ว ประเมินการการตอบสนองการรับรู้ทางการฟัง ว่ามีความสอดคล้องกับดนตรีเพียงใด

2.2.2 บันไดเสียงซีเมเจอร์ ใช้แนวคิดของดัลโครซ ซึ่งใช้วิธีการสอนแบบฟิกซ์-โด (Fixed-Do) มาพัฒนาด้านการรับรู้เสียงขั้นพื้นฐาน เนื่องจากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความหลากหลายทางการรับรู้ของเสียงดนตรีมาก่อน ส่วนใหญ่สามารถมีความเข้าใจในลำดับขั้นเสียงจากเสียงต่ำไปหาเสียงสูงได้ และยังสับสนลำดับขั้นเสียงจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ จากการฝึกฝนตามการถ่ายทอดจากผู้สอนตามลำดับขั้น การฟัง การร้อง และการเล่นเครื่องดนตรี ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

เนื่องจากผ่านการเรียนรู้ทางทฤษฎีมาก่อน จึงทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการร้องขณะเล่นเครื่องดนตรีไปด้วยกัน ทำให้ผลคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเรียนอยู่ที่ 75.5/97.5 คะแนนเฉลี่ยความก้าวหน้าหลังเรียนดีขึ้นร้อยละ 22

2.2.3 ทำนองเพลง ใช้แนวคิดของโคตาย ใช้เพลงพื้นบ้านฮังการีเป็นหลักเช่นเดียวกับประสบการณ์ทางด้านภาษา ผู้วิจัยจึงได้นำเพลงพื้นบ้านภาคใต้ที่สร้างขึ้นมาพัฒนาการฝึกร้องทำนองของเพลงที่ได้ยินของนักเรียน จากผลคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน และคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ 53.5/89 คะแนนเฉลี่ยความก้าวหน้าหลังการเรียนดีขึ้นร้อยละ 35.5 จากผลการทดสอบภาคปฏิบัติด้านทำนองเพลง มีคะแนนเฉลี่ยความก้าวหน้าน้อยกว่าด้านอื่น ๆ จากการสังเกตนักเรียนในชั้นเรียนค่อนข้างมีความกังวล และเขินอายในการร้องออกเสียง อาจมีสาเหตุมาจากไม่คุ้นชินกับบทเพลงที่ได้ยิน และไม่คุ้นชินกับผู้วิจัย หากมีระยะเวลาในการฝึกฝนที่ยาวนานขึ้น ก็จะทำให้นักเรียนคุ้นชินกับบทเพลงมากขึ้น มีความมั่นใจมากขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีของธอร์นไคด์ กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) คือ สภาพความพร้อมของร่างกายและจิตใจ มีส่วนในการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีได้ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) คือ การฝึกหัดโดยการกระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อย่างเข้าใจ สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรได้ หากแต่ไม่ได้กระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ อาจมีการหลงลืมเกิดขึ้นได้ และกฎแห่งการตอบสนอง (Law of Effect) คือ เมื่อบุคคลได้รับผลที่พึงพอใจก็ย่อมอยากเรียนรู้ต่อไป แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจก็จะไม่อยากจะเรียนรู้ ดังนั้น การได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ สรุปได้ว่า นักเรียนจะต้องอาศัยระยะเวลาในการฝึกฝนเพื่อทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จึงจะเกิดผลความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นได้

2.2.4 ชั้นคู่เสียง ใช้แนวคิดของโคตายและแนวคิดของออร์ฟ ซึ่งให้ความสำคัญต่อการรับรู้ของเสียงจากการฟังพัฒนาไปสู่การรับรู้ของเสียงโดยการร้อง และการเล่นเครื่องดนตรีตามลำดับ และมีความคล้ายคลึงสอดคล้องกับหลักการสอนแบบเพสตารอสซี่ ที่มีการสอนอย่างเป็นระบบ คือ เรียนรู้สัญลักษณ์ และเรียนรู้จากการฟัง ตามลำดับ เป็นการสอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไปในแต่ละเนื้อหา แล้วจึงลงมือปฏิบัติจากตัวอย่าง แล้วค่อยสรุปเป็นหลักการและทฤษฎีต่อไป ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับการจัดระบบของโครงการวิจัยที่ให้นักเรียนเรียนรู้ภาคทฤษฎีก่อน และตามด้วยการเรียนรู้ภาคปฏิบัติ ซึ่งเนื้อหาทั้งสองด้านมีความสอดคล้องกัน จึงทำให้เกิดความก้าวหน้าทางการเรียน จากคะแนนการปฏิบัติก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 66.5/91.1 มีคะแนนความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 24.6 และเนื่องจากการเรียนเรื่องของเสียงเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนควรมีระยะเวลาในการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความสามารถในการวิเคราะห์และแยกแยะเสียงได้แม่นยำมากขึ้น

2.2.5 ระดับเสียงโน้ต ใช้แนวคิดหลักการสอนของโคตาย เป็นการสอนที่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาการเรียนรู้เกี่ยวกับระดับเสียงโน้ต ผ่านการร้องเป็นหลัก มีการจัดสาระดนตรีอย่างเป็นระบบ ระเบียบ เริ่มต้นแนวคิดที่ง่ายและไม่ซับซ้อนก่อน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2566: 247-248) ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับระดับเสียงโน้ตที่แตกต่างกัน สามารถวิเคราะห์เสียง และสามารถบอกได้ว่าเสียงสูง-ต่ำ จนสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ถูกต้อง นักเรียนส่วนใหญ่ทำคะแนนหลังเรียนได้ดีมาก หลังการเรียนรู้คะแนนการปฏิบัติก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 68.5/97 มีคะแนนความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 28.5 นักเรียนมีคะแนนอยู่ในระดับดีมาก หากแต่การฝึกทักษะการฟังเรื่องระดับ

เสียงโน้ตที่มีความซับซ้อน ควรเริ่มฝึกจากบันไดเสียงเพนทาโทนิคก่อน แต่โดยรวมนักเรียนส่วนใหญ่ มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของงานวิจัยที่กำหนด

จากทั้ง 5 ด้านที่กล่าวมาในภาคปฏิบัติพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการที่เด่นชัดขึ้นและมั่นใจมากขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Rena, Philip, Julia, Wynnpaul and Karen (2016: 240-241) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนปฏิบัติเครื่องดนตรี และการร้องเพลงมีความก้าวหน้า และประสบผลสำเร็จได้นั้น ประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ทั้งในส่วนของสอนและการจัดระบบ เนื้อหาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัย และปัจจัยแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การสร้างแรงจูงใจใฝ่รู้ในการเรียนการสอน และการสนับสนุนการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องจากผู้ปกครอง จากผลการหาค่าประสิทธิภาพภาคปฏิบัติคะแนนของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 62.8/94.1 จึงถือได้ว่าเนื้อหาที่นำมาใช้สร้างแบบฝึกภาคปฏิบัติมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ของงานวิจัยที่กำหนด

จากข้อมูลข้างต้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จากผลการหาค่าประสิทธิภาพภาคปฏิบัติคะแนนของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน คะแนนเฉลี่ยรวมของทั้งสองด้านอยู่ที่ 52.35/96.8 ซึ่งถือได้ว่าเนื้อหาที่นำมาใช้สร้างแบบฝึกทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามเกณฑ์ของงานวิจัยกำหนดที่ 80/80

3. จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งที่สร้างขึ้น เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-Test) และหลังเรียน (Post-Test) แบบร้อยละของนักเรียนก่อนการเข้าร่วมโครงการวิจัย ในการทำแบบทดสอบก่อนเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ที่ 52.35 เพราะเป็นแบบฝึกในการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเข้าร่วมโครงการ และแบบทดสอบหลังเรียนทั้งสองด้านอยู่ที่ 96.8 สูงกว่าเกณฑ์ที่งานวิจัยกำหนด ถือว่าผลการวิจัยเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบฝึกที่สร้างขึ้น เพื่อพัฒนาด้านไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งที่เป็นไปตามเกณฑ์ของงานวิจัยกำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2560: 11-12) กล่าวว่า สารดนตรีที่มีอยู่ในหลักสูตรควรมีเนื้อหาครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ องค์ประกอบของดนตรี วรรณคดีดนตรี และทักษะทางดนตรี เพื่อเป็นการวางรากฐานให้กับผู้เรียน และจากข้อความข้างต้น มีความสอดคล้องกับงานของผู้วิจัย เรื่องการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรี จากบทเพลงรองเง็งที่ออกแบบครอบคลุมเนื้อหาดังที่กล่าวมา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นงานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนดนตรี ในรูปแบบของการนำเพลงพื้นบ้านภาคใต้ของไทย มามีส่วนร่วมในบทเรียนตั้งแต่ระดับพื้นฐาน รวมทั้งเป็นการเปิดประสบการณ์ และการให้โอกาสนักเรียนได้เรียนรู้บทเพลงที่มีอัตลักษณ์เฉพาะตัว และส่งเสริมให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของบทเพลงรองเง็ง ซึ่งเป็นบทเพลงในท้องถิ่นของตน สำหรับนักเรียนอายุระหว่าง

8-12 ปี เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่เหมาะสม เพราะเด็กในวัยนี้สามารถรับรู้ แยกแยะเสียงและอารมณ์ของบทเพลงได้แม่นยำ และมั่นคงสมบูรณ์ ทั้งความรู้สึกในบทเพลงแบบทางบวก (McPherson and McCormick, 2006: 322-336) ดังนั้น จึงควรนำเพลงพื้นบ้านภาคใต้ของไทยเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในบทเรียนการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนดนตรีตั้งแต่ระดับพื้นฐานในการเรียนรู้ที่ค่อย ๆ ใช้ระยะเวลาซึมซับบทเพลงอันทรงคุณค่าทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป และเพื่อการต่อยอดในการเรียนดนตรีในระดับสูงต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อคุณค่าและความยั่งยืนของบทเพลงในท้องถิ่นภาคใต้ของไทยให้ยังคงอยู่สืบไป ทั้งนี้ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียน

นักเรียนควรเข้าร่วมการฝึกในการฝึกสไตล์ทักษะทางดนตรี เพราะทุกเนื้อหามีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกัน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานให้กับการเรียนเปียโนอย่างเป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสม และหากผู้เรียนพบว่า ตนเองมีความสามารถในการเรียน หรือการปฏิบัติเปียโนตามเนื้อหาในแต่ละหัวข้อได้เป็นอย่างดี และมีความสนใจเป็นอย่างมาก จึงควรได้รับการศึกษาดนตรีที่เข้มข้นขึ้นในลำดับต่อไปได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

ควรศึกษาคู่มือและแผนการสอนให้ละเอียด และควรฝึกฝนทักษะสำคัญก่อนการสอนที่จะใช้ในการเรียนการสอนแต่ละหัวข้อ เช่น ทักษะด้านจังหวะ ทักษะด้านการฟัง ทักษะด้านการร้อง ทักษะการปฏิบัติเปียโน รวมทั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สอน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำชุดแบบฝึกนี้ไปใช้

ควรคำนึงถึงข้อจำกัดเกี่ยวกับระยะเวลาในการเรียน ซึ่งมีผลกับการสอนให้ครบตามเนื้อหา และการประเมินผลเป็นอย่างดี รวมไปถึงขั้นตอนการปรับกระบวนการ ในการเรียนการสอนในชั้นเรียนในด้านเนื้อหาหรืออุปกรณ์ที่ใช้ควรมีการปรับตามสภาพแวดล้อม และตัวของผู้เรียนในแต่ละพื้นที่

4. ข้อเสนอแนะทั่วไป

แบบฝึกที่สร้างขึ้นนี้มุ่งเน้นไปที่เรื่องของสไตล์ทักษะ เหมาะสำหรับนักเรียนอายุระหว่าง 8-12 ปี เพราะอยู่ในช่วงวัยที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาด้านสไตล์ทักษะ การใช้แบบฝึกชุดนี้จึงมุ่งเน้นพัฒนาสไตล์ทักษะในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่ในการเรียนดนตรีที่ต้องใช้ระยะเวลาการเรียนรู้และฝึกฝน ควรจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมทุกทักษะ เช่น ทักษะการร้อง ทักษะการอ่านโน้ต และทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี เป็นต้น เพราะทุกทักษะล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งกับนักเรียน โดยเฉพาะช่วงเริ่มต้นของการเรียนดนตรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษฎา หุ่นเจริญ. (2561). “ชุดการสอนเรื่องทักษะการฟังสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.” **วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 10(1), 83-84.
- กิงกาญจน์ บุณสินวัฒนกุล. (2562). การพัฒนาสื่อการเรียนรู้บอร์ดเกมการศึกษาเพื่อส่งเสริมความสามารถการเรียนรู้ในรายวิชาพัฒนาการแบบเรียนภาษาไทยและความสุขในการเรียนรู้สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โกวิทย์ ชันศิริ. (2558). **ดุริยางคศิลป์ตะวันตก (เบื้องต้น)**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ครรชิต แสนอุบล. (2564). เอกสารประกอบการสอนวิชา จิตวิทยาสำหรับครู (ศษ 141) (Online). <https://ir.swu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/16616/1/Edu-Book-ED141-Gui-Psy.pdf>, 26 มีนาคม 2567.
- ครรชิต แสนอุบล. (2564). เอกสารประกอบการสอนวิชา จิตวิทยาสำหรับครู (ศษ 141) (Online). <https://ir.swu.ac.th/jspui/bitstream/123456789/16616/1/Edu-Book-ED141-Gui-Psy.pdf>, 26 มีนาคม 2567.
- จิรสุข สุขสวัสดิ์. (2561). เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและวิทยาการการเรียนรู้ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิระนนท์ โตสิน. (2565). การใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดดัลโครซร่วมกับเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการร้องโน้ตดนตรีสากลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จุฑารัตน์ มณีวัลย์. (2551). การสอนสอดแทรกด้านทำนองในหลักสูตรเปียโน ระดับชั้นต้นของสำนักพิมพ์อัลเฟรด กรณศึกษา โรงเรียนดนตรีปิ่นนคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณรุทธ์ สุทิจิตต์. (2538). **พฤติกรรมการสอนดนตรี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). **พฤติกรรมการสอนดนตรี**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). **วิธีวิทยาการสอนดนตรี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2566). **ดนตรีศึกษาหลักการและสาระสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทิจิตต์, นัทธี เชียงชนะ และชิตพงษ์ ตริมาศ. (2561). “การพัฒนาชุดฝึกอบรมครูดนตรีในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เรื่อง การสอนดนตรีตามหลักการโคคายและทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน.” **วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**. 10(2), 289-292.

- ตรีนันท์ เนื่องอุทัย และนฤมล รัตนไพจิตร. (2564). “ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชา จิตวิทยาทั่วไปกรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ไสใหญ่.” วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 6(11), 51.
- ธนต์ชัย เหลือรักษ์. (2560). **แนวทางการใช้แอปพลิเคชันดนตรีเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ดนตรีในระดับประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้อยทิพย์ เฉลิมแสนยากร. (2561). “การศึกษาการสอนโสตทักษะด้านทำนองในชั้นเรียนเปียโน ขั้นต้นสำหรับผู้ใหญ่.” วารสารสหศาสตร์. 18(30), 110-127.
- นัฏฐิกา สุนทรธผล. (2558). “ประสิทธิผลของการใช้เสียงทำนองและจังหวะผ่านเครื่องดนตรีเปียโน ที่มีผลต่อความจำของเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้.” วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ. 18(2), 64.
- นิศาชล บังคม. (2553). **การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านโสตทักษะตามแนวคิดโค ดายสำหรับนักเรียนเปียโนระดับขั้นต้น**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรี ศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิอร เทร็ดนชัย. (2565). “การศึกษาเนื้อหาการสอนเปียโนระดับชั้นกลาง ช่วงอายุ 8–12 ปี” **มนุษยศาสตร์วิชาการ**. 29(1), 256.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2542). **จิตวิทยาทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- พสุ วุฒินันท์ และนางนภาพงค์ โพธิ์ไพจิตร. (2564). “แนวทางการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีพฤติกรรม นิยม.” วารสารพุทธจิตวิทยา. 6(1), 12-14.
- พาสนา จุลรัตน์. (2564). **เอกสารประกอบการสอนวิชา ศษ 141 จิตวิทยาสำหรับครู**. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทรภรณ์ อุไพบูรณ์, ธนพล ตรีชาติ, เอกชัย อธิภักดิ์ และกชกร อุไพบูรณ์. (2565). “การสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์: นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา.” **วารสารดนตรีและวัฒนธรรม**. 1(1), 9.
- วิชัย มีศรี. (2557). **บทเพลงร้องเงืง กรณีศึกษา นายเซ็ง อาบ**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- วิทยา ไถทอง. (2557). **เอกสารประกอบการบรรยายการประชุมเชิงปฏิบัติการและสัมมนากลุ่มย่อย ในงาน EDUCA 2014 เรื่อง การสอนดนตรีตามแนวคิดของออร์ฟ (Orff Schulwerk): การสอนดนตรีแบบสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรพล แสงปัญญา. (2561). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับพิมพ์เพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระภัทร์ ชาดินุช. (2560). **การพัฒนาโสตทักษะวิชาดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิด ของธอร์นไคส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วีระศักดิ์ อักษรถึง. (2556). “การศึกษาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง การฝึกโสต และการอ่านโน้ต.” **วารสารวิทยบริการ**. 24(4), 3.

- ศักดิ์เศรศ ประกอบผล. (2565). สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แนวคิด ทฤษฎีนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา (Online). https://www.youtube.com/watch?v=S-Sw_OyFhmM, 13 ธันวาคม 2567.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2550). “วิกฤตการฟังเสียงสะท้อนจากการวิจัยการสอนทักษะการฟังดนตรีในโรงเรียน.” *เพลงดนตรี Music Journal*. 13(ตุลาคม), 42.
- สมจิต จันทน์ฉาย. (2557). การออกแบบและการพัฒนาการเรียนการสอน. นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สัญญา เฝ้าพิชพันธ์. (2562). “จินตราวาเซะ: บทเพลงประกอบระบำในงานแต่งงานชาวมุสลิม.” *วารสารดนตรีมหิดล*. 2(1), 23.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2556). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อภิชาติ คัญทะชา. (2567). *อัลลีมาลาดนตรีพื้นบ้านรองเง็ง* (Online). <https://www.facebook.com/aphichat.mc/อัลลีมาลาดนตรีพื้นบ้านรองเง็ง>, 6 ตุลาคม 2567.
- อัครา เอิบสุขศิริ. (2556). *จิตวิทยาสำหรับครู*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Benjamin, S. (2022). *A New Place at The Table: Ancient Cadential Patterns for Modern Improvisation and Aural Skills Training*. (Doctoral dissertation) Toronto, Ontario: York University.
- Blackswallowmusic. (2558). การอ่านโน้ตดนตรีสากล (ระดับเสียงของตัวโน้ต) (Online). https://blackswallowmusic.blogspot.com/2015/05/blog-post_31.html
- Ena, P., Nerma, H-M., and Senad, K. (2022). “The Second International Conference Psychology and Music Interdisciplinary Encounters.” In *The Impact of long-term playing of a musical instrument on the perception of acoustic phenomena in aural skills training*. Blanka Bogunovic, Sanela NiKolic, and Dejana Mutavdzin. Faculty of Music, University of Arts in Belgrade, 29-36.
- Google Play. (2024). *Application Metronome Digital* (Online). https://play.google.com/store/apps/details?id=com.eumlaboratory.prometronome&hl=en_US, 6 ตุลาคม 2567.
- Gordon, E. E. (1989). *Learning Sequences in Music*. Chicago: GIA Publications.
- John, A. G. and Roger, H. B. (1990) *Educational Psychology: Principles and Applications*. 3rd ed. Virginia: Little Brown Higher Education.
- Joshua, K. (2021). *Perceptions of Theory and Aural Skills Instructions Music Educators’ Perceptions of the Importance, Implementation, and Barriers of Music Theory and Aural Skills Instruction in Public Middle and High School Music Programs*. A Capstone Project Master of Music in Music Education. Florida: University of Florida.

McPherson, G. E. and McCormick, J. (2006). "Self-efficacy and music performance." **Psychology of Music**. 34(3), 322–336.

Musicapp 271. (2012). การสั่นสะเทือนของเสียงสูง เสียงต่ำ (Online). <https://musiclib.psu.ac.th/data/western-musuc/Chapter2/Sound.html>, 6 ตุลาคม 2567.

Rena, U., Philip, C. A., Julia B., Wynnypaul V. and Karen B. (2016). "Student, Parent, and Teacher Perspectives on Studio Music Instruction." In **International Perspectives on Research in Music Education Proceedings of the 26th International Seminar of the ISME Commission on Research**. London 18-22 July 2016, 233-243. Graca Boal-Palheiros. Faculty of Education, Queen's University Kingston

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.ผกาวรรณ บุญดีแรก ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ การปฏิบัติเปียโน, การประพันธ์เพลง,
ทฤษฎีการประสานเสียงและดนตรีชาติพันธุ์วิทยา
2. ดร.ชุมชน สืบวงศ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จังหวัดสงขลา
สาขาที่เชี่ยวชาญ ดุริยางคศาสตร์
3. นางสาวรัชญา เฟือกเดช ตำแหน่ง ครูสอนในรายวิชาภาษาไทย
สถานที่ทำงาน K@B มิวสิคแอนด์สตูดิโอ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
สาขาที่เชี่ยวชาญ ภาษาไทย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๙.๑๑/๑๘๕

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
๙๐๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ผกาพรรณ บุญดีเอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวภัสนันท์ ตีลภจิรธนกิจดี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัสนักศึกษา ๖๖G๗๖๐๑๐๐๔ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรณรงค์สำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยมี อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียตปุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ยืนยันเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย

ผกาพรรณ บุญดีเอก
(อ.ดร.ผกาพรรณ บุญดีเอก)

(อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียตปุม)
รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๗๕๒๖ ๐๒๖๔

โทรศัพท์ ๐๙-๗๓๔๕-๙๙๙๘ (อาจารย์ ดร.สิทธิโชค กบิลพัตร : ผู้ประสานงาน)

ดร.สุทธิรักษ์ เอียตปุม

ผกาพรรณ บุญดีเอก

25๙๐.๐๙

(ผศ. ดร.ระวีวัฒน์ ไทยเจริญ)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้เรียนเชิญข้าพเจ้า ดร.ผกาพรรณ บุญดีเรก เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นางสาวภัสรณันท์ ดิลกจิรณภิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัส ๖๖G๗๖๐๑๐๐๔ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืงสำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว จึงพิจารณา ดังนี้

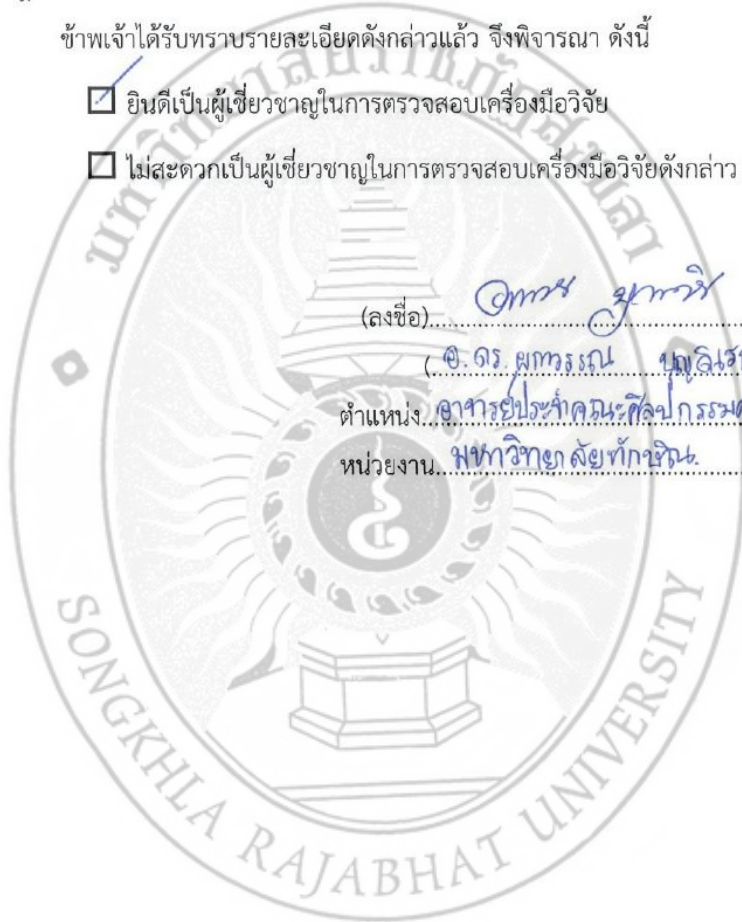
- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สะดวกเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

(ลงชื่อ).....

(ดร.ผกาพรรณ บุญดีเรก)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยทักษิณ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา คณะศิลปกรรมศาสตร์ โทร. ๑๖๒๘

ที่ ศศก ๑๓๕ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ชুমชน สืบวงศ์

ด้วย นางสาวภัทรณันท์ ตีลทจิรณิกิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัสนักศึกษา ๖๖G๗๖๐๑๐๐๔ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักซ์ทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงี้ยวสำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิคสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยมี อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา ทั้งนี้ ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม)

รองคณบดี รักษาการแทน

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้เรียนเชิญข้าพเจ้า อาจารย์ ดร.ชุมชน สืบวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นางสาวภัสรณันท์ ดิลกจิรชนกิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัส ๖๖G๗๖๐๑๐๐๔ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งสำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว จึงพิจารณา ดังนี้

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สะดวกเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

(ลงชื่อ).....

(อาจารย์ ดร. ชุมชน สืบวงศ์)

ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปดนตรี

หน่วยงาน คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ที่ อว ๐๖๓๙.๑๑/๑๘๔

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
๙๐๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวรัชฎา เพือกเดช

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวภัสรณันท์ ดิลกจิรณกิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัสนักศึกษา ๖๖G๗๖๐๑๐๐๔ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร็อกแรงสำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยมี อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษา พร้อมนี้ได้นำส่งเครื่องมือวิจัยมาเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม)
รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๗๔๒๖ ๐๒๖๔

โทรศัพท์ ๐๙-๗๓๔๕-๙๙๙๘ (อาจารย์ ดร.สิทธิโชค กบิลพัตร : ผู้ประสานงาน)

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้เรียนเชิญข้าพเจ้านางสาวรัชฎา เผือกเดช เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยของ นางสาวภัสรณันท์ ดิลกจิรณกิตติ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัส ๖๖G๗๖๐๑๐๐๔ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบฝึกการพัฒนาสไตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรณรงค์สำหรับเด็กนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว จึงพิจารณา ดังนี้

- ☒ ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- ☐ ไม่สะดวกเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว

(ลงชื่อ).....

(นางสาวรัชฎา เผือกเดช)

ตำแหน่ง.....ผู้วิจัย

หน่วยงาน.....K@B Music Studio

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือ

ที่ อว ๐๖๓๙.๑๑/๑๗๑

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
๙๐๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือวิจัย และเก็บข้อมูลวิจัย
เรียน ผู้บริหารเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตอบรับให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือวิจัย และเก็บข้อมูลวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ
ด้วย นางสาวภัทรณันท์ ดิลกจิตรณกิตต์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัสนักศึกษา ๖๖G๗๖๐๑๐๐๔ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักซ์ทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงี้ยวสำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โดยมี อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามกระบวนการวิจัย ตามเป้าหมายของหลักสูตร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงพิจารณาเลือกเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาโดยขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือ และเก็บข้อมูลวิจัยในหน่วยงานของท่าน ทั้งนี้ กำหนดการวันและเวลา นักศึกษาผู้ทำวิจัยจะประสานงานกับท่านด้วยตนเองอีกครั้ง และขอรับรองว่าการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแต่เพียงการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดเท่านั้น จะไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ เอียดปุม)
รองคณบดี รักษาการแทน
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

โทรศัพท์ ๐ ๗๔๒๖ ๐๒๖๔

โทรศัพท์ ๐๙-๗๓๔๕-๙๙๙๘ (อาจารย์ ดร.สิทธิโชค กบิลพัตร : ผู้ประสานงาน)

ตอบรับให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือ และเก็บข้อมูลวิจัย

ตามที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ขอความอนุเคราะห์ให้นางสาวภัสรณันท์ ดิลกจิรณภักดิ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รหัสนักศึกษา ๖๖G๗๖๐๑๐๐๔ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ภาคพิเศษ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตท์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งสำหรับนักเรียนของเดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ณ เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดดังกล่าวแล้ว จึงพิจารณา ดังนี้

- ☒ ยินดีให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือและเก็บข้อมูลวิจัยในหน่วยงาน
- ☐ ไม่สะดวกให้นักศึกษาเข้าทำการทดสอบเครื่องมือและเก็บข้อมูลวิจัยในหน่วยงาน

(ลงชื่อ).....

(..... ดร.นันทน์ วงษ์นันทน์))

ตำแหน่ง.....

ผู้อำนวยการ

หน่วยงาน.....

เดอะเปียโนมิวสิกสตูดิโอ

วันที่.....

25

/

ธันวาคม

/

2567

(ขอความกรุณาส่งแบบตอบรับคืนให้นักศึกษา เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์)

ภาคผนวก ง

เครื่องมือศึกษาการสร้างแบบฝึกการพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน
แบบทดสอบเรื่อง การพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง (ภาคทฤษฎี)

ตอนที่ 1 ภาคทฤษฎี

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว (20 คะแนน)

1. โสตทักษะเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากอวัยวะใด

- ก. หู
- ข. ตา
- ค. คอ
- ง. จมูก

2. โสตทักษะเป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับด้านใด

- ก. การพูด
- ข. การฟัง
- ค. การอ่าน
- ง. การเขียน

3. เพลงรองเง็งเป็นเพลงพื้นบ้านของภาคใด

- ก. ภาคอีสาน
- ข. ภาคกลาง
- ค. ภาคเหนือ
- ง. ภาคใต้

4. เครื่องดนตรีใดต่อไปนี้เป็นเครื่องทำนองในวงรองเง็ง

- ก. ระนาด
- ข. ไวโอลิน
- ค. ซอฮู้
- ง. ซิม

5. เครื่องดนตรีใดต่อไปนี้คือเครื่องประกอบจังหวะในวงรองเง็ง

- ก. กลองยาว
- ข. กลองชุด
- ค. รำมะนา
- ง. ฉาบ

6. Allegro หมายถึงอะไร

- ก. จังหวะปานกลาง
- ข. จังหวะหยุด
- ค. จังหวะช้า
- ง. จังหวะเร็ว

7. Adagio หมายถึงอะไร

- ก. จังหวะปานกลาง
- ข. จังหวะหยุด
- ค. จังหวะช้า
- ง. จังหวะเร็ว

8. เครื่องดนตรีข้อใดต่อไปนี้มีช่วงเสียงสูงที่สุด

- ก. ไวโอลิน
- ข. วิโอลา
- ค. เชลโล่
- ง. ดับเบิลเบส

9. เครื่องดนตรีข้อใดต่อไปนี้มีช่วงเสียงต่ำที่สุด

- ก. ไวโอลิน
- ข. วิโอลา
- ค. เชลโล่
- ง. ดับเบิลเบส

10. ข้อใดต่อไปนี้เป็นบันไดเสียง C Major ขาขึ้น (Ascending)

- ก. C E D F E G F A
- ข. C B A G F E D C
- ค. C A C G C F C E
- ง. C D E F G A B C

11. ข้อใดต่อไปนี้เป็นบันไดเสียง C Major ขาลง (Descending)

- ก. C D E F G A B C
- ข. C B A G F E D C
- ค. C E D F E G F A
- ง. C A C G C F C E

12. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะการเคลื่อนโน้ตแบบตามลำดับขั้น

13. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะการเคลื่อนโน้ตแบบข้ามขั้น

14. การสั่นสะเทือนของวัตถุที่มีลักษณะเร็วทำให้เกิดเสียงแบบใด

- ก. เสียงต่ำ
- ข. เสียงสูง
- ค. เสียงบาง
- ง. เสียงหนา

15. การสั่นสะเทือนของวัตถุที่มีลักษณะช้าทำให้เกิดเสียงแบบใด

- ก. เสียงหนา
- ข. เสียงบาง
- ค. เสียงสูง
- ง. เสียงต่ำ

16. ข้อใดคือความหมายของชั้นคู่เสียง

- ก. ระยะห่างระหว่างเสียงโน้ต 2 ตัว
- ข. ระยะห่างของตัวโน้ตกับตัวหยุด
- ค. นักดนตรี 2 คน
- ง. นักร้อง 2 คน

17. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นชั้นคู่ 5

- ก. โด - ที
- ข. โด - โซล
- ค. โด - ลา
- ง. โด - ฟา

18. ระหว่างโน้ตตัว โด - ที เป็นชั้นคู่ที่เท่าไร

- ก. ชั้นคู่ 6
- ข. ชั้นคู่ 2
- ค. ชั้นคู่ 7
- ง. ชั้นคู่ 5

19. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นชั้นคู่เมโลดิก (Melodic Interval)

- ก.
- ข.
- ค.
- ง.

20. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นขั้นคู่ฮาร์โมนิก (Harmonic Interval)

ง. ถูกทุกข้อ

ตอนที่ 2 ภาคปฏิบัติ

คำชี้แจง แบบฝึกและแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนภาคปฏิบัติในเรื่องจังหวะช้า-เร็ว / บันไดเสียงซีเมเจอร์ / ทำนอง / ขั้นคู่ / ระดับเสียง

คำสั่ง ให้ผู้เรียนสอบทักษะการพัฒนาโสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงร้องเงืงตามแบบทดสอบที่กำหนดเป็นรายบุคคล (รวม 50 คะแนน)

ข้อที่ 1 เรื่องจังหวะช้า - เร็วในบทเพลง

ข้อที่ 2 เรื่องบันไดเสียงซีเมเจอร์ (C Major)

ข้อที่ 3 เรื่องทำนองเพลง

ข้อที่ 4 เรื่องขั้นคู่เสียง

ข้อที่ 5 เรื่องระดับเสียงโน้ต

โจทย์ / ข้อสอบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง จังหวะช้า – เร็วในบทเพลง

ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนตบมือจังหวะหลักของบทเพลงที่ได้ยิน (จังหวะช้า)

ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนตบมือจังหวะหลักของบทเพลงที่ได้ยิน (จังหวะเร็ว)

ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์จังหวะช้าทางดนตรีคืออะไร

ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์จังหวะเร็วทางดนตรีคืออะไร

แบบประเมินภาคปฏิบัติ (แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน)
เรื่อง จังหวะช้า – เร็วในบทเพลง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10 คะแนน)
		ตบมือ จังหวะ หลักของ บทเพลง (จังหวะช้า) (2) คะแนน	ตบมือ จังหวะหลัก ของบทเพลง (จังหวะเร็ว) (2) คะแนน	บอกคำศัพท์ จังหวะช้า (2) คะแนน	บอก คำศัพท์ จังหวะเร็ว (2) คะแนน	ความ มุ่งมั่น ตั้งใจ (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนน
เรื่อง จังหวะช้า – เร็วในบทเพลง

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
ตบมือจังหวะหลัก (จังหวะช้า)	ตบมือจังหวะหลัก (จังหวะช้า) ได้ถูกต้อง	ตบมือจังหวะหลัก (จังหวะช้า) ถูกต้องบางส่วน	ตบมือจังหวะหลัก (จังหวะช้า) ไม่ถูกต้อง	
ตบมือจังหวะหลัก (จังหวะเร็ว)	ตบมือจังหวะหลัก (จังหวะเร็ว) ได้ถูกต้อง	ตบมือจังหวะหลัก (จังหวะเร็ว) ถูกต้องบางส่วน	ตบมือจังหวะหลัก (จังหวะเร็ว) ไม่ถูกต้อง	
บอกคำศัพท์ จังหวะช้า	บอกคำศัพท์จังหวะช้าได้ถูกต้อง	บอกคำศัพท์จังหวะช้าได้แต่ไม่มั่นใจ	ไม่สามารถบอกคำศัพท์จังหวะช้าได้	
บอกคำศัพท์ จังหวะเร็ว	บอกคำศัพท์จังหวะเร็วได้ถูกต้อง	บอกคำศัพท์จังหวะเร็วได้แต่ไม่มั่นใจ	ไม่สามารถบอกคำศัพท์จังหวะเร็วได้	
ความมุ่งมั่นตั้งใจ	มีความมุ่งมั่นตั้งใจดีมาก	มีความมุ่งมั่นตั้งใจพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2 คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1 คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0 คะแนน

โจทย์ / ข้อสอบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง บันไดเสียง C Major

ข้อที่ 1 ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น

ข้อที่ 2 ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลง

ข้อที่ 3 ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง

ข้อที่ 4 ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้

แบบประเมินภาคปฏิบัติ (แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน)
เรื่อง บันไดเสียง C Major

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10 คะแนน)
		ร้อง โน้ตใน บันได เสียง C Major ขาขึ้น (2) คะแนน	ร้อง โน้ตใน บันได เสียง C Major ขาลง (2) คะแนน	ร้อง โน้ตใน บันได เสียง C Major ทั้งขา ขึ้นและ ขา ลง (2) คะแนน	ร้องโน้ต ตามแบบ ฝึกที่ กำหนดให้ (2) คะแนน	ความ มุ่งมั่น ตั้งใจ (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนน
เรื่อง บัณฑิตเสียง C Major

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้นได้ถูกต้อง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้นได้ถูกต้องบางส่วน	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้นไม่ถูกต้อง	
ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลงได้ถูกต้อง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลงได้ถูกต้องบางส่วน	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลงไม่ถูกต้อง	
ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลงได้ถูกต้อง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลงได้ถูกต้องบางส่วน	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลงไม่ถูกต้อง	
ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้	ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้ถูกต้อง	ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้ถูกต้องบางส่วน	ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้ไม่ถูกต้อง	
ความมุ่งมั่นตั้งใจ	มีความมุ่งมั่นตั้งใจดีมาก	มีความมุ่งมั่นตั้งใจพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2 คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1 คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0 คะแนน

โจทย์ / ข้อสอบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง ทำนอง

ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนร้องทำนองเพลงที่ได้ยิน

ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนร้องทำนองเพลงที่ได้ยิน

ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนร้องทำนองหลักเพลงเล้ง

ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนร้องทำนองหลักเพลงโน้ต 7 ตัว

แบบประเมินภาคปฏิบัติ (แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน)
เรื่อง ทำนอง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10 คะแนน)
		ร้อง ทำนอง เพลงที่ ได้ยิน (2) คะแนน	ร้อง ทำนอง เพลงที่ ได้ยิน (2) คะแนน	ร้อง ทำนอง หลักเพลง เล่านัง (2) คะแนน	ร้องทำนอง หลักเพลง โน้ต 7 ตัว (2) คะแนน	ความ มุ่งมั่น ตั้งใจ (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนน
เรื่อง ทำนอง

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยิน	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินถูกต้อง	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินถูกต้อง บางส่วน	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินไม่ถูกต้อง	
ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยิน	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินถูกต้อง	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินถูกต้อง บางส่วน	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินไม่ถูกต้อง	
ร้องทำนองหลัก เพลงเล่ง	ร้องทำนองหลัก เพลงเล่งได้ ถูกต้อง	ร้องทำนองหลัก เพลงเล่งได้ บางส่วน	ร้องทำนองหลัก เพลงเล่งไม่ ถูกต้อง	
ร้องทำนองหลัก เพลงโน้ต 7 ตัว	ร้องทำนองหลัก เพลงโน้ต 7 ตัว ได้ถูกต้อง	ร้องทำนองหลัก เพลงโน้ต 7 ตัว ได้บางส่วน	ร้องทำนองหลัก เพลงโน้ต 7 ตัว ไม่ถูกต้อง	
ความมุ่งมั่นตั้งใจ	มีความมุ่งมั่น ตั้งใจดีมาก	มีความมุ่งมั่น ตั้งใจพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2	คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1	คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0	คะแนน

โจทย / ข้อสอบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง ชั้นคู่เสียง

ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนร้องชั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น

ข้อที่ 2 ร้องชั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง

ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนร้องชั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง

ข้อที่ 4 ร้องชั้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้

(ชั้นคู่ที่ 1)

(ชั้นคู่ที่ 2)

แบบประเมินภาคปฏิบัติ (แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน)
เรื่อง ชั้นคู่เสียง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10 คะแนน)
		ร้องชั้นคู่ ในบันได เสียง C Major ขาขึ้น(2) คะแนน	ร้องชั้นคู่ ในบันได เสียง C Major ขาลง (2) คะแนน	ร้องชั้นคู่ ในบันได เสียง C Major ทั้ง ขาขึ้นและ ขาลง (2) คะแนน	ร้องชั้นคู่ ตามแบบฝึก ที่กำหนดให้ (2) คะแนน	ความ มุ่งมั่น ตั้งใจ (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนนเรื่อง ชิ้นคู่เสียง

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น ได้ถูกต้อง	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น ไม่ถูกต้อง	
ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง ได้ถูกต้อง	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง ไม่ถูกต้อง	
ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง ได้ถูกต้อง	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องชิ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง ไม่ถูกต้อง	
ร้องชิ้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้	ร้องชิ้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง	ร้องชิ้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องชิ้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ไม่ถูกต้อง	
ความมุ่งมั่นตั้งใจ	มีความมุ่งมั่นตั้งใจดีมาก	มีความมุ่งมั่นตั้งใจพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2 คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1 คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0 คะแนน

โจทย์ / ข้อสอบแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง ระดับเสียงโน้ต

ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนบอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1

ข้อที่ 2 บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ

ข้อที่ 3 กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนด

ข้อที่ 4 กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนด

แบบประเมินภาคปฏิบัติ (แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน)
เรื่อง ระดับเสียงโน้ต

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10 คะแนน)
		บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 (2) คะแนน	บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ (2) คะแนน	กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนด (2) คะแนน	กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนด (2) คะแนน	ความมุ่งมั่นตั้งใจ (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนนเรื่อง ระดับเสียงโน้ต

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1	บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 ได้ถูกต้อง	บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 ถูกต้องบางส่วน	บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 ไม่ถูกต้อง	
บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ	บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำได้ถูกต้อง	บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำถูกต้องบางส่วน	บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำไม่ถูกต้อง	
กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนด	กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนดได้ถูกต้อง	กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนดถูกต้องบางส่วน	กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนดไม่ถูกต้อง	
กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนด	กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนดได้ถูกต้อง	กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนดถูกต้องบางส่วน	กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนดไม่ถูกต้อง	
ความมุ่งมั่นตั้งใจ	มีความมุ่งมั่นตั้งใจดีมาก	มีความมุ่งมั่นตั้งใจพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2 คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1 คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0 คะแนน

แบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี
เรื่อง จังหวะช้า – เร็วในบทเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลม ก ข ค หรือ ง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. Allegro หมายถึงอะไร

- ก. จังหวะปานกลาง
- ข. จังหวะหยุด
- ค. จังหวะช้า
- ง. จังหวะเร็ว

2. Adagio หมายถึงอะไร

- ก. จังหวะปานกลาง
- ข. จังหวะหยุด
- ค. จังหวะช้า
- ง. จังหวะเร็ว

เฉลย

ข้อ 1. ง

ข้อ 2. ค

โจทย์ / ข้อสอบแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง จังหวะช้า - เร็วในบทเพลง

ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนตบมือจังหวะหลักของบทเพลงที่ได้ยิน (จังหวะช้า)

ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนตบมือจังหวะหลักของบทเพลงที่ได้ยิน (จังหวะเร็ว)

ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์จังหวะช้าทางดนตรีคืออะไร

ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์จังหวะเร็วทางดนตรีคืออะไร

แบบประเมินภาคปฏิบัติระหว่างเรียน
เรื่อง จังหวะช้า – เร็วในบทเพลง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10คะแนน)
		ตบมือ จังหวะ หลักของ บทเพลง (แบบช้า) (2) คะแนน	ตบมือ จังหวะ หลักของ บทเพลง (แบบเร็ว) (2) คะแนน	บอก คำศัพท์ จังหวะ ช้า (2) คะแนน	บอก คำศัพท์ จังหวะ เร็ว (2) คะแนน	ความ มุ่งมั่น พยายาม ในการ ฝึกฝน (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนนเรื่อง จังหวะช้า – เร็วในบทเพลง

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
ตบมือจังหวะหลักแบบช้า	ตบมือจังหวะหลักแบบช้าได้แม่นยำ	ตบมือจังหวะหลักแบบช้าได้แม่นยำบางส่วน	ตบมือจังหวะหลักแบบช้าไม่แม่นยำ	
ตบมือจังหวะหลักแบบเร็ว	ตบมือจังหวะหลักแบบเร็วได้แม่นยำ	ตบมือจังหวะหลักแบบเร็วได้แม่นยำบางส่วน	ตบมือจังหวะหลักแบบเร็วไม่แม่นยำ	
บอกคำศัพท์จังหวะช้า	บอกคำศัพท์จังหวะช้าได้ถูกต้อง	บอกคำศัพท์จังหวะช้าได้แต่ไม่มั่นใจ	ไม่สามารถบอกคำศัพท์จังหวะช้าได้	
บอกคำศัพท์จังหวะเร็ว	บอกคำศัพท์จังหวะเร็วได้ถูกต้อง	บอกคำศัพท์จังหวะเร็วได้แต่ไม่มั่นใจ	ไม่สามารถบอกคำศัพท์จังหวะเร็วได้	
ความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝน	มีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝนดีมาก	มีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝนพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝน	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2 คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1 คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0 คะแนน

แบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี
เรื่อง บันไดเสียง C Major

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลม ก ข ค หรือ ง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดต่อไปนี้เป็นบันไดเสียง C Major ขาขึ้น (Ascending)

ก. C E D F E G F A

ข. C B A G F E D C

ค. C A C G C F C E

ง. C D E F G A B C

2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นบันไดเสียง C Major ขาลง (Descending)

ก. C D E F G A B C

ข. C B A G F E D C

ค. C E D F E G F A

ง. C A C G C F C E

เฉลย

ข้อ 1 ง.

ข้อ 2 ข.

โจทย / ข้อสอบแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง บันไดเสียง C Major

ข้อที่ 1 ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น

ข้อที่ 2 ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลง

ข้อที่ 3 ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง

ข้อที่ 4 ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้

แบบประเมินภาคปฏิบัติระหว่างเรียน
เรื่อง บัณฑิตเสียง C Major

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10คะแนน)
		ร้องโน้ต ในบันได เสียง C Major ขาขึ้น (2) คะแนน	ร้องโน้ต ในบันได เสียง C Major ขาลง (2) คะแนน	ร้องโน้ต ในบันได เสียง C Major ทั้งขาขึ้น และขาลง (2) คะแนน	ร้องโน้ต ตามแบบ ฝึกที่ กำหนดให้ (2) คะแนน	ความ มุ่งมั่น พยายาม ในการ ฝึกฝน (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนนเรื่อง บันไดเสียง C Major

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น ได้ถูกต้อง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้นไม่ถูกต้อง	
ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลง ได้ถูกต้อง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลง ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลงไม่ถูกต้อง	
ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลงได้ถูกต้อง	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลงได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลงไม่ถูกต้อง	
ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้	ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ถูกต้อง	ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ถูกต้อง บางส่วน	ร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้ไม่ถูกต้อง	
ความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝน	มีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝนดี มาก	มีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝน พอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกฝน	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2 คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1 คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0 คะแนน

แบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี
เรื่อง ทำนองเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลม ก ข ค หรือ ง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะการเคลื่อนโน้ตแบบตามลำดับขั้น

2. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะการเคลื่อนโน้ตแบบข้ามขั้น

เฉลย

ข้อ 1 ค.

ข้อ 2 ก.

โจทย์ / ข้อสอบแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง ทำนองเพลง

ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนร้องทำนองเพลงที่ได้ยิน

ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนร้องทำนองเพลงที่ได้ยิน

ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนร้องทำนองหลักเพลงเล่านัง

ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนร้องทำนองหลักเพลงโน้ต 7 ตัว

แบบประเมินภาคปฏิบัติระหว่างเรียน
เรื่อง ทำนองเพลง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10 คะแนน)
		ร้อง ทำนอง เพลงที่ ได้ยิน (2) คะแนน	ร้อง ทำนอง เพลงที่ ได้ยิน (2) คะแนน	ร้อง ทำนอง เพลง เล่น (2) คะแนน	ร้อง ทำนอง เพลงโน้ต 7 ตัว (2) คะแนน	ความ มุ่งมั่น ตั้งใจ (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนน
เรื่อง ทำนองเพลง

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยิน (ทำนองที่ 1)	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินถูกต้อง	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินถูกต้อง บางส่วน	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินไม่ถูกต้อง	
ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยิน (ทำนองที่ 2)	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินถูกต้อง	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินถูกต้อง บางส่วน	ร้องทำนองเพลง ที่ได้ยินไม่ถูกต้อง	
ร้องทำนองเพลง เล่านัง	ร้องทำนองเพลง เล่านังถูกต้อง	ร้องทำนองเพลง เล่านังถูกต้อง บางส่วน	ร้องทำนองเพลง เล่านังไม่ถูกต้อง	
ร้องทำนองเพลง โน้ต 7 ตัว	ร้องทำนองเพลง โน้ต 7 ตัวถูกต้อง	ร้องทำนองเพลง โน้ต 7 ตัวถูกต้อง บางส่วน	ร้องทำนองเพลง โน้ต 7 ตัวไม่ ถูกต้อง	
ความมุ่งมั่นตั้งใจ	มีความมุ่งมั่น ตั้งใจดีมาก	มีความมุ่งมั่น ตั้งใจพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี 2 คะแนน

ผ่านระดับปานกลาง 1 คะแนน

ไม่ผ่านต้องปรับปรุง 0 คะแนน

แบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี เรื่อง ชั้นคู่เสียง

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลม ก ข ค หรือ ง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือความหมายของชั้นคู่เสียง

- ก. ระยะห่างระหว่างเสียงโน้ต 2 ตัว
- ข. ระยะห่างของตัวโน้ตกับตัวหยุด
- ค. นักดนตรี 2 คน
- ง. นักร้อง 2 คน

2. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นชั้นคู่ 5

- ก. โด - ที
- ข. โด - โซล
- ค. โด - ลา
- ง. โด - ฟา

3. ระหว่างโน้ตตัว โด - ที เป็นชั้นคู่ที่เท่าไร

- ก. ชั้นคู่ 6
- ข. ชั้นคู่ 2
- ค. ชั้นคู่ 7
- ง. ชั้นคู่ 5

4. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นชั้นคู่เมโลดิก (Melodic Interval)

- ก.
- ข.
- ค.

5. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นชั้นคู่ฮาร์โมนิก (Harmonic Interval)

ง. ถูกทุกข้อ

เฉลย

- ข้อ 1. ก
- ข้อ 2. ข
- ข้อ 3. ค
- ข้อ 4. ง
- ข้อ 5. ง

โจทย / ข้อสอบแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง ขั้นคู่เสียง

ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนร้องขั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น

ข้อที่ 2 ร้องขั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง

ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนร้องขั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง

ข้อที่ 4 ร้องขั้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้

(ขั้นคู่ที่ 1)

(ขั้นคู่ที่ 2)

แบบประเมินภาคปฏิบัติระหว่างเรียน
เรื่อง ชั้นคู่เสียง

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10 คะแนน)
		ร้องชั้นคู่ ในบันได เสียง C Major ขาขึ้น (2) คะแนน	ร้องชั้นคู่ ในบันได เสียง C Major ขาลง (2) คะแนน	ร้องชั้นคู่ ในบันได เสียง C Major ทั้งขาขึ้น และขาลง (2) คะแนน	ร้องชั้นคู่ ตามแบบฝึก ที่กำหนดให้ (2) คะแนน	ความ มุ่งมั่น ตั้งใจ (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนนเรื่อง **ชั้นคู่เสียง**

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น ได้ถูกต้อง	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น ไม่ถูกต้อง	
ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง ได้ถูกต้อง	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง ไม่ถูกต้อง	
ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง ได้ถูกต้อง	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องขึ้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง ไม่ถูกต้อง	
ร้องขึ้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้	ร้องขึ้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง	ร้องขึ้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ได้ถูกต้อง บางส่วน	ร้องขึ้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ไม่ถูกต้อง	
ความมุ่งมั่นตั้งใจ	มีความมุ่งมั่นตั้งใจดีมาก	มีความมุ่งมั่นตั้งใจพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2 คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1 คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0 คะแนน

**แบบทดสอบระหว่างเรียนภาคทฤษฎี
เรื่อง ระดับเสียงโน้ต**

คำชี้แจง ให้นักเรียนวงกลม ก ข ค หรือ ง เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เครื่องดนตรีข้อใดต่อไปนี้มีช่วงเสียงสูงที่สุด
 - ก. ไวโอลิน
 - ข. วิโอลา
 - ค. เชลโล่
 - ง. ดับเบิลเบส
2. เครื่องดนตรีข้อใดต่อไปนี้มีช่วงเสียงต่ำที่สุด
 - ก. ไวโอลิน
 - ข. วิโอลา
 - ค. เชลโล่
 - ง. ดับเบิลเบส
3. การสั่นสะเทือนของวัตถุที่มีลักษณะเร็วทำให้เกิดเสียงแบบใด
 - ก. เสียงต่ำ
 - ข. เสียงสูง
 - ค. เสียงบาง
 - ง. เสียงหนา
4. การสั่นสะเทือนของวัตถุที่มีลักษณะช้าทำให้เกิดเสียงแบบใด
 - ก. เสียงหนา
 - ข. เสียงบาง
 - ค. เสียงต่ำ
 - ง. เสียงสูง

เฉลย

- ข้อ 1. ก
- ข้อ 2. ง
- ข้อ 3. ข
- ข้อ 4. ค

โจทย์ / ข้อสอบแบบทดสอบระหว่างเรียนภาคปฏิบัติ
เรื่อง ระดับเสียงโน้ต

ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนบอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1

ข้อที่ 2 บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ

ข้อที่ 3 กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนด

ข้อที่ 4 กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนด

แบบประเมินภาคปฏิบัติระหว่างเรียน
เรื่อง ระดับเสียงโน้ต

ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					รวม (10คะแนน)
		บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 (2) คะแนน	บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ (2) คะแนน	กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนด (2) คะแนน	กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนด (2) คะแนน	ความมุ่งมั่นตั้งใจ (2) คะแนน	
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

เกณฑ์การให้คะแนนเรื่อง ระดับเสียงโน้ต

รายการ	ระดับคะแนน			หมายเหตุ
	2	1	0	
บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1	บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 ได้ถูกต้อง	บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 ถูกต้องบางส่วน	บอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1 ไม่ถูกต้อง	
บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ	บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำได้ถูกต้อง	บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำถูกต้องบางส่วน	บอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำไม่ถูกต้อง	
กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนด	กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนดได้ถูกต้อง	กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนดถูกต้องบางส่วน	กดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนดไม่ถูกต้อง	
กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนด	กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนดได้ถูกต้อง	กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนดถูกต้องบางส่วน	กดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนดไม่ถูกต้อง	
ความมุ่งมั่นตั้งใจ	มีความมุ่งมั่นตั้งใจดีมาก	มีความมุ่งมั่นตั้งใจพอใช้	ไม่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ	

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านระดับดี	2 คะแนน
ผ่านระดับปานกลาง	1 คะแนน
ไม่ผ่านต้องปรับปรุง	0 คะแนน

ภาคผนวก จ
การหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (IOC)
เรื่อง การพัฒนาไสตทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง (ภาคทฤษฎี)

วิชา: ปฏิบัติเปียโน 1(เรียนเดี่ยวรายบุคคล)
 เวลา: 6 ชั่วโมง (ครึ่งละ 1 ชั่วโมง)

นักเรียน: ช่วงอายุ 8 – 12 ปี
 จำนวน 6 ครั้ง

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมี 3 ระดับ ดังนี้

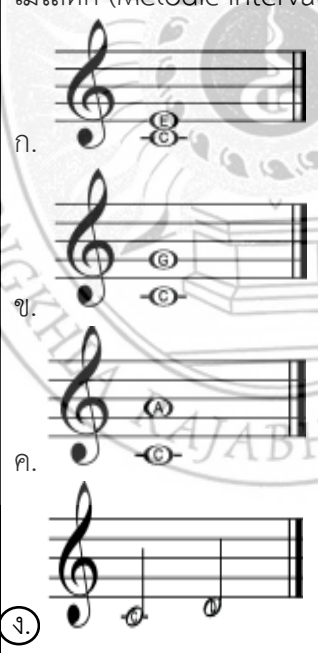
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดความรู้และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

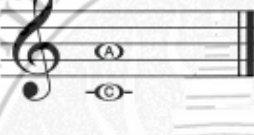
จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนเข้าใจ ความหมายการฝึก ไสตทักษะพอ สังเขป (K)	1. ไสตทักษะเป็นทักษะที่เกี่ยวข้อง กับการใช้ประโยชน์จากอวัยวะใด ก. หู ข. ตา ค. คอ ง. จมูก				
ผู้เรียนเข้าใจ ความหมายการฝึก ไสตทักษะพอ สังเขป (K)	2. ไสตทักษะเป็นทักษะที่เกี่ยวข้อง กับด้านใด ก. การพูด ข. การฟัง ค. การอ่าน ง. การเขียน				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนอธิบายเพลงรณรงค์เพลงร้องเพลงได้ (K)	3. เพลงรณรงค์เป็นเพลงพื้นบ้านของภาคใด ก. ภาคอีสาน ข. ภาคกลาง ค. ภาคเหนือ ง. ภาคใต้				
ผู้เรียนอธิบายเพลงรณรงค์เพลงร้องเพลงได้ (K)	4. เครื่องดนตรีใดต่อไปนี้ เป็นเครื่องทำนองในวงรณรงค์ ก. ระนาด ข. ไวโอลิน ค. ซอฮู้ ง. ขิม				
ผู้เรียนอธิบายเพลงรณรงค์เพลงร้องเพลงได้ (K)	5. เครื่องดนตรีใดต่อไปนี้ เป็นเครื่องประกอบจังหวะในวงรณรงค์ ก. กลองยาว ข. กลองชุด ค. รำมะนา ง. ฉาบ				
ผู้เรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์และความแตกต่างของจังหวะ (Rhythm) ช้า-เร็วในบทเพลงรณรงค์ (K)	6. Allegro หมายถึงอะไร ก. จังหวะปานกลาง ข. จังหวะหยุด ค. จังหวะช้า ง. จังหวะเร็ว				
ผู้เรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์และความแตกต่างของจังหวะ (Rhythm) ช้า-เร็วในบทเพลงรณรงค์ (K)	7. Adagio หมายถึงอะไร ก. จังหวะปานกลาง ข. จังหวะหยุด ค. จังหวะช้า ง. จังหวะเร็ว				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจระดับเสียงสูง-เสียงต่ำ (K)	8. เครื่องดนตรีข้อใดต่อไปนี้มีช่วงเสียงสูงที่สุด ก. ไวโอลิน ข. วิโอลา ค. เชลโล่ ง. ดับเบิลเบส				
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจระดับเสียงสูง – เสียงต่ำ (K)	9. เครื่องดนตรีข้อใดต่อไปนี้มีช่วงเสียงต่ำที่สุด ก. ไวโอลิน ข. วิโอลา ค. เชลโล่ ง. ดับเบิลเบส				
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโน้ตในบันไดเสียง C Major (K)	10. ข้อใดต่อไปนี้เป็นบันไดเสียง C Major ขาขึ้น (Ascending) ก. C E D F E G F A ข. C B A G F E D C ค. C A C G C F C E ง. C D E F G A B C				
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโน้ตในบันไดเสียง C Major (K)	11. ข้อใดต่อไปนี้เป็นบันไดเสียง C Major ขาลง (Descending) ก. C D E F G A B C ข. C B A G F E D C ค. C E D F E G F A ง. C A C G C F C E				
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจระดับเสียงสูง – เสียงต่ำ (K)	12. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะการเคลื่อนโน้ตแบบตามลำดับขั้น ก. ข. 				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
(ต่อ)	ก. ง. 				
ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจระดับ เสียงสูง-เสียงต่ำ (K)	13. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะ การเคลื่อนโน้ตแบบข้ามขั้น ก. ข. ค. ง. 				
ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจระดับ เสียงสูง-เสียงต่ำ (K)	14. การสั่นสะเทือนของวัตถุที่มี ลักษณะเร็วทำให้เกิดเสียงแบบใด ก. เสียงต่ำ ข. ☒ เสียงสูง ค. เสียงบาง ง. เสียงหนา				
ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจระดับ เสียงสูง-เสียงต่ำ (K)	15. การสั่นสะเทือนของวัตถุที่มี ลักษณะช้าทำให้เกิดเสียงแบบใด ก. เสียงหนา ข. เสียงบาง ค. เสียงสูง ง. ☒ เสียงต่ำ				
ผู้เรียนเข้าใจ ลักษณะของ ชั้นคู่เสียง (K)	16. ข้อใดคือความหมายของชั้นคู่ เสียง ก. ☒ ระยะห่างระหว่างเสียงโน้ต 2 ตัว ข. ระยะห่างของตัวโน้ตกับตัวหยุด ค. นักดนตรี 2 คน ง. นักร้อง 2 คน				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนเข้าใจ ลักษณะของ ขัณฑ์เสียง (K)	17. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นขัณฑ์ 5 ก. โด - ที ☒ ข. โด - โซ ค. โด - ลา ง. โด - ฟา				
ผู้เรียนเข้าใจ ลักษณะของ ขัณฑ์เสียง (K)	18. ระหว่างโน้ตตัว โด - ที เป็น ขัณฑ์ที่เท่าไร ก. ขัณฑ์ 6 ข. ขัณฑ์ 2 ☒ ค. ขัณฑ์ 7 ง. ขัณฑ์ 5				
ผู้เรียนเข้าใจ ลักษณะของ ขัณฑ์เสียง (K)	19. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นขัณฑ์ เมโลดิก (Melodic Interval) ก. ข. ค. ☒ ง.				

จุดประสงค์	ข้อสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนเข้าใจ ลักษณะของ ขั้นคู่เสียง (K)	20. โน้ตข้อใดต่อไปนี้เป็นขั้นคู่ฮาร์โมนิก (Harmonic Interval) ก. ข. ค. ง. ถูกทุกข้อ				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การประเมินทักษะภาคปฏิบัติ

เรื่อง การพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง (ภาคปฏิบัติ)

วิชา: ปฏิบัติเปียโน 1 (เรียนเดี่ยวรายบุคคล)

นักเรียน: ช่วงอายุ 8 – 12 ปี

เวลา: 6 ชั่วโมง (ครั้งละ 1 ชั่วโมง)

จำนวน 6 ครั้ง

กิจกรรม การสอบปฏิบัติการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีขั้นพื้นฐานจากนวัตกรรมบทเพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ ชื่อเพลง “โน้ต 7 ตัว” ที่มีกลิ่นไอของเพลงรองเง็งจากบทเพลงเล้ง

คำชี้แจง แบบฝึกและแบบทดสอบภาคปฏิบัติในเรื่องจังหวะ/ บันไดเสียง C Major / ทำนอง / ขึ้นคู่และระดับเสียง

คำสั่ง ให้ผู้เรียนสอบทักษะการพัฒนาสไตล์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็งตามแบบทดสอบที่กำหนดให้เป็นรายบุคคล (รวม 50 คะแนน)

ข้อที่ 1 เรื่องจังหวะช้า - เร็วในบทเพลง

ข้อที่ 2 เรื่องบันไดเสียง C Major

ข้อที่ 3 เรื่องทำนองเพลง

ข้อที่ 4 เรื่องขึ้นคู่เสียง

ข้อที่ 5 เรื่องระดับเสียงโน้ต

- จุดประสงค์**
1. ผู้เรียนเข้าใจความหมายการพัฒนาสไตล์ทักษะพอสังเขป (K)
 2. ผู้เรียนเข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของการฝึกสไตล์ทักษะ (K)
 3. ผู้เรียนอธิบายเกี่ยวกับเพลงรองเง็งพอสังเขปได้ (K)
 4. ผู้เรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์และความแตกต่างของจังหวะ (Rhythm) ช้า-เร็ว ในเพลงรองเง็ง (K)
 5. ผู้เรียนรู้จักทำนองหลักของเพลงเล้งและเพลงโน้ต 7 ตัว (P)
 6. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องขึ้นคู่เสียง (P)
 7. ผู้เรียนสามารถตบมือตามจังหวะของบทเพลงที่ได้ยินได้ (P)
 8. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจระดับเสียงสูง-เสียงต่ำ (K)
 9. ผู้เรียนสามารถร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major Scale ได้ (P)
 10. ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามในการฝึกสไตล์ทักษะจากบทฝึกที่กำหนดให้ (A)

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตัวชี้วัดในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมี 3 ระดับ ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดความรู้และสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดความรู้และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ข้อนั้น

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (IOC)
เรื่อง จังหวะช้า – เร็วในบทเพลง

จุดประสงค์	ข้อสอบ/โจทย์	ระดับความเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องจังหวะช้า-เร็วของบทเพลง	ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนนับมือตามจังหวะหลักที่ได้ยิน (จังหวะช้า)				
ผู้เรียนสามารถนับมือตามจังหวะของบทเพลงได้	ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนนับมือตามจังหวะหลักที่ได้ยิน (จังหวะเร็ว)				
ผู้เรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์และความแตกต่างของจังหวะ (Rhythm) ช้า-เร็ว ในเพลง ร่องเงิ	ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์จังหวะจากบทเพลงที่ได้ยิน (จังหวะช้า)				
	ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์จังหวะจากบทเพลงที่ได้ยิน (จังหวะเร็ว)				
ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามในการฝึกสังเกตทักษะจากบทฝึกที่กำหนดให้	ข้อที่ 5 ความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้เรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (IOC)
เรื่อง บันไดเสียง C Major

จุดประสงค์	ข้อสอบ/โจทย์	ระดับความเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องบันไดเสียง C Major	ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น				
ผู้เรียนสามารถร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ได้	ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ขาลง				
	ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนร้องโน้ตในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง				
	ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนร้องโน้ตตามแบบฝึกที่กำหนดให้				
ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามในการฝึกซ้อมทักษะจากบทฝึกที่กำหนดให้	ข้อที่ 5 ความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้เรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (IOC)
เรื่อง ทำนองเพลง

จุดประสงค์	ข้อสอบ/โจทย์	ระดับความเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องทำนองของบทเพลง	ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนร้องทำนองเพลงที่ได้ยิน (ทำนองที่ 1)				
ผู้เรียนสามารถร้องทำนองของบทเพลงเล่นได้	ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนร้องทำนองเพลงที่ได้ยิน (ทำนองที่ 2)				
	ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนร้องทำนองหลักเพลงเล่น				
ผู้เรียนรู้จักทำนองหลักของเพลงเล่นและเพลงโน้ต 7 ตัว	ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนร้องทำนองหลักเพลงโน้ต 7 ตัว				
ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามในการฝึกซ้อมทักษะจากบทฝึกที่กำหนดให้	ข้อที่ 5 ความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้เรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (IOC)
เรื่อง ชั้นคู่เสียง

จุดประสงค์	ข้อสอบ/โจทย์	ระดับความเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องชั้นคู่เสียง	ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนร้องชั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาขึ้น				
	ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนร้องชั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ขาลง				
	ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนร้องชั้นคู่ในบันไดเสียง C Major ทั้งขาขึ้นและขาลง				
	ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนร้องชั้นคู่ตามแบบฝึกที่กำหนดให้				
ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามในการฝึกสอดทักษะจากบทฝึกที่กำหนดให้	ข้อที่ 5 ความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้เรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (IOC)
เรื่อง ระดับเสียงโน้ต

จุดประสงค์	ข้อสอบ/โจทย์	ระดับความเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระดับเสียงทางดนตรี	ข้อที่ 1 ให้ผู้เรียนบอกระดับเสียงของโน้ตตัวที่ 2 สูงกว่าหรือต่ำกว่าเสียงโน้ตตัวที่ 1				
	ข้อที่ 2 ให้ผู้เรียนบอกระดับเสียงโน้ตที่ได้ยินเป็นเสียงสูงหรือเสียงต่ำ				
	ข้อที่ 3 ให้ผู้เรียนกดเปียโนให้เสียงสูงกว่าโน้ตที่กำหนด				
	ข้อที่ 4 ให้ผู้เรียนกดเปียโนให้เสียงต่ำกว่าโน้ตที่กำหนด				
ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามในการฝึกโสตทักษะจากบทฝึกที่กำหนดให้	ข้อที่ 5 ความมุ่งมั่นตั้งใจของผู้เรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินคุณภาพของแบบฝึกทักษะ

เรื่อง การพัฒนาสไลด์ทักษะทางดนตรีจากบทเพลงรองเง็ง

วิชา: ปฏิบัติเปียโน 1(เรียนเดี่ยวรายบุคคล)

นักเรียน: ช่วงอายุ 8 – 12 ปี

เวลา: 6 ชั่วโมง (ครั้งละ 1 ชั่วโมง)

จำนวน 6 ครั้ง

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้เชี่ยวชาญโปรดพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรที่มีต่อเนื้อหา ข้อคำถาม

และการออกแบบของแบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓

ลงในตารางตามค่าระดับความเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง เหมาะสมในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เหมาะสมในระดับมาก

3 หมายถึง เหมาะสมในระดับปานกลาง

2 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อย

1 หมายถึง เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
1. ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา						
2. ความยาก - ง่ายของเนื้อหา						
3. ความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
4. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน						
5. ข้อคำถามที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน						
6. ข้อคำถามมีความชัดเจนเข้าใจง่าย						
7. ชุดฝึกทักษะมีคำชี้แจงที่ชัดเจน						
8. ความเหมาะสมของตัวอักษร						

ความคิดเห็นและคำแนะนำเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....